

OBČINA
HRPELJE - KOZINA

številka 6
letnik XIX - 2017

OBČINSKO GLASILO

Na stičišču treh svetov

julij/avgust 2017

ŽUPANJA PO USPEŠNI SEZONI SPREJELA ŠPORTNIKE

Tekmovalna sezona 2016/17 je bila za športne kolektive uspešna, kot že dolgo ne. Vse tri članske selekcije so napredovale ligo višje. Članice RD Jadran Bluemarine bodo po letu dni spet zaigrale v 1. ženski rokometni

ligi, rokometiški RD Škerjanc Jadran pa v 1. b rokometni ligi. Uspešni so bili tudi nogometaši NK Jadran Hrpelje - Kozina, ki so si zagotovili igranje v 3. nogometni ligi zahod. Županja je predstavnike vseh treh kolektivov sprejela in jim čestitala za dosežke. Klubi so bili za uspehe nagrajeni z denarnimi nagradami.

ČESTITAMO!

Občinska uprava

Aktualne novičke

Jamska ulica na Kozini – spomladi smo preoblekli to ulico, na kateri je bil povsem zastarel in dotrajan vodovod. Vse cevi so bile zamenjane, nato pa smo preplastili cesto z novim asfaltom in postavili še eno električno svetilko. Dela je izvajalo podjetje: Kraški vodovod. Občina je za izvedbo plačala 20.000 EUR.

Rodik – izpeljan je bil postopek za izbor projektanta za nov nadvoz v Rodiku. Projekt bo pripravilo podjetje Lineal d.o.o. Gre za velik poseg v prostor prav na vhodu v vas, zato bo projektna ideja predstavljena prebivalcem Rodika. V projektu občina sodeluje z Direkcijo RS za infrastrukturo.

Javna razsvetljava – zaključena je II. faza izvedbe zamenjave električnih svetilk. Doslej so bile tako zamenjane v vaseh: Prešnica, Klanec, Ocizla, Krvavi Potok, Mihele, Nasirec, Vrhpolje in Rodik. Nadaljevanje je predvideno v januarju 2018.

Občinska uprava

Vodstvo socialnih demokratov

na obisku v naši občini

V naši občini je v ponedeljek, 26. junija, potekal delovni obisk vodstva Socialnih demokratov na čelu s predsednikom stranke in podpredsednikom Vlade RS mag. Dejanom Židanom, Poslanske skupine SD in ministrice iz vrst SD ter evropske poslanke S&D, ki se je pričel ob obisku pri županji Saši Likavec Svetelšek. Na srečanju z našo županjo in sodelavci so ti vodstvu SD predstavili večje razvojno-investicijske pobude v občini ter delegacijo ob sprehodu po Mestnem trgu seznanili tudi z idejno zasnovo načrtovane vpadnice v OIC Hrpelje.

V izjavi za medije po srečanju z gospodarstveniki je Židan povedal, da so ti izpostavili predvsem, da je treba razbremeniti stroške plač, česar se v stranki zavedajo. Nekaj davkov se je že prestrukturiralo, prihaja pa čas, ko bo treba razbremeniti tudi srednji razred, najlažje preko dohodnine, je opozoril Židan.

Županja Saša Likavec Svetelšek je ob obisku delegacije SD izpostavila predvsem potrebo po obvoznici, novem uvozu v OIC Hrpelje in domu za ostarele. V izjavi za medije je županja posebej poudarila, da »se zaradi staranja prebivalstva kažejo velike potrebe po enoti doma starejših«.

Delegacija SD je obiskala še podjetji Kern d.o.o. in ATech d.o.o. ter se srečala z gospodarstveniki iz naše občine, ministrice za obrambo pa se je sestala še s predstavniki Zavoda za gasilsko reševalno službo Sežana, PGD Materija ter Civilne zaščite in gorsko-reševalne službe. Delovni obisk so sklenili na srečanju in pogovoru s članstvom lokalnih organizacij SD.

Občinska uprava

19. redna seja Občinskega sveta Občine Hrpelje - Kozina

Na 19. redni seji Občinskega sveta Občine Hrpelje - Kozina dne 26. 6. 2017 so bili sprejeti naslednji sklepi:

- 1) Potrjen je bil zapisnik in sklepi 18. redne seje z dne 25. 5. 2017.
- 2) Sprejme se predlog Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana v prvi obravnavi.
- 3) Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina je sprejel Pravilnik za sofinanciranje mladinskih programov in projektov iz proračuna Občine Hrpelje - Kozina. Pravilnik se objavi v uradnem listu RS.
- 4) Določi se nova ekonomska cena programov Vrta Sežana tako, da znaša mesečna cena na otroka po posameznih programih:

PRVO STAROSTNO OBDOBJE	
	EUR
Celodnevni program	
Program	461,89
Živila	37,38
SKUPAJ	499,27

DRUGO STAROSTNO OBDOBJE	
	EUR
Celodnevni program	
Program	323,85
Živila	37,38
SKUPAJ	361,23

RAZVOJNI ODDELEK	
	EUR
Program	994,02
Živila	37,38
SKUPAJ	1.031,40

- 5) Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina soglaša s predlogom županje, da se priznanje ZLATA PLAKETA OBČINE HRPELJE - KOZINA podeli občanu JOŽETU CEGLARJU, stanujočemu v Javorju. Besedilo sklepa o podelitvi priznanja se glasi: »Županja Občine Hrpelje - Kozina podeljuje ZLATO PLAKETO OBČINE HRPELJE - KOZINA Jožetu Ceglarju kot priznanje za velike uspehe in izjemne dosežke, ki pomembno prispevajo k ugledu in razvoju občine ter blagostanju občanov«.
- 6) Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina sprejme dopolnitev letnega načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Hrpelje - Kozina za leto 2017. V letni načrt pridobivanja nepremičnega premoženja za leto 2017 se vključi nepremičnino v k.o. Hrpelje.

Ester Renko, občinska uprava

IZ VSEBINE

AKTUALNO	2
MED LJUDMI	8
MLADARIJE	42
ZA VSAKEGA NEKAJ	47
NAPOVEDNIK	63

Info za glasilo: Ester Mihalič, 051 677 017, glasilo@hrpelje.si

Info za prireditve in drugo: Občina Hrpelje - Kozina, Ester Mihalič, 05 / 6800 150, ester.mihalic@hrpelje-kozina.si

Glasilo izdaja: Občina Hrpelje - Kozina, Hrpelje, Reška cesta 14, 6240 Kozina

Število izvodov: 2140

Odgovorna urednica: Ester Mihalič

Uredniški odbor: Helena Godina, Vlasta Race Boljunčič, Vasja Valenčič, Jadran Šturm, Nives Mahne Čehovin in Nika Križman

Lektorica: Nives Mahne Čehovin

Tisk in oblikovanje: Tiskarna Vek, Koper

Foto: Arhiv občine, kar ni posebej navedeno.

Naslovnica:

Obrov

ZAPORA DRŽAVNE CESTE MED MEJNIM PREHODOM KRVAVI POTOK IN BAZOVICO

V prostorih naše občine 17. junija 2017 potekal nadaljevalni sestanek v zvezi z zaporo državne ceste med mejnim prehodom Krvavi Potok in Bazovico v Italiji. Cilj tega sestanka je bil, da se dogovorijo tehnične podrobnosti glede zapore (ureditev izjem za lokalni promet), kot je bilo dogovorjeno na predhodnem sestanku 30. maja 2017. S slovenske strani smo se sestanka udeležili predstavniki Ministrstva za infrastrukturo RS, Direkcije republike Slovenije za infrastrukturo in Družbe za infrastrukturo, z italijanske strani pa predstavniki družbe ANAS in lokalne policije.

Na sestanku so bili sprejeti naslednji sklepi:

- Odsek od Kozine do meje z Italijo se na slovenski strani označi z ustrežno prometno signalizacijo (prepoved prometa vozil z največjo dovoljeno maso nad 7,5 t, dovoljeno za lokalni promet in območje Hrpelje - Kozina). Na italijanski strani bodo ravno tako postavili signalizacijo, ki bo dovoljevala promet v lokalnem prometu. Na ta način bo lokalnim prevoznikom na tem območju še vedno dovoljeno opravljati svoje prevoze kljub zapori na italijanski strani nekdanjega mejnega prehoda Krvavi Potok.
- Z nadzornimi organi obeh držav je bilo dogovorjeno, da bodo priznavali prevozno dokumentacijo, na kateri bo zaznamek »namembni/odhodni kraj Hrpelje - Kozina«, kot dokaz, da gre za lokalni promet.

Prisotni so se dogovorili tudi, da se v roku 6 mesecev po 19. 6. 2017 (uveljavitev zapore) obe strani po potrebi ponovno sestanejo in skupaj analizirata izvajanje dogovora. Povzeto po zapisniku mag. Marjana Nahtigala, sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo RS.

Občinska uprava

Javni razpis

za subvencioniranje reševanja
stanovanjskega problema mladih in
mladih družin v Občini Hrpelje - Kozina

Z 19. junijem je na spletnih straneh Občine Hrpelje - Kozina objavljen Javni razpis za subvencioniranje reševanja stanovanjskega problema mladih in mladih družin v Občini Hrpelje - Kozina. Ker gre za nov ukrep, ga bomo v nadaljevanju podrobneje predstavili.

Osnovni namen ukrepa je pomoč mladim in mladim družinam s področja občine na poti do svojega prvega stanovanja. Pogoji za kandidiranje na razpisu so: starostna omejitev – kandidira lahko občan, ki še ni dopolnil 34. leta starosti; prijavitelj mora biti občan Občine Hrpelje - Kozina; prijavitelj ne sme imeti v lasti drugega stanovanjskega objekta. Kot obvezna priloga se od prijavitelja zahteva dokazilo pristojnega davčnega urada, da ima prosilec poravnane vse finančne obveznosti do občine.

Struktura subvencije je zasnovana na dveh segmentih, prva je osnovna subvencija, ki znaša 2.000 EUR, do katere je upravičen vsak prosilec, ki izpolnjuje pogoje, razpis pa nadalje vsebuje še štiri dodatne kriterije, ki prosilcu ob upravičenosti lahko nanesejo dodatna sredstva v maksimalni višini 1.800 EUR. Z dodatnimi kriteriji želimo stimulirati mlade, ki so se odločili, da si dom ustvarijo v oddaljenejših delih občine, ki širšemu krogu mladih niso toliko zanimive, kot je občinsko jedro. Prosilci so do dodatnih sredstev upravičeni tudi, če si dom urejajo na območju zaščitenejših vaških jeder. Eden izmed kriterijev pa je tudi neugodna starostna struktura prebivalstva v naselju, kar pomeni, da če je povprečna starost prebivalstva neugodna (višja od 45 let), prosilec dobi dodatna sredstva. Zadnja kategorija je število otrok v mladi družini.

Ob izpolnjevanju čisto vseh kriterijev lahko subvencija znaša do 3.800 EUR. Prejemnik subvencije se s pogodbo, ki sledi sklepu, s katerim je bila subvencija dodeljena, zaveže, da bo najkasneje v štirih letih od prejema subvencije v stanovanjski enoti, za katero je prejel sredstva, prijavil stalni naslov bivanja. Poleg tega se zaveže, da v naslednjih štirih letih te premičnine ne bo prodal ali kako drugače odtujil. V nasprotnem primeru je subvencijo dolžan vrniti.

Od prijavitelja se pričakuje, da za subvencijo zaprosi v letu pridobitve gradbenega dovoljenja oziroma v letu, ko je stanovanjsko enoto kupil ali kako drugače pridobil v lastništvo.

Vasja Valenčič, občinska uprava

Javni razpis z razpisno dokumentacijo za subvencioniranje reševanja stanovanjskega problema mladih in mladih družin v Občini Hrpelje - Kozina je objavljen na spletnih straneh občine, rok za oddajo vlog je 31. 10. 2017.

OBVEZNOSTI LASTNIKOV (UPRAVLJAVCEV) MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV

Odgovorno ravnanje s komunalnimi odpadnimi vodami ni le zakonska obveza, ampak tudi ena prednostnih nalog za varstvo vodnih virov. V skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/2015) morajo investitorji na območjih, kjer ni javne kanalizacije, pri novogradnji in rekonstrukciji stavb obvezno vgraditi male komunalne čistilne naprave do 50 PE (MKČN). Po izgradnji javne kanalizacije na območju pa morajo investitorji stavbe v roku 6. mesecev obvezno priključiti nanjo.

Vse obstoječe in bodoče lastnike (upravljalce) **malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN) obveščamo**, da so skladno z omenjeno Uredbo **dolžni** svoje male komunalne čistilne naprave **v roku 15 dni po pričetku delovanja MKČN pisno prijaviti v obratovanje** izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, **Kraškemu vodovodu Sežana d.o.o.** To storite na obrazcu »Evidenčni list greznic in MKČN«, ki ga dobite na spletni strani podjetja. Nadalje morate **pri pooblaščenem izvajalcu obratovalnega monitoringa in prvih meritev naročiti izvedbo prvih meritev**, ki se praviloma izvedejo ne prej kot v 3 mesecih in ne kasneje kot v 9 mesecih po prvem zagonu (seznam je na voljo na spletni strani ARSO: http://okolje.arso.gov.si/onesnazevanje_voda/tabela/5).

Na podlagi izvedenih meritev vam bo pooblaščen izvajalec izdal **analizni izvid**, ki ga morate priložiti izpolnjenemu obrazcu »Poročilo o prvih meritvah« (obrazec dobite na spletni strani Kraškega vodovoda Sežana). Izpolnjeni obrazec, ki ne sme biti starejši od 30 dni, nam morate posredovati najkasneje v roku enega meseca po prejemu analiznega izvida. Na podlagi poročila o prvih meritvah, iz katerega izhaja doseganje predpisanih vrednosti, vam naslednji mesec po prejemu poročila pri obračunu vodarine **znižamo okoljsko dajatev v višini 90 %**.

V prvem naslednjem koledarskem letu po izvedbi prvih meritev (in nato vsaka 3 leta) opravimo pregled MKČN in

izdamo poročilo o pregledu. V sklopu pregleda se preveri, ali naprava deluje in ali **hranite vso predpisano dokumentacijo**:

- izjavo o lastnostih MKČN v skladu s predpisi, ki urejajo gradbene proizvode, če gre za tipsko MKČN,
  - navodila dobavitelja za obratovanje in vzdrževanje naprave,
  - **poročilo o opravljenih prvih meritvah za MKČN** z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE. Obvezna priloga tega poročila je **analizni izvid**,
  - dokumentacijo o opravljenih delih na MKČN,
  - podatke o ravnanju z blatom, in sicer potrdilo izvajalca o prevzemu blata z navedbo datuma in količine prevzetega blata (oziroma kopijo izjave lastnika o uporabi blata v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata v kmetijstvu z navedbo datumov in količine odstranjenega blata, če gre za **kmetijsko gospodarstvo**),
  - podatke o izrednih dogodkih, ki nastanejo med obratovanjem MKČN zaradi drugačne sestave odpadne vode, okvar ali drugih prekinitev obratovanja MKČN in podobnih razlogov ter času njihovega trajanja – **če so bili**.
- V kolikor se med pregledom ugotovi, da naprava ne deluje znotraj predpisanih parametrov onesnaženosti, vam znižano okoljsko dajatev ponovno povišamo do predložitve dokazil o pravilnem delovanju MKČN.
- Pogoje za praznjenje greznic in MKČN na kmetijskih gospodarstvih določa 17. člen Uredbe. Lastnik kmetijskega gospodarstva lahko izvajalcu poda vlogo za oprostitev plačila storitev praznjenja greznic ali malih komunalnih čistilnih naprav in vlogi priloži izjavo, da z blatom ravna v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu.
- Za morebitne dodatne informacije nas pokličite na tel. št. 05/731 16 59, Vesna.

Kraški vodovod Sežana d.o.o.

OBVESTILO

V greznico, malo komunalno čistilno napravo in v javno kanalizacijo ne odvajajmo:

- umetnih in naravnih tkanin (**vlažilne robčke, tekstil, palčke za ušesa, plastične folije, damske vložke, šope las, kondome, plenice, ...**)
- mineralnih in jedilnih olj ter masti,
- kuhinjskih odpadkov, olupkov in ostankov hrane,

- barv, topil, škropiv, dezinfekcijskih sredstev, kisline, zdravil,
- živalskih iztrebkov, tekočih odpadkov iz mlekarn, klavnic ali vinskih kleti, silažne vode, svežega ali pregnitega blata iz greznic, odpadnih topil, koncentratov kopeli in podobnih tekočih odpadkov,
- gnojevke in hlevskega gnoja,

- pokošene trave in listja,
- gradbenih in drugih trdih odpadkov,
- deževnice (več kot 5 %), podtalnice, staljeni sneg, led,
- naftnih derivatov,
- vode iz bazenov in jacuzzijev,
- soli v večjih koncentracijah,
- kislin.

Trdi predmeti in druge sestavine, ki v greznico, MKČN in javno kanalizacijo ne sodijo, lahko zamašijo interno

kanalizacijo in ovirajo delovanje čistilnih naprav ter kanalizacijskih sistemov (zastoji črpališč, mašenje cevovodov, zatikanje grabelj, blokada delovanja mehanskega čiščenja, usedanje v bioloških reaktorjih in mašenje prezračevalnega sistema), poleg tega predstavljajo tudi **nevarnost za zaposlene delavce**, zato je pomembno, da obvestilo upoštevate.

Kraški vodovod Sežana d.o.o.

POBRATENJE JAME DIMNICE IN JAME »VECCHIA DIGA«

V soboto, 24. junija 2017, se je skupina predstavnikov iz naše občine odpravila v Italijo. V bližini Pordenona, v majhni slikoviti vasi Barcis, je namreč potekalo pobratenje jam. Ob 50. obletnici speleologije v Pordenonu se je odvil prijeten dogodek, v sklopu katerega sta Claudio Traina, župan skupnosti Barcis, in naša županja Saša Likavec Svetelšek nagovorila prisotne. V svojih govorih sta oba poudarila pomen sodelovanja občin pri ohranjanju narave, naravnih značilnosti in znamenitosti naših območij ter prednostih, ki jih pobratenje prinaša, predvsem pri prepoznavnosti tako naših kot njihovih jam in širših območij. Županja je izpostavila tudi izjemno delo g. Franca Malečkarja, ki že veliko let vlaga v prepoznavnost jame Dimnice, ter njegovo delo z otroki in mladostniki v okviru speleodidaktičnih programov, ki mladim približajo jame in jamarstvo. Sam je dodal še, da ga takšno delo veseli, in izrazil željo, da svoje znanje predstavi in deli tudi z italijanskimi kolegi, saj je po njegovih besedah narava najboljša učilnica.

Po razstavi so nas gostitelji odpeljali še na ogled soteske, v kateri je tudi jama Vecchia Diga. Jame si sicer zaradi varnostnih razlogov nismo mogli ogledati, nas je pa turistični vlakc zapeljal po celotni soteski, ki na trenutke spominja na korita reke Soče.

Po soteski, globoki dobrih 200 metrov, je v skalo vklesana pot na višini 50 metrov. Ker je Barcis, tako kot naše območje, na stiku treh kamnin, je soteska zelo zanimiva za geologe, biologe in speleologe.

V okviru sodelovanja in pobratenja jam smo nove prijatelje naslednje leto povabili na obisk v naše kraje.

Andrejka Cunjac

Po uradnem delu smo se odpravili še na otvoritev razstave o jami Dimnice, ki jo je postavil in pripravil g. Malečkar. Radovednim obiskovalcem je na slikovit in zanimiv način predstavil jame, njene značilnosti in pomen za okolje.

Z nami je odpotoval tudi g. Franc Jelušič s Turistične kmetije pri Filetu, ki je s seboj za pokušino prinesel svoj nagrajeni brinjevec in slivovec. Tudi od naših gostiteljev je prejel same pohvale.

Na obisku iz Občine Šmarje pri Jelšah

Sredi junija so se pri nas na obisku mudili člani občinske uprave Šmarje pri Jelšah in njihov župan Stanislav Šket. Naše kraje so si izbrali za destinacijo svojega enodnevnega skupnega izleta. Po sprejemu pri županji Saši Likavec Svetelšek smo jim ponudili brkinski zajtrk, predstavili našo občino, se spoznali med seboj in jim razkazali naše prostore. Kot zaposleni na istem področju smo hitro našli skupne točke.

Šmarčane smo popeljali v Tinjelovo pečino, kjer so prisluhnili pesmi Andreje Hrvatin Tomažin in Matica Štavarja, nato so se mimo Tabora odpeljali do Tater na pokušnjo sira k Mahnetovim. V njihovem kratkem času, kolikor so ga imeli na voljo do odhoda, so si ogledali še cerkev s freskami Toneta Kralja v Slivju, obisk pa zaključili s kosilom pri Friščevih v Rodiku. Seveda smo morali obljubiti, da obisk vrnemo.

Ester Mihalič

Srečanje županj

V petek, 26. maja 2017, je v Občini Ivančna Gorica potekalo neuradno srečanje županj s predsednikom Računskega sodišča Tomažem Veselom in ekipo, ki sta jih gostila župan Občine Ivančna Gorica Dušan Strnad in podžupan Tomaž Smole. Po sprejemu in pogovoru z županom so županje obravnavale problematiko upravljanja z javnimi zavodi, ki jo je predstavila Metka Cerar, notranja revizorka in zunanja sodelavka SOS. Po razpravi so županje druženje izkoristile tudi za ogled samostana Stična.

Občinska uprava

Praznovanje dneva državnosti na Krasu in v Brkinih

Letos smo dan državnosti praznovali s pohodom po učni poti Risnik mimo Prelož, Vročega do planinske kočice na Kokoši, kjer je bila osrednja proslava. V nedeljo, 25. junija, smo se zbrali v lepem številu, vključno z vsemi štirimi župani kraško-brkinskih občin. Začeli smo pri spomeniku »Dan prej« v Divači. Na proslavi na Kokoši je v kulturnem programu, ki ga je povezovala Ana Godnik, sodelovala godba iz Divače.

Ester Mihalič

PROJEKT STAR PRIPRAVIMO SE PRAVOČASNO NA DEMOGRAFSKO KRIZO!

Demografska kriza je eden najbolj perečih problemov našega časa. Tako za Evropo kakor za ostali svet velja, da bo mladih in odraslih vse manj, starih ljudi pa vse več. V Sloveniji, in enako velja tudi za Občino Hrpelje - Kozina, se v desetletjih po letu 1980 rojeva skoraj dvakrat

manj otrok kot prej, število starih ljudi, ki bodo potrebovali oskrbo, pa se bo v prihodnjih desetletjih podvojilo; med številom mladih in starih ljudi prihaja do velike razlike. Vsak star človek si zasluži lepo in dostojanstveno starost. In gotovo si vsak želi – pa naj bo mlad ali srednjih let – da bi na jesen življenja užival ob zrelih sadovih svojega dela, skupaj z družino, sosedi, prijatelji in krajani. Da bo to mogoče v razmerah staranja prebivalstva, se moramo ustrezno pripraviti: cela občina in vsak posameznik. Tu velja slovenski pregovor: *kakor si bomo postlali, tako bomo ležali*.

V prejšnjih številkah glasila smo bili že obveščeni, da se je Občina Hrpelje - Kozina s projektom STAR uspešno prijavila na javni razpis evropskega Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška. To je velika priložnost za občino, da pripravimo ugodne razmere za kakovostno staranje sedaj in v prihodnosti.

Poglejmo dva utrinka iz tega, kar je bilo narejenega v tem obdobju v okviru projekta STAR.

V zimskih mesecih smo sodelavci na Inštitutu Antona Trstenjaka izdelali *Čezmejno primerjalno študijo socialno varstvenih storitev za starejše osebe*. Kadar se odpravimo na pot, potrebujemo zemljevid. Študija bo služila občini kot zemljevid pri njenih prizadevanjih za izboljševanje razmer za vse generacije za čas demografske krize.

V prvem delu študije so prikazane dobre rešitve, ki obstajajo v Evropi, da starejši in njihovi svojci na starost bolje živijo. Eno od pomembnih načel pri tem je, da se ljudem omogoči, da lahko ostanejo do konca življenja v svojem okolju – če se le da na svojem domu, če ne pa vsaj v domači občini, kjer so delali in živeli vse življenje. V Evropi obstaja vsaj petnajst možnosti, ki so ljudem za to na voljo – od prilagajanja stanovanj v času pešanja moči do podpore članom, ki skrbijo za starejše svojce z znanjem, ter drugih oblikah pomoči.

V drugem delu študije so opisani rezultati kratke raziskave o tem, kaj že obstaja za stare ljudi in njihove svojce v Občini Hrpelje - Kozina in v Primorsko-goranski županiji. Poglejmo, kaj smo raziskovalci našli v Občini Hrpelje - Kozina: zavzetost za reševanje socialnih problematik, kvalitetno delo mobilne enote za kakovostno staranje in sožitje generacij Centra za socialno delo, nepogrešljivi sta Zdravstvena postaja Hrpelje in patronažna služba, pomoč na domu Zavoda

Pristan (eden od sodobnih programov, ki v Evropi mnogo prispeva h temu, da star človek lahko čim bolj kakovostno živi na svojem domu, je prav pomoč na domu), izvorno in aktivno delo prostovoljskega zavoda Sopotniki, vztrajno delo prostovoljcev Rdečega križa, Društva upokojencev in Karitasa, gasilci naredijo veliko za povezovanje ljudi, Društvo invalidov pa za ta del občanov.

V študiji je posebej poudarjeno, da so bili raziskovalci pozitivno presenečeni nad zavzetostjo in dobrim sodelovanjem med naštetimi organizacijami, institucijami in posamezniki. Na koncu študije so opisane potrebe in razvojne možnosti v občini na tem področju. Dobra možnost v bližnji prihodnosti so štirje novi programi, ki jih bomo partnerji projekta uvedli v Občini Hrpelje - Kozina v času projekta STAR: usposabljanje za ljudi, ki skrbite za svoje domače, ki starostno pešajo, so kronično bolni ali invalidni, usposabljanje za prostovoljce, ki hočejo eno uro na teden posvetiti druženju s starimi ljudmi v medgeneracijski skupini, dnevni center, ki bo nudil oskrbo in še kaj drugega ter pomoč na daljavo z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT), ki npr. zazna, če človek pade.

Celotno študijo najdete na spletni strani projekta STAR: <https://projekt-star.eu/gradivo/>.

Poleg študije smo vzpostavili tudi *Čezmejni strokovni odbor*, ki bo poskrbel, da bo projekt STAR služil ljudem po tem, ko bo projekt uradno končan. V njem so strokovni in politični predstavniki, predstavniki oskrbovalcev in oskrbovancev, predstavniki nevladnih organizacij in predstavniki oskrbovalnih ustanov. Dobili smo se že dvakrat: 7. 12. 2016 in 14. 6. 2017.

Za konec se vrnimo na začetek. Rekli smo, da se moramo na demografsko krizo pripraviti, če hočemo, da nam bo vsem na starost dobro, da bo našim otrokom bolje, ko bodo morali skrbeti za dvakrat več starih ljudi, kakor jih je sedaj. Kdo lahko torej stre trd oreh, ki ga prinašata demografska kriza pa tudi lastno staranje? Projekt STAR z novimi programi?

Posvet Čezmejnega strokovnega odbora

Center za socialno delo, patronažna služba, Sopotniki in ostale organizacije, institucije in posamezniki, ki delajo na področju staranja v Občini Hrpelje - Kozina? Člani čezmejnega strokovnega odbora? Županja, podžupanja, občinski svet in delavci iz občinske uprave? Vsi ti in vsak prebivalec občine, saj se prav vsi od rojstva naprej staramo. Tega problema ne bo rešila politika sama, tega problema ne bosta rešila samo zdravstvo ali sociala, prav tako nihče ne more pričakovati, da bodo ta problem rešili ljudje sami

– to tekmo lahko zmagamo samo vsi skupaj z združenimi močmi. Uspeh rokometne ekipe je možen, če vsi igralci aktivno igrajo in sodelujejo, godba dobro zaigra, kadar vsak od glasbenikov navdušeno in ubrano igra svojo partituro. Ali bomo uspeli odigrali zmagovalno tekmo in zapustili našim zanamcem veselo melodijo, je odvisno od vseh nas. Marta Ramovš, Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje

PARTNERSKO KMETIJSTVO V BRKINIH - ZAKLJUČEK PROJEKTA

V sredo, 21. 6. 2017, se je v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer odvijala osrednja prireditev ob zaključku projekta Partnersko kmetijstvo v Brkinih v okviru programa »Po kreativni poti do znanja«, ki spodbuja prenos znanja med univerzo, prakso in lokalnim prebivalstvom.

Glavni namen srečanja je bil predstaviti rezultate projekta ter skupaj s kmeti in ostalimi gosti prediskutirati različne oblike partnerskega kmetovanja in temu namenjenega podpornega okolja. Študentje so po korakih predstavili delo na projektu, ki poteka od marca 2017. V prvi fazi je bila narejena analiza stanja kmetijstva v Brkinih ter preko anketiranja ugotovljene potrebe kmetov in lokalnega prebivalstva v Brkinih. Izvedena je bila tudi krajša analiza trga o tem, ali si slovenski potrošnik želi brkinskih proizvodov. V drugi fazi projekta so študentje z zainteresiranimi kmeti, javnimi kuhinjami in podpornimi institucijami (občinami, LAS-i, pristojnimi ministrstvi) raziskovali potencialne za oblikovanje partnerstev v kmetijstvu v Brkinih. Ogledali smo si tudi krajši filmček, ki je bil posnet v ta namen.

Predstavitvi projekta je sledila okrogla miza z razpravo. Predstavnica Zadružne zveze Slovenije Anita Jakuš je strnjeno povzela prednosti, nevarnosti pa tudi potencialne pri ustanavljanju nove zadrage. Vlogo in izkušnjo povezovanja je predstavil Aleš Zidar, strokovni vodja lokalne akcijske skupine med Snežnikom in Nanosom, ki je posebej poudaril, da je nadvse pomembna vloga kmetov in njihovega interesa za vzpostavitev zadrage. Svojo zgodbo je delil tudi Domen Virant iz Volčjega Potoka, ki je mladi prevzemnik kmetije ter član kmetijske zadrage Jerina, ki deluje pod okriljem lokalne akcijske skupine Srce Slovenije. Kako zadružništvo in vzpostavljanje blagovne znamke poteka v praksi, smo izvedeli še na primeru Parka Škocjanskih jam ter Kmetijsko-gozdarske zadrage

Pivka. Za povezovanje je pomembna vloga spodbudnega lokalnega okolja, zato so svoje poglede na zadružništvo predstavili tudi predstavniki občin Hrpelje - Kozina, Pivka in Divača. Sklepno je bilo ugotovljeno, da je treba vzpostaviti medobčinski organ za povezovanje Brkinov, pobude za povezovanje pa morajo priti od kmetov. Večji poudarek bi morali dati oglaševanju v občinskih glasilih, prijavam na razpise lokalnih akcijskih skupin in delu z mladimi. Zaradi izkazanega interesa kmetov ter ostalih

zbranih ključnih akterjev je podan predlog za ponovno srečanje v jeseni v obliki okrogle mize – za nadgradnjo predstavljenih idej ter krepljenje vezi in potencialov, ki jih predstavlja kmetijstvo v Brkinih.

Mija Kurent in Sara Uhan

PREDSTAVITEV REZULTATOV PROJEKTA

KRAJINSKA UREDITEV IN NAČRT TRŽENJA MEDDRŽAVNEGA KRAJINSKEGA PARKA BEKA

V okviru projekta Pokreativni poti do praktičnega znanja, katerega namen je krepiti sodelovanje in povezovanje visokošolskega sistema z okoljem (gospodarstvo in negospodarstvo), smo skupina devetih študentov s treh fakultet Univerze v Ljubljani – Ekonomske fakultete, Filozofske fakultete (Oddelek za geografijo) in Fakultete za gradbeništvo in geodezijo – pod mentorstvom družbe Aporia projektiranje in inženiring in v sodelovanju z Občino Hrpelje - Kozina zadnjih pet mesecev aktivno delovali na projektu Krajinska ureditev in načrt trženja meddržavnega Krajinskega parka Beke.

Glavni izzivi in obenem cilji projekta so: ureditev pohodniških in kolesarskih poti v parku, iskanje načinov za povečanje prepoznavnosti in obiska parka ter za povečanje gostinske in nastanitvene ponudbe, vzpostavitev upravljanja parka, povezava slovenskega in italijanskega dela doline Glinščice in vključitev lokalnega prebivalstva v razvoj in upravljanje parka. V petih mesecih smo opravili številne ogledne terena, spletne ankete in ankete na terenu, intervjuje z domačini, izvedli delavnico o vključevanju lokalnih prebivalcev v razvoj ter se o možnostih vključevanja naravne in kulturne dediščine posvetovali na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave in Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Pohodniške in kolesarske poti smo zasnovali tako, da smo upoštevali že obstoječe, delno urejene in označene poti ter identificirali še druge obstoječe poti po parku. Poleg tigrovske poti in Steze prijateljstva, ki sta že označeni in urejeni, predlagamo, da se na novo označijo Graničarska pot z zgodovinsko tematiko, Pot slapov z naravoslovno tematiko ter povezave med posameznimi potmi in naselji. Zasnovali smo tudi kolesarsko pot, ki poteka z obstoječe kolesarske poti po nekdanji železnici Kozina-Trst do Klanca, Beke in naprej do Socerba.

Kot vodilo razvoja območja študentje vidimo ekoturizem, saj je primarni cilj vzpostavitev parkarstva narave. Tovrstni turizem je primeren za manjše skupine obiskovalcev, ki obiščejo park peš ali s kolesom. Z informativnimi tablami in drugo infrastrukturo za doživljanje narave se med obiskovalci dviga zavest o pomenu varstva narave, obenem pa spoznavajo naravne in kulturne zanimivosti območja, ki jih tukaj ne manjka. Lokalno prebivalstvo ima od tovrstnega turizma neposredno korist. Priložnost vidimo v vzpostavitvi blagovne znamke Krajinski park Beke, ki bi povezala lokalne ponudnike in tako tržila njihove izdelke pod enotno prepoznavno znamko.

Za dobro prepoznavnost parka in večjo doživljajsko vrednost obiska bi bilo na podlagi kulturnih zanimivosti območja potrebno oblikovati zgodbo, na katero bi se navezali dogodki. Predlagamo tematiko trgovcev, saj so čez to območje v preteklosti tovorili različne surovine.

Nujno potrebna je povezava z italijanskim delom zavarovanega območja z enotnimi zemljevidi za obiskovalce, označbami poti, skupnimi dogodki in promocijo območja parka brez meje. Ker so nastanitvene kapacitete polne, gostinska ponudba na območju parka pa skromna, predlagamo lokalnemu prebivalstvu nove podjetniške priložnosti v teh dejavnostih. Seveda pa brez upravljalca parka, nekoga, ki bo bdel nad razvojem območja, ne gre. Nujno bo pripraviti načrt upravljanja s skupno vizijo in cilji, v katerega se morajo vključiti lokalni prebivalci, saj je le sodelovanje in povezovanje vseh deležnikov ključ do uspešne zgodbe.

26. junija je v vaškem domu v Ocizli potekala zaključna predstavitev rezultatov projekta, katere se je udeležilo približno 25 obiskovalcev, med drugim tudi županja Občine Hrpelje - Kozina in predstavnika Občine Dolina. Lokalno prebivalstvo so zamislili pozitivno sprejeli in podali kar nekaj odličnih pripomb in idej. Občina Dolina je pokazala veliko zanimanje za sodelovanje. Domačini so opozorili na nujnost širšega povezovanja poti (na Slavnik, Socerb in Trst), organizacijo čistilne akcije parka pred začetkom ureditve poti, na številne dejavnosti in obrti z območja, ki so že skoraj pozabljene in bi jih morali vključiti med kulturne zanimivosti, na problem kolesarjev na pohodniških poteh in varstvo narave. Po konstruktivni in navdihujoči debati smo večer zaključili ob okusni pogostitvi in sproščenem klepetu, za katero se lepo zahvaljujemo vaščanom Ocizle in Občini Hrpelje - Kozina za organizacijo dogodka.

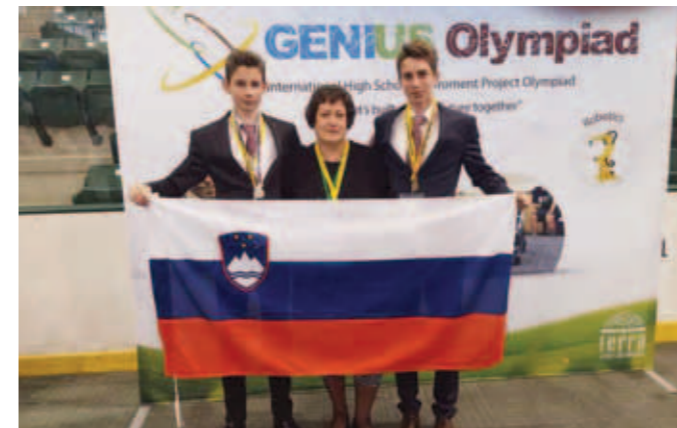
Ajda Kafol Stojanović in Manca Dremel

DOMEN PREGELJC -

IZJEMEN TALENT IN RAZISKOVALNA ODLIČNOST IZVEN MEJA GIMNAZIJE

Domen Pregelj je dijak Gimnazije Vič, doma iz Hrpelje. O njem pišemo tudi v glasilu, ker je v zadnjih mesecih s svojim delom, ki daleč presegajo meje gimnazijskega dela, dosegel odlične rezultate: srebrno medaljo na srednješolski znanstveni olimpijadi v Houstonu v ZDA, prvo mesto na državnem tekmovanju iz raziskovalnih nalog ter absolutno prvo mesto in zlato medaljo na mednarodni olimpijadi Genius.

Domen je sodeloval s svojo raziskovalno nalogo v kategoriji »zdravje in preprečevanje bolezni«. Napisal jo je v sodelovanju s Kemijskim inštitutom. Njegovi mentorji so bili Urška Jug, dr. Janez Mavri in dr. Jernej Stare iz omenjenega inštituta. Šolska mentorica je bila profesorica kemije Alenka Mozer. V nalogi je z metodami multiskalnega modeliranja raziskoval vpliv točkovnih mutacij na delovanje encima monoamino oksidaze. Ta encim ima pomembno vlogo pri nastanku nevrodegenerativnih bolezni, kot sta Alzheimerjeva in Parkinsonova bolezen, ter nevroloških motenj, na primer depresija, demenca in avtizem. Z dognanji, do katerih je prišel pri nalogi, se odpirajo vrata v celotno področje nevropsihiatrije. Tudi nagrada priča o pomembnosti raziskovalnega področja.

Na obeh olimpijadah je bila izredna konkurenca prijavljenih nalog, kar potrjuje izjemen talent in raziskovalno žilico Domna Pregeljca. Tudi županja Saša Likavec Svetelšek je bila vesela njegovih uspehov in je Domna povabila na občino na sprejem, kjer mu je izročila simbolično nagrado – vrednostni bon.

Ob tej priložnosti smo Domna povprašali:

Kako se kali tak talent?

Na to vam niti sam ne znam odgovoriti. Raziskovalno delo me enostavno zanima. Samo iskanje rešitve določenega problema je zelo vzemirljivo, ko pa prideš do rezultata, je občutek neprecenljiv.

Kako so profesorji prepoznali tvoje zmožnosti?

V začetku 2. letnika sem svojo šolsko mentorico Alenko Mozer

povprašal, če pozna kakšno zunanjo povezavo, na primer na inštitutu, kjer bi lahko začel z izdelavo raziskovalne naloge. Kasneje so me na Kemijskem inštitutu zelo lepo sprejeli in ustvarili odlično delovno vzdušje.

Verjetno je naslednje vprašanje odveč, saj si mislim, koliko vloženega dela in truda je bilo treba za tako nalogo, pa vendar, kaj tebi pomenita nagradi?

Vesel sem, da sem prejel nagradi, saj je to nekakšna potrditev dobrega dela v zadnjih letih. Sem pa bolj kot samih nagrad vesel tega, da moje delo na inštitutu ni omejeno zgolj na raziskovalno nalogo, ampak da skupaj delamo tudi na drugih področjih. Že vnaprej se veselim novih raziskovanj.

Kje se vidiš v prihodnosti? Kot vem, si prejel že ponudbe štipendij na mednarodnih univerzah State University of New York, Rochester Institute of Technology ...

Res je, da sem prejel nekaj štipendij z raznih univerz, vendar pa se zaenkrat še nisem odločil, če jih bom tudi izkoristil.

Domen, iskrene čestitke za odlično delo in želimo ti lepe in sproščujoče počitnice!

Ester Mihalič

Olimpijada GENIUS promovira globalno razumevanje okoljske problematike in iskanje trajnostnih rešitev s pomočjo znanosti, umetnosti, kreativnega pisanja, inženirstva, oblikovanja in razvoja poslovanja. Vsako leto jo organizira SUNY v mestu Oswego v ameriški zvezni državi New York. Na olimpijadi je letos sodelovalo skupno okrog 2500 projektov iz 73 držav. Predstavitev projekta: <https://www.ki.si/domen/>

NAŠI PIVOVARJI ODLIČNO IZPELJALI PRVI FESTIVAL BRKINSKEGA PIVA

Pobuda naših pivovarjev, da bi se povezali in skupaj pripravili dogodek, je obrodila sadove – in prvi Festival brkinskega piva je odlično uspel. Za tokratni dogodek so se povezale pivovarne **Ambrožič Denisa Ambrožiča z Barke, Beerkinka Petra Hrvatina iz Hrpelj, Flora družine Batič s Kozine (Krvavi Potok), Kotar Maksa Godine s Kozine in Križman družine Križman iz Tubelj**. Na izredno vroč dan, 24. junija, smo postavili stojnice pri Tušu na Kozini že v dopoldanskih urah in vztrajali do poznega večera. Zagotovo bi tudi do jutranjih ur, saj je bilo razpoloženje odlično in se je ob dobrem pivu še razvijalo. Z nami sta bila tudi Urban piqui z odličnimi hamburgerji in gostinstvo Poropat s svojo ponudbo. Trio Turn nam je vročinske valove še razburkal – prihodnje leto bomo

poskrbeli, da bodo nadaljevali tudi zvečer in vztrajali z nami do konca. Na občini smo skupaj z Obrtno zbornico Sežana podprli dogodek in poskrbeli za organizacijo ter promocijo. Zelo smo veseli pobude pivovarjev in verjamemo, da je dogodek vreden ponovitve tudi prihodnje leto ali pa še prej. Določene stvari bomo še dodelali, tako da bo prihodnjic še boljše!

Zahvaljujemo se ekipi Nane Bara, Petru Valenčiču, Tilnu Grku, Darku Jelušiču in podjetju AH multimedija za pomoč pri organizaciji, vsem v okolici prizorišča pa za razumevanje!

Ester Mihalič

GOSTILNA IN PIVOVARNA MAHNIČ - 20 LET

ZGODBA O USPEHU prve pivovarne na Primorskem

Tako kot vsaka zgodba o uspehu se je tudi zgodba družinske poslovne poti Mahničevih začela s preprosto željo. Pravzaprav z Marijino željo, da bi zapustila pisarniško delo in se preskusila v poklicu, ki jo je od vedno tako strastno privlačil. Za 40. rojstni dan ji je tako pokojni mož Vojko podaril najlepše darilo – bar na glavnem kozinskem križišču, v katerem je Marija preživela prvih šest

let kot gostinka.

Zgodba se je nadaljevala z drugo željo, z željo po lastni hiši. Marija in Vojko sta iskala primerno parcelo, na kateri bi si zgradila hišo, in jo končno našla. Čeprav je bilo tedaj na parceli le nekaj barak in na kupe odpadnega železja (na njej so namreč zbirali staro železo in ostale surovine), je bila predvsem Mariji parcela strašno všeč, ker je bila lepa, ravna. In da bo naključje popolno,

so Kozinci odpadu rekli »odpad pri Mariji« – po nekdanji lastnici te parcele. Marija in Vojko sta si torej sezidala svojo hišo z gostilno vred in še preden sta gradnjo končala, se je Marija domislila, da bi imeli drugačno gostilno – takšno, kot je takrat na Primorskem še ni bilo. Z možem sta se odpravila na ogled v Domžale, se navdušila in sama postavila prvo pivovarno na Primorskem.

Nadaljevanje zgodbe gotovo poznate in ste jo kot stalni gostje tudi sami spremljali. Žal tudi z vsemi žalostnimi epizodami, predvsem prezgodnjega slovesa Vojka samo štiri leta po odprtju, pa tudi z vsemi veselimi in radostnimi. Ko je ostala sama s hčerko Barbaro, se Marija ni predala. Barbara je takrat že živela v Ljubljani in si začela ustvarjati svoje življenje, Marija pa je še bolj trdo poprijela za delo za šankom in v kuhinji.

Zanjo ni bilo dopusta, ni bilo prostih ur, ni bilo počitka. Začela je z desetimi, danes ima 18 zaposlenih. Sprva je bilo varjenje piva poskusno, danes ga v pivovarni zvarijo 40.000 litrov na leto.

Ob gostilni sta zrasli dve novi terasi, zidan žar ... Potem ji je skoraj povsem nepričakovano ponudila roko tudi hčerka Barbara oziroma njen mož in Marijin zet Drago Kreš, ki je pred nekaj leti prevzel gostilno v sprejemnem centru Škocjanskih jam v Matavunu.

Pa se Mahničevi ženski in njun mož oz. zet niso ustavili le pri tem. Začeli so oddajati dva apartmaja v Kranjski Gori in dve stanovanji v Ljubljani ter ustanovili nepremičninsko in turistično agencijo. Čeprav je hči Barbara zajadrala v povsem drugačne vode, se je torej Mahničeva družina s svojima gostilnoma, agencijama in nepremičninami še bolj povežala

in tako na najlepši možni način kronala družinsko zgodbo o uspehu Mahničevih.

Svojo obletnico so v pivovarni praznovali 26. maja v krogu svojih partnerjev, družine, prijateljev in znancev. V čudovitem čustvenem programu so sodelovali Brkinska godba 2000, Moški pevski zbor Slavnik, Hruškiški fanti in orkester Nika Polesa. S svojo tenkočutnostjo je program povezoval Danijel Cek. Zaposleni, ki za svojo šefico pravijo, da je najboljša na svetu, so ji ob tej priložnosti zapeli pesem. Manjkala ni niti torta in ob zvokih skupine Ku adn so se gostje in celoten kolektiv vrteli in zabavali pozno v noč.

Ester Mihalič

20 LET GOSTILNE IN PIVOVARNE MAHNIČ - ČESTITKA

Za Marijo Mahnič stoji zgodba o uspehu. Koliko odrekovanja, prilagajanj in poguma je bilo treba za vse, kar je dosegla, ve najbolje sama. Lahko si le mislim, kolikokrat si je dala pogum, da je vztrajala in premagala vse ovire. Nov zalet za nove podvige. Se vedno znova odločala ZA in stopila še korak dlje – z ekipo in družino, ki jo podpira. Zavedamo se njene vloge v tem prostoru že toliko let.

Ob jubileju 20 let vam izrekam iskrene čestitke! Želim vam še naprej dobro poslovanje, ki naj vam vsem prinese zadovoljstva in sreče!

Županja Saša Likavec Svetelšek

**Pivovarna in
gostilna
»Mahnič«**

Kolodvorska 4, Kozina
(05) 680 01 00, 041 69 22 11
pivovarna.mahnic@siol.net

Delovni čas:

vsak dan od 11h do 23h,
razen na Silvestrovo in prvi
dan novega leta, ko je lokal
zaprt.

BAR MALNAR NA KOZINI

Niti sledu ni ostalo o dolgoletnem baru Vis-a-vis na Mestnem trgu na Kozini, nova lastnika Mitja in Lara Škerjanc sta povsem spremenila in renovirala prostor ter mu tako dala svoj pečat in dušo. Dobil je tudi novo ime – Malnar, kot se reče pri njih doma, v Povžanah. Na pravi poletni večer, 10. junija, je v krogu prijateljev, domačih in znancev tudi odprl svoja vrata in nedvomno bo skozi prihajajočo

sezono tudi zaživel. Skoraj nesmiselno je opisovati ponudbo, saj je bolj na mestu vprašanje, česa pravzaprav nima. Poleg bogate ponudbe pijač ponujajo tudi dobre rogljičke in v nadaljevanju bodo svojo ponudbo še dopolnjevali. Predvsem si želijo ponudbe buteljčnih vin, ki imajo svoje zgodbe, katere bi tudi radi primerno predstavili – mogoče v obliki vinskih večerov. V poletnih dnevih se pojavlja tudi želja po druženju v hladnejših večernih urah, kar bi lahko popestrili tudi s spremljajočo živo glasbo. Gostje se tudi razveselijo prigrizkov ob pijači, ki vedno lepo dopolnijo kozarček dobre pijače. Malnarjevim želimo uspešno na novi poti!

Ester Mihalič

Kontakt: 031 637 129

Urnik

Poleti: 6h–23h, vikendi do 24h

Izven sezone: 6–22h

EKIPA RDEČEGA KRIŽA OBČINE HRPELJE - KOZINA NA »DNEVU ZDRAVJA« V SEŽANI

V soboto, 10. junija, sta Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana in Vzajemna zdravstvena zavarovalnica organizirali prireditev »Dan zdravja«.

Prostor dogajanja je bil pred Kosovelovim domom v Sežani. Na stojnicah so svojo dejavnost, namenjeno krepitevi in ohranjanju zdravja, predstavila različna podjetja in društva iz domačega okolja in širše.

Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Sežana, ki ima javno pooblastilo države za usposabljanje laikov za nudenje prve pomoči, je na svoji stojnici prikazovalo temeljne postopke oživljanja odraslih z uporabo defibrilatorja, oživljanje dojenčkov in prvo pomoč pri zapori dihanja.

Demonstracijo smo izvajali: Tomaž Novak, Jasmina Bubnič in Iris Birsa, člani »Ekipe prve pomoči Občine Hrpelje - Kozina«.

Ozaveščali smo prisotne, da lahko že s preprostimi postopki sočloveku rešimo življenje. Takojšen začetek oživljanja namreč lahko do štirikrat poveča število preživetih po srčnem zastoju.

Zanimanje obiskovalcev je bilo veliko, le nekaj pa je bilo tistih, ki so se opogumili in z našo pomočjo izvedli temeljne postopke oživljanja (TPO) z uporabo avtomatskega eksternega defibrilatorja (AED).

Tudi tokrat se je pokazalo, da imajo odrasli strah pred oživljanjem, medtem ko so mladi pogumnejši, nimajo predsodkov in so takoj pripravljeni poskusiti. Mlade bodoče starše sta zanimala prva pomoč pri zapori dihanja in oživljanje dojenčka ter so oboje tudi praktično izvedli, kar je zelo pohvalno.

Kljub pestri in zanimivi ponudbi je bilo število obiskovalcev pod pričakanj. Je že tako, da se pomena zdravja zavemo šele, ko ga izgubimo.

Iris Birsa

SREBRNA EKIPA RDEČEGA KRIŽA OBČINE HRPELJE - KOZINA

V soboto, 3. junija, se je v Novi vasi na Blokah odvijalo 24. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa iz notranjske regije, ki ga je letos organiziralo Območno združenje Rdečega križa Bloke - Cerknica - Loška dolina.

Udeležilo se ga je dvanajst ekip. Barve Rdečega križa in svojih občin je zastopalo osem ekip: dve ekipi RKS OZ Sežana, tri ekipe RKS OZ Postojna - Pivka, ena iz RKS OZ Ilirska Bistrica, ena iz RKS OZ Cerknica ter gostujoča ekipa RK Buje iz Hrvaške. Poleg teh so na preverjanju sodelovale še: dve ekipi civilne zaščite iz občin Sežana in Postojna ter dve gasilski ekipi iz PGD Komen in PGD Cerknica.

Ekipe so delale na štirih delovnih točkah, prva je bila pri osnovni šoli, kjer so oskrbovali otroke, ki so se poškodovali s pirotehničnimi sredstvi, druga je bila nesreča v gozdu, na tretji delovni točki so oskrbeli poškodovane kolesarje v prometni nesreči, na četrti so ekipe preverjale usposobljenost transporta ponesrečenih ali nenadno obolelih.

Ekipe so pokazale visok nivo znanja in usposobljenosti za ravnanje v nesrečah. Največ točk je dosegla ekipa PGD Cerknica, ki se bo udeležila jesenskega državnega preverjanja v Kobaridu. Tretje mesto je dosegla mlada ekipa tabornikov RKS OZ Sežana.

Odlično drugo mesto pa je zopet osvojila ekipa Rdečega križa Občine Hrpelje - Kozina, ki se vse od prve udeležbe na preverjanju v letu 2012 vsako leto uvršča med najboljše tri ekipe.

Ekipo so sestavljali: Tomaž Novak, Danči Franetič, Jasmina Bubnič, Nevenka Boštjančič, Petra Gec in »izposojeni« član iz ekipe RK Sežana Jaka Paliska. Čeprav je bila ekipa okrnjena, je pokazala, da je njeno znanje še vedno na visokem nivoju. Ekipi sta čestitali in se ji zahvalili za vse vložene prostovoljne ure in dneve tudi sekretarka RKS OZ Sežana Dora Sedmak ter predsednica RKS OZ Sežana in naša županja Saša Likavec Svetelšek.

Ponosni smo na vas!

Iris Birsa

TRADICIONALNI PIKNIK RDEČEGA KRIŽA ZA SKUPINE STAREJŠIH

Skupine za druženje starejših ljudi z območja Krasa in Brkinov so se junija zbrale na tradicionalnem pikniku pri lovski koči v Kazljah za zaključek sezone rednih tedenskih srečanj. Območno združenje Rdečega križa Sežana, v okviru katerega skupine delujejo, na skupno srečanje vedno povabi tudi člane skupin iz Doma upokojencev Sežana ter člane skupine iz sežanske enote Socialno varstvenega zavoda Dutovlje.

Preko sedemdeset udeležencev se je v prijetnem okolju in sproščenem vzdušju zelo hitro povezalo med seboj. Bližina in domačnost sta pregnala začetno tremo pred nastopanjem. Nekateri člani skupin so se predstavili z zanimivimi zgodbami, drugi so zaigrali na harmoniko in zapeli. Druženje je popestrila gospa Ivanka Bernetič, ki je zaigrala na kitaro in zapela nekaj znanih melodij. Zbrane je presenetil dramski krožek razredne stopnje Osnovne šole dr. Bogomirja Magajne iz Divače, pod vodstvom učiteljice Lidije Uršič. Predstavili so zgodbi o zvezdogledu in hudomušne zbadljivke iz domačih krajev v okolici Divače. Ko so bosonogi v oblačilih, ki so jih kot otroci nosile njihove none zapeli in zaplesali, se je marsikateri gospe orosilo oko. Pred kosilom so nekateri otrdele sklepe razgibali v skupinski

telovadbi v krogu. Organizator je poskrbel tudi za dobro glasbo, ki je na plesišče zvonila kar nekaj parov. Ob klepetu v prijetni družbi je čas prehitro minil. Poslovlili so se zadovoljni in polni lepih vtisov.

Rdeči križ Sežana se zahvaljuje vsem sodelujočim v programu za nepozabne nastope, gospodu Rajku Kobalu in Lovski družini Raša Štorje za gostoljubnost ter Klubu študentov Sežana za ozvočenje. Hvala tudi našim prostovoljkam in fantom iz Društva Vezi za pomoč pri izvedbi piknika.

Dora Sedmak, sekretarka RKS OZ Sežana

Foto: Dora Sedmak

PROSTOVOLJCI RDEČEGA KRIŽA IN KRVODAJALCI NA IZLETU

V juniju smo se prostovoljci Območnega združenja Rdečega križa Sežana in krvodajalci z več kot 40-krat darovano krvjo podali na že tradicionalni izlet. Letos smo obiskali nekaj biserov Beneške Slovenije in delček Posočja.

Potepanje smo uradno začeli na starem mejnem prehodu v Vrtojbi, kjer se nam je pridružila izkušena vodička. Skupaj smo se odpeljali v nekdanjo prestolnico Langobardov – Čedad. Sprehodili smo se po ozkih mestnih uličicah, polnih zanimivosti, obiskali veličastno stolnico, spomenik Julija Cezarja in prečkali znameniti Hudičev most.

Pot smo nadaljevali do Stare Gore – zanimivega taborskega naselja, nekoč znanega romarskega središča, ki je svoj sloves ohranilo do današnjih dni.

Nato smo se ob bregovih Nadiže zapeljali na slovensko stran v slikovito vasico Drežnico. Tu smo si privoščili okusno domače kosilo in si ogledali znano baziliko. Nato smo jo ponovno mahnili čez mejo v Terske doline do izvira reke Ter. Nadaljevali smo do slikovitega razglednega slemena v vasico Bardo, kjer smo se srečali z domačinko – našo rojakinjo. Ogledali smo si vasico in etnografski muzej ter iz

ust domačinke slišali zgodovino Slovenstva v teh krajih. S čudovitimi vtisi iz Beneške Slovenije smo se pozno popoldne odpeljali proti domu.

Dora Sedmak

Foto: Dora Sedmak

TIGROVSKI POHOD

Uporni duh naših prednikov je v Ocizli še vedno živ. Spomin na ljudi, na tigrovce, ki so se borili in tvegali svoja življenja, je v našem kraju prisoten že od nekdaj. Letos pa mineva 17. let, odkar smo prvič organizirali pohod po Tigrovski spominski krožni poti Ocizla-Beka. Dan smo tradicionalno pričeli s kulturnim programom, ki so ga obogatili vaška mladina z odigranim prizorom iz vojnega obdobja, Jonatan Kreslin na baritonu in Združeni ženski vokalni skupini Barkovlje in Primorsko Mačkolje, pod vodstvom zborovodkinje Aleksandre Pertot. Vse prisotne so pozdravile in nagovorile predsednica Športno kulturno turističnega društva Ocizla Jana Jurič, županja Občine Hrpelje - Kozina Saša Likavec Svetelšek in osrednja gostja – ministrica za obrambo Republike Slovenije Andreja Katič. Zaključni himni Vstala Primorska je sledil poklon tigrovcem pred spominsko ploščo na kamunski hiši. Pohodniki so se nato podali po poti pod vodstvom Joškota Povha. Velika hvala govornicam in vsem sodelujočim, vsem, ki nam kakorkoli pomagata pri izpeljavi pohoda, in vsem, ki se našemu vabilu odzovete. Zahvala gre tudi praporščakom društva Sever, društva TIGR in Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije. Da delamo dobro, na kar smo lahko ponosni, pričajo tudi pohvale in zadovoljstvo vseh prisotnih na pohodu. Veseli smo tudi čestitk naše osrednje gostje in županje. Kot je dejal Karlo Kocjančič, so »težka leta italijanske fašistične okupacije res preteklost, vendar ni nobenih razlogov, da bi nanje pozabili«. Mi v Ocizli ne moremo in ne smemo pozabiti. Ta zgodovinski spomin bomo še naprej ohranjali.

Mojca Grk

ZDRAVSTVENA POSTAJA HRPELJE

aktivno sodeluje in izvaja programe svetovanja za zdravje

- V maju smo uspešno izvedli delavnico **ZDRAVO JEM**. Delavnice, ki je obsegala 6 srečanj, se je udeležilo 9 oseb. Povratne informacije udeležencev so bile zelo pozitivne in spodbudne. Večina jih je navajala boljše splošno počutje in več energije ter manj želje po sladkem. Telesna masa se je v povprečju zmanjšala za 3 kg, zmanjšal se je tudi obseg pasu. K spremembam je doprineslo pridobljeno znanje o uravnoteženi prehrani, pomenu ritma prehranjevanja, zdravemu nakupovanju živil in uvajanju sprememb v prehranjevanju, predvsem pa močna volja in vztrajnost vsakega posameznika.
- Jeseni septembra 2017 načrtujemo še izvedbo **ŠOLE ZDRAVEGA HUJŠANJA**, ki bo potekala 4 mesece oziroma obsegala 16 srečanj. Izvedli bomo še delavnico **ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG in DEJAVNIKI TVEGANJA**, ki obsegata vsaka po eno srečanje.

Vljudno vas vabimo tudi na ostale delavnice programa Cindi, ki se izvajajo v Zdravstvenem domu Sežana.

- V sredo, 14. junija 2017, pa smo kljub nekaj dežnim kapljam med 18. in 19. uro uspešno izvedli **PREIZKUS TELESNE ZMOGLJIVOSTI s hojo na 2 km**.

Tradicionalna proga na starem železniškem peronu je bila ponovno (po 16. novembru 2013) odlična steza za ta preprost, strokovno preizkušen test, ko posameznik hodi 2 km z največjo hitrostjo, ki jo še zmore. Meri se čas hoje in na koncu testiranja še srčni utrip. Skupaj s podatki o spolu, starosti, teži in višini posameznik prejme **izvid testiranja s stanjem telesne kondicije in zmogljivosti**. Pri tem so navedena še priporočila za morebitno izboljšanje.

Naši testiranci so tokrat pokazali nadpovprečno telesno zmogljivost ali izboljšanje svoje telesne pripravljenosti v primerjavi s testom, ki so ga opravljali v preteklem obdobju – kar je bilo nad pričakovanji.

Zahvaljujemo se »najboljšemu sosеду« g. Brezovcu, ki nam vedno »posodi« električno, tako da naši testiranci dobijo izvid in svetovanje takoj po izvedbi, kar iz »terenske pisarne«.

Fizioterapevtka Tamara Sila ogreva udeležence pred izvedbo testa hoje.

INFORMACIJE O PROGRAMIH SVETOVANJA ZA ZDRAVJE

v Zdravstveni postaji Hrpelje

Martina Drožina, dipl. m. s., referenčna ambulanta, dr. Vidaković in dr. Hashem. Kontakt: (05) 689 05 00 ali martina.drozina@zd-sezana.si

Za ostale informacije o delavnicah Cindi pa se obrnite na Natašo Volk Trnovšek, dipl. m. s., Zdravstveni dom Sežana, na telefon (05) 731 14 42 ali pišite na spletno pošto: centerzazdr.odv@zd-sezana.si.

Vse navedene storitve so za udeležence brezplačne.

VABLJENI!

Nataša Volk Trnovšek, ZD Sežana
Nevenka Ražman, predsednica
Športne zveze OHK

BEKA

ODKRITJE NOVEGA SPOMENIKA NOB IN UREDITEV VAŠKEGA JEDRA

Že vrsto let smo se na Beki pogovarjali o potrebi po ureditvi spomenika za čas II. svetovne vojne, saj so bile spominske plošče pritrjene na hiši v zasebni lasti, ki povrh vsega tudi propada. Letos nam je s pomočjo sredstev za materialne stroške Občine Hrpelje - Kozina ter z moralno podporo Združenja borcev za vrednote NOB to tudi uspelo izpeljati. Obenem smo na novo postavili vaško korito sredi vasi, ki je puščalo in je bilo nasploh v zelo slabem stanju. Novim igralom smo se na vasi odrekli, saj smo postavili dve že uporabljeni, ki pa še vedno služita svojemu namenu. Postavili smo tudi čudovito, leseno, masivno klop pod košatimi

lipami in kostanji. Glavnino gradbenih del je izpeljal Gordan Andrejašič, ki je po očetu po rodu z Beke in mu je vasica zelo pri srcu. Predstavnica vasi Darja Rosa, ki je bila z dušo in srcem pri stvari, se mu je na odkritju spomenika, 27. maja, tudi javno zahvalila. Proslava je potekala v prekrasnem vzdušju in lepem obisku ljudi, predvsem Bečanov, ki so se po vojni v veliki meri odselili vsepovsod. V kulturnem programu so sodelovali pevci Mešanega pevskega zbora Obala, v katerem že vrsto let pojeta tudi domačina Mirjan in Emanuela Valečič. K nam pa je prišel tudi kvartet Brkinske godbe 2000, za kar se jim prijazno zahvaljujemo. Županja Saša Likavec

Svetelšek je položila cvetje k novemu spomeniku, na katerem so plošče posvečene spominu na partizansko bolnico, ki je delovala dobra pol leta med II. svetovno vojno, žrtvam vojne in ustanovitvi okrožne komisije varnostne obveščevalne službe OF za Trst.

Emil Škrl je večkrat opomnil na izjemno pomembno lokacijo in vlogo Beke. Ob dogodku je predlagal, da bi se o tem pripravilo gradivo iz vseh virov, ki še obstajajo. Županja je pobudo sprejela in v naslednjih mesecih bo stekel postopek z vsemi udeleženi akterji. Na spomeniku pa je odslej še ena nova plošča s fotografijo požgane Beke. Želja je bila še, da bi se ob tej priložnosti poklonili tudi žrtvam prve svetovne vojne, ter pobuda, da bi postavili ploščo župniku Piščancu, ki je bil med vojno na župniji v Klancu in o katerem znajo domačini povedati s hvaležnostjo veliko lepega. Vendar bo to ostalo za prihodnost. Več o vojnem dogajanju si lahko preberete v pripovedovanju Mirele Pečar, domačinke z Beke, udeleženke vojnega grozodejstva na Beki, ki ga je Petra Resinovič ob tej priložnosti prebrala.

V programu sta mlada Gaia Mihalič in Martin Valečič prebrala tudi nekaj zanimivosti o Beki, opozorili smo na knjigo Jožeta Korošca, v katero je zapisal svoje spomine in jo bomo še naknadno predstavili, ter pozdravili učiteljico iz tistega časa – Majda Korošec Toščeva, ki se je udeležila proslave. Zaključili smo s skupnim druženjem ob pivu domačega pivovarja Križmana iz Tubelj, vinu domačina Mirjana Valečiča ter odlični joti Gostinstva Poropat.

Ester Mihalič

Foto: Ivan Levac

Pripovedovanje Mirele Pečar o tragičnem dogodku 26. 5. 1944

Beka je bila v času vojne precej odmaknjena. Do nje je vodil le makadamski kolovoz čez kras. Kot taka je bila stalna postojanka partizanov. V bližnjem gozdu proti Mihelam je nekaj mesecev delovala celo partizanska bolnišnica, ki so jo v celoti zgradili in s hrano oskrbovali domačini. Novembra 1943 je pričela v vasi delovati tudi partizanska šola. A 26. maja 1944 je vas za vedno spremenila podoba.

Bila sem stara devet let. Nono, oče, mama ter mlajša brat in sestra so tako kot vsako popoldne legli k počitku. Midve z nono nisva imeli te navade. Naenkrat sva zaslišali letalo, ki je trikrat preletelo vas. Opoldanskega počitka je bilo konec. Z nono sva stekli na korto, kamor sta že prihajala nemški oficir in vojak. Odkorakala sta naravnost v zgornje nadstropje v nonino sobo. Iz škabela je oficir vzel nekaj denarja, ki ga je nona skrbno čuvala, a naša pogumna nona se mu je zoperstavila, češ da je denar njen in mu ga vzela iz rok. Nato je oficir nonotu ukazal, naj vpreže vola za voz. Še pred tem so nam iz štale odgnali tri krave. Vso živino so iz vasi namreč odpeljali in zaprli v posebno ogrado na Kozini. Vojak nam je naročil, naj vzamemo, kar imamo, saj nas bodo odpeljali iz vasi. Naš voz je bil prvi. Nono je gnal vola, z nono in mamó smo morale po ukazu sestri na voz, oče pa z dvema mlajšima otrokoma hoditi za vozovi. Nekaj vaščanov je šlo zraven, nekateri pa so ostali v svojih domovih. Spremljala sta nas dva vojaka. Tisti spredaj je bil precej strog, drugi, na koncu našega konvoja treh ali štirih vozov, pa dobrega srca. Ko smo bili že pod vasjo, je očetu, ki je v naročju držal dveletno sestro, za roko pa petletnega brata, dejal, naj zbeži v gozd in se skrije. Mama, ki je sedela na vozu poleg mene, je to opazila in planila v neutolažljiv jok. Prepričana je bila, da moža in otrok ne bo videla nikoli več.

Pot smo nadaljevali do Ocizle in naprej proti Klancu. Naenkrat so nasproti pripeljala tri nemška vojaška vozila. Pobrala so vojake, ki so nas gnali, saj naj bi v Kačičah potekala ofenziva in so potrebovali okrepiteve. Ostali smo sami sredi poti. V strahu in obupu nismo točno vedeli, kaj storiti. Do nas je prišel župnik Piščanec, ki je pred tem rešil življenja talcev – vaščanov iz Klanca. Rekel je, da gre na Kozino rešit še živino, in je vzel tudi nonota s sabo, da bo prepoznal svojo. Res sta se vrnila, vendar samo z eno kravo. Mračilo se je že, ko smo se vračali domov. Ob našem prihodu je še vse gorelo. Pod lipo se je zbrala cela vas, ženske so jokale, otroci so bili zbegani.

Mi smo imeli srečo, da so nam zgoreli samo štala, lupá in skedenj. Požig v bivalnih prostorih je pogasil stric Renato, ki se je ob prihodu Nemcev skrnil. Najsrečnejši trenutek pa je bil, ko smo si segli v objem z očetom, bratom in sestro. Kljub srečnemu koncu je tistega dne marsikdo izgubil svoj dom. Začeli so se težki časi, ljudje so se po vojni izselili, naša Beka ni bila nikoli več ista.

Zelo sem vesela, ko vidim, da se v vas ponovno vrača življenje, da se hiše obnavljajo in da mladi ohranjajo spomin na tiste dni, polne žalosti in trpljenja, ki jih takrat brez močne volje in ljubezni ne bi prestali.

ORKESTER NIKA POLESA IGRAL V AVSTRIJI!

Orkester Nika Polesa se je v nedeljo, 11. junija, odpravil proti Avstriji. Zbralo se je kar 157 ljubiteljev harmonike! S tremi avtobusi smo štartali zgodaj zjutraj, preko Jezerskega, proti Ferlachu, na jezero Klopeiner, ki je znano po najtoplejši vodi v Evropi. Tam smo zajtrkovali in se malo sprehodili okoli jezera. Ko smo se naužili svežega zraka in naravnih lepot, smo okoli 13h odšli proti Rikarji vasi, kjer se je odvijal že tradicionalni Pokal Rutar. Organizirata ga izdelovalec harmonik Rutar in gostišče Mochorit-sch, kjer se tudi vse skupaj dogaja. V nedeljo je nastopalo 7 ansamblov (Poskočni muzikanti, Ansambel Smeh, Ansambel Nalet, Ansambel Biseri ...) in tudi Orkester Nika Polesa. Ob 18h

je zaigralo okoli 40 harmonik Orkestra Nika Polesa in s svojim nastopom ganilo množico ljudi. Ljudje so kar ploskali, ploskali in ploskali, bilo je nekaj krasnega in nepozabnega. Bil je ponovno eden takih izletov in nasto-

pov, ki si ga bodo učenci zapomnili za vedno.

Drugo leto, 20. maja, pa se orkester odpravlja na Bled, kamor ste vsi vabljeni!

Niko Poles

2. SREČANJE HARMONIKARJEV IN ORKESTRA NIKA POLESA

Zadnja sončna nedelja v maju je pripeljala okoli tisoč obiskovalcev na Permane pred gostilno Stara pošta, kjer poučujem diatonično harmoniko. Lani je bilo super, letos pa lahko rečemo, da smo stopili še eno stopnico višje. Še več nastopajočih posameznikov in kar 9 ansamblov.

Druženje se je začelo ob 16h, kjer je poslušalce pozdravil Orkester Nika Polesa in požel velik aplavz! Kot soorganizatorji so zbrane nagovorili tudi županja Občine Hrpele - Kozina Saša Likavec Svetelšek ter župan Občine Matulji Mario Čiković. Na odru se je predstavilo 30 posameznikov na klavirsko in diatonično harmoniko ter 9 ansamblov iz Slovenije in Hrvaške.

Za konec prijetnega druženja smo na oder povabili legendarni najstarejši slovenski ansambel Štirje kovači. Skratka, odlična nedelja na Permanih! Mi smo še vedno pod prijetnimi vtisi – in če niste prišli letos, se vidimo drugo leto, zadnjo nedeljo v maju na Permanih.

Hvala Občini Hrpele - Kozina, županji Saši Likavec Svetelšek, podžupanji Ireni Stropnik in Robertu Kastelicu.

Niko Poles

ODLIČNI REZULTATI ŠOLE HARMONIKE NIKA POLESA!

Junij je čas, ko se pričnejo vrstiti tekmovanja in razni nastopi. Nadobudni mladi učenci Šole harmonike Nika Polesa se z veseljem udeležijo raznih tekmovanj, kjer pokažejo svoje znanje, za katerega so se trudili med letom.

V Lokavcu pri Vipavi je 3. junija 2017 potekalo tekmovanje harmonikarjev v petih starostnih skupinah. Niko je imel na tekmovanju dva predstavnika svoje šole harmonike:

• Klara Stopar, 3. mesto, v prvi kategoriji do 9 let,

• Tadej Tominec, 1. mesto, v drugi kategoriji.

Drugi dan, 4. junija, je potekalo še eno tekmovanje, in sicer na Gorenjskem v Besnici. Tudi tega tekmovanja sta se udeležila dva učenca šole Nika Polesa. V Besnici vsako leto poteka tudi predtekmovanje za državno prvenstvo Ljubecna.

• Kristijan Jenko je zbral dovolj točk za uvrstitev na polfinale Ljubecne,

• Dorian Rubeša je dosegel odlično 3. mesto in se tudi uvrstil na polfinale Ljubecne.

Niko Poles

NA SREČO NE

O tem, kako smo praznovali, čeprav so katoliki mislili, da ne spoštujemo Antona Martina Slomška

V Republiki Sloveniji, ki sem ji hvaležen za mesečno redno izplačevano priznavalnino, smo v nedeljo, 25. junija 2017, praznovali. V koledarju z rdečimi črkami piše: »Hinko, dan državnosti«. Moja rabljena glava še vsebuje šestindvajset let stare spomine na množice v Ljubljani. Preletel jih je reaktivni lovec Jugoslovanske ljudske armade (JLA), ki je tistega dne postala okupator in so zato odhodu njenega zadnjega vojaka postavili ob Popovičevi slaščičarni v Koprur sramotnik.

Državni praznik je letos padel na Gospodov dan; izvajal sem monodramo »Noč na parkirišču 1« pred mašami v mariborski stolnici na Slomškovem trgu. Najmanj dramatične v uprizoritvi so bile tiste tri ure, ki sem jih dokaj vsebinski in zelo utrujen prespal sede v tovrni limuzini med tretjo in šesto uro zjutraj. Zaradi natlačnosti vozila s stvarmi, ki so morale ostati suhe, se žal nisem mogel zlekniti čez oba sprednja sedeža. Najbolj dramatično mi je bilo tik pred nevihto, ko je veter dvignil prekratko plastično pokrivalo nad kopico naše pregnanske umetniške in uporabne ropotije, naglušec pa sem zelo razločno slišal grmenje koncerta »Prihajajoča nevihta« med bliskanjem z vseh strani. Takrat je iz noči kot v grških dramah »Deus Ex Machina« (nenadno posredovanje bogov) prikolesaril LENT-ov atlet producent Marko Brumen in mi pomagal prenesti »strpziče« in leseno zastavo ameriških zločinov v bližnjo vežo, zgrajeno še takrat, ko so gospodo pripeljali domov s kočijami. Konjenica DPZN (dvoipolmetrski penis Denis, luški delavec Mustafa (osliček, ki je bil nekoč voziček) ter osločloveka Boris Popovič in Zoran Jankovič so ostali na prostem, ker so dovolj vodoodporni. Ostali člani uprizoritvenega kvarteta DPZN so bili v tistem trenutku v galeriji K18, dvesto metrov skozidne črte blizu daleč. S prenosnikom so opazovali gibanje nevihte, ki je udarjala naokoli, s polno silo pa na »Pregnanski tabor LENT«, na srečo ne.

Dopoldne in popoldne te Hinkove nedelje pa smo izvedli vse napovedano. V »Orehovi tovorki« smo ropotali z orehi v kartonskih škatlah, prepričljivo kopijo državnega priznanja pa sem najprej razbil z macolo Pohorskega bataljona in jo potem z mostu čez glavo nazaj vrgel z mostu v

reko Dravo. »Štrukelj državnosti« so bili v resnici marelični cmoki brez krompirja; namakali smo jih v zmečkane orehe in pojedli brez glasbene spremljave. »Lentna konferenca za profija in dva megafona« se je posrečila z enim megafonom in brez profija, ker ta ni odgovarjal na mejle in ni vrnil telefonskih klicev.

Enajst let v Občini Hrpelje - Kozina stanujoči sem polni večerni sunek poljedelstvu potrebnega dežja v Mariboru prespal. Soproga Olivija Kosec me ni zbudila, ker so našemu uprizarjanju ponudili odvezo zaradi dežja. Zato konjenice DPZN zvečer nismo sprehodili do hrupnega koncerta »Stereo MCs«. Tako smo zamudili možnost opozoriti nase v gmoti uprizoritvenega labirinta LENT na točki osredotočenja pozornosti medijev.

Vse dogodke tega dne pa tudi vsa druga tridnevna uprizarjanja smo video-dokumentirali in nanizali na gledljivo zaporedje, ki ga nameravamo v celoti prvič javno predstaviti na dvorišču Muzeja Marka Breclja Klanec 18b v torek, 25. julija 2017, ob 21.15. Radovednemu in naklonjenemu občinstvu bomo na brezplačnem kulturnem dogodku postregli z glasbenimi orehi in z vinom Puhovih. Trte njihove malvazije in njihovega refoška so bile po težko pričakovanem dežju državnosti včeraj seveda tudi poškopljene proti peronospori.

Marko Breclj, sreda, 28. junij 2017

ZARADI ŽRTEV VOJN NA BEKI

Kot fotograf Dodogovora, ki si prizadevam biti buden, sem postal pozoren na majhen plakat z belim prelepkom, na katerem je z velikimi rdečimi črkami pisalo: »Vabljeni! Beke, 27. 5., ob 17h. Odkritje novega spomenika žrtvam vojn in preno-ve vaškega jedra. Vaščani Beke.« Tri dni pred tem dogodkom (24. maja 2017) sem zato telefoniral urednici občinskega glasila v Občini Hrpelje - Kozina in ji drugič napovedal svojo namero, da bi občasno kot prostovoljec pisal za mesečnik, ki ga urejuje. Omenil sem ji tudi, da pridem v Beke na proslavo.

Zanimalo me je namreč, katerim žrtvam katerih vojn sta spomenik in proslava namenjena. Povedala mi je, da je za majsko številko (žal) že prepozno, a sem ji podčrtal, da gre z moje strani za trajno hotenje prispevati svoje pisanje občini, v kateri stanujem enajst let, in me zato enomesečni odlog nič ne moti. Odkritje se je začelo pravočasno, v lepem vremenu. Do vasice prideš iz Kozine skozi staro poštno vas Klanec. Pred spomenikom žrtvam narodnoosvobodilnega boja že v Ocizli zaviješ desno. Ozka asfaltna cesta skozi gozd v nekaj minu-

tah čez travnike pripelje do majhne skupine hiš, v kateri se desetletja niso rojevali otroci. Nemški okupator je 27. maja 1944 vas temeljito požgal in opleni. Tu je bil sedež Varnostno obveščevalne službe (VOS). Blizu je bila tudi partizanska bolnišnica. Če sem prav obveščen, se je večina vaščanov poskrila po kraških jamah v bližini, ker so napad pričakovali. Povezovalka kotizškatlične proslavice za 250 predvsem starejših oseb je bila že omenjena urednica glasila Ester. Pokazala je nekaj poustvarjalnega daru tudi v interpretaciji besedila zamejskega pesnika, za katerega še nisem slišal. Nosilna govornica je bila seveda županja Občine Hrpelje - Kozina Saša Likavec Svetelšek, ki je pohvalila pobudo vaščanov sezidati pomnik in podčrtala odločno nasprotovanje prenavljanju zgodovinskih dejstev (zgodovine). V mešanem pevskem zboru Obala, ki so ubrano peli tudi izven uradnega programa, sem zagledal prijatelja kolesarja in turističnega kmetovalca Mirjana. On mi je najbolj pomagal do odgovorov na vprašanja, zaradi katerih sem se udeležil vaškega kulturnega druženja s pogostitvijo. Izkazalo se je namreč, da proslava niti z delčkom programa in tudi novo sezidani spomenik niti z enim napisom nista bila posvečena žrtvam vojn na splošno, ampak se je zgodila proslava in so postavili novo okno-zid iz starih kamnov za-

radi obletnice požiga vasi v spomin na NOB. Vrhunec tega boja pa je potekal tudi na tleh Primorske in Istre med leti 1941 in 1945 (da ne pozabimo) – torej v času druge svetovne vojne, v kateri so morale Združene države Amerike, Velika Britanija in komunistična Sovjetska zveza kot velike sile z vsemi močmi in z ogromnimi žrtvami izbojevati vojaško zmago nad silami osi (nacistično Nemčijo, fašistično Mussolinijevo Italijo in Japonsko). Narodi takratne okupirane države Jugoslavije (med katerimi smo bili tudi Slovenci) so k tej zmagi prispevali velik in zelo krvav delež. Debele tri ure sem potreboval, da sem ugotovil ozadje napake v napovedi prireditve in odleglo mi je, ko je Ester Mihalič, ki je napako napravila, priznala, da je napaka (dezinformacija) res bila in da jo je storila ona. Krotiteljica svojega sinčka in odgovorna za mednarodne projekte občine mi je na koncu mogoče v bran občinski sodelavki rekla: »Upam, da boste sedaj lahko dobro spali!« Razumel sem porog v tej pripombi. Med detektivko v Beki sem spil sedem deci beločrnega in potem še doma en kozarec. Dobro sem spal, samo kratko. Ob štirih sem vstal in začel pisati devetnajsto besedilo knjige v nastajanju Fotkarica. Naslednjo noč bom spal še bolje.

Marko Breclj

Govor iztrebljene avstralske ptice
Dodo je Dodogovor
 Spletno stran www.dodogovor.org
 urednikujemo v OHK.

Vabimo, da si jo ogledate

Vabimo tudi na premiero LP filma
Hrpelje Buldožer - Pljuni istini u oči
v ponedeljek, 31.7.2017 ob 20h
 Vstop je prost, hladili bomo z ledom

Dragi občani,

Društvo LIMES - arheologija prostora Vas vabi k sodelovanju. Na Dnevih evropske kulturne dediščine, ki bodo potekali konec septembra, bomo sodelovali s prispevkom o starih prometnicah, naseljih in utrdbah v gornjem toku Glinščice in njenega pritoka Griže, torej na območju med Botačem in Kozino, južno od kolesarske poti. Zato vas vabimo, da se priključite naši Facebook skupini in v njej objavite slikovni material, ki se nanaša na to področje, ali pa slike pošljete na elektronski naslov limes.arheo@gmail.com. Potrebujemo fotografije tako narave (poudarek na vodi) kot sledi človeškega delovanja v pokrajini. Hvala!

Društvo LIMES

DRAGE SOUSTVARJALKE IN SOUSTVARJALCI 4. TEDNA LJUBITELJSKE KULTURE!

Skupaj smo napisali še eno uspešno zgodbo in postavili ljubiteljsko kulturo v center majskega dogajanja. Vseslovenska akcija, namenjena promociji in dostopnosti ljubiteljske kulture, je zaživela v več kot tisoč dogodkih vseh kulturno-umetniških zvrsti.

Pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, ob podpori generalnega medijskega sponzorja RTV Slovenija in pozornosti številnih drugih medijev, pod okriljem glavnega partnerja SAZAS in drugih sponzorjev ter v sodelovanju s Tednom vseživljenjskega učenja je bil TLK 2017 izredno odmeven in obiskan.

Kulturni ustvarjalci, kulturna društva in zveze, kulturni zavodi, vrtci, šole, muzeji, knjižnice, ateljeji, predstavniki drugih narodov v Sloveniji in slovenska društva v sosednjih državah ste (po)ustvarjali in širšo javnost opozarjali, kako pomembna, dostopna in kvalitetna je ljubiteljska kultura v Sloveniji.

Hvala vam – samo skupaj lahko sestavimo mozaik, ki je dovolj velik, da pošlje sporočilo: zaradi kulture je življenje bolj kvalitetno, polno, zanimivo in ustvarjalno.

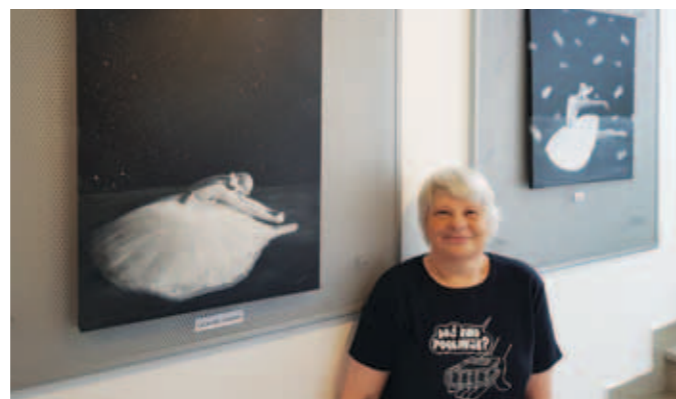
Želimo vam veliko uspešnih kulturnih dogodkov skozi vse leto in vas vabimo, da moči in ustvarjalno energijo ponovno združimo med 11. in 20. majem 2018. V letu 2018 – evropskem letu kulturne dediščine – bo rdeča nit TLK 2018 folklorna dejavnost, seveda pa ste k sodelovanju vabljeni prav vsi kulturni ustvarjalci.

V Hrpeljah smo teden ljubiteljske kulture pospremili z zaključkom Linhartovega srečanja in si ogledali dve predstavi. V odmoru pa smo si vzeli čas za skupni pogovor ob zanimivem gledališču Kamišibaj.

Vladislava Navotnik, JSKD Sežana

BrezČASna prazNINA za dušo

V kozinski knjižnici sta v juniju razstavljali dve razstavljavki, Silva Pangos in Miranda Mezgec. **Silva Pangos** je v kozinski knjižnici že razstavljala, skupinsko in samostojno, tokrat se je predstavila tretjič z nizom slik v akrilni tehniki, ki jih je poimenovala *Za dušo*. Sicer pa upokojenka, ljubiteljska slikarka, ki pri slikanju, kot pravi, najraje eksperimentira. »Najraje slikam krajino, realistično, čeprav zase pravim, da sem bolj kot ne packon, ki ima doma toliko čopičev kot kakšen slikar,« hudomušno pove simpatična Pangosova, ki živi in deluje v Sežani. Je članica Društva likovnih umetnikov Postojna. Rada se udeležuje extempor, slikarskih delavnic pod mentorstvom Katje Gorup, Janeza Kotarja, Mojce Senegačnik in Simona Kastelica ter drugih. Doslej je razstavljala skupinsko in samostojno.

Miranda Mezgec je domačinka iz Slivja, ki se je pred nedavnim zaradi osebnih duhovnih raziskovanj začela ukvarjati z risanjem mandal. Najraje jih nariše na soške kamne, ki so že po naravi bledekasti, če le jih ima pri roki, sicer pa tudi domači, potočni kamni niso odveč, le slikarije na njih so malce drugačne. Riše tudi na papir in platno. Sicer pa jo zanimajo raziskovanje človeških globin, predvsem in prvenstveno Oshojeva filozofija, narava in ples, saj je plesalka NIE v Hrpeljah. Njene stvaritve so krasile domoznansko omaro, posebne postavke pa ji je naredila še ena umetniška dušica, ravno tako iz Slivja, nečakinja **Monika Mezgec**, ki bo v bodoče tudi gostja naših razstav.

Patricija Dodič

Foto: Igo Race

ŠEST ODTENKOV ŽARKA

Pregledna likovna razstava Zlatega
žarka, Dom na Vidmu Ilirska Bistrica

Zlati žarek, likovna sekcija pri FOTOKLUBU ŽAREK SEŽANA, deluje že dvanajsto leto. V sekciji je šest ljubiteljskih slikark, in sicer Božica Mihalič, Cvetka Šemrov, Dajana Čok, Jana Štok, Maruša M. Maraž, Tatjana Fičur, ki so tudi aktivne fotografkinje. Fotografsko in likovno uspešna skupina se tokrat predstavlja s svojimi barvnimi odtenki v razstavnem prostoru Doma na Vidmu v Ilirski Bistrici, pod pokroviteljstvom Občine Ilirska Bistrica in s povezovanjem Rajka Kranjca, kustosa galerije in slikarja.

V prijetnem vzdušju je Žarkice nagovoril predsednik foto kluba Igor Petaros. Njihova likovna dela je predstavil slikar Janez Milkovič - Jano, ki že od ustanovitve sekcije spremlja njihovo delovanje. Jano je ob otvoritvi povedal: »V skupini so najboljša stalnica spremembe, ki ustrezajo razvoju posameznice. Vidno je, da iščejo nove možnosti ustvarjanja in oblikotvornosti. Kljub vidnim razlikam med avtoricami je pravo ugodje ujemanje njihovih likovnih del na razstavi.«

Razstavo, ki bo na ogled do 5. julija, je s svojo glasbo popestril mladi glasbenik Alen Mihelj na trobenti, ob otvoritvi pa je slikarkam čestitala tudi Saša Likavec Svetelšek, županja Občine Hrpelje - Kozina.

B. Č.

Foto: Simon Rebula

HRPELJSKI PEVCI NA KONCERTU OB 15-LETNICI MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA SEŽANA

Kulturno društvo Mešani pevski zbor Sežana, ki ga vodi predsednica Sonja Perhavec, je 15-letnico delovanja počastilo 16. junija s slavnostnim koncertom v sežanskem Kosovelovem domu. Kot gost je nastopil tudi Moški pevski zbor Slavnik z zborovodkinjo Andrejo Tomažič Hrvatini, ki dirigira tudi kraškimi pevci. Obiskovalci so sežanskim pevci kot tudi gostom, ki so izpeljali več kot dvourni program, iz katerega je bilo začutiti veliko prostovoljnega dela in odrekanja, predvsem pa ljubezni do slovenske pesmi in besede, namenili obilen aplavz.

Sežanski zbor vodi že četrto leto Andreja Tomažič Hrvatini, mlada glasbenica, pedagoginja in dirigentka. Lani je zaključila študij zborovskega dirigiranja in vokalne kompozicije na Konzervatoriju za glasbo v Trstu.

Prvi del koncerta je bil tudi gledališko obarvan, saj so pevci sežanskega pevskega zbora ob petju ljudskih pesmi predstavili stare kmečke običaje s poudarkom na ženitovanju, kjer je vlogo ženina odigral Matej Gorup. Drugi del koncerta je bil splet pesmi o štirih letnih časih. Najprej se je predstavil Moški pevski zbor Slavnik, ki je lani praznoval 25-letnico delovanja, pripravil slavnostni koncert in izdal knjigo z naslovom Pesmi in pevška tradicija v Občini Hrpelje - Kozina ter še kaseto in kasneje zgoščenko s posnetki v živo.

Kot gostje so nastopili še: Vokalna skupina Unica z vodjo Florjano Ulaga, Godalni orkester sežanske glasbene šole z dirigentom Zdravkom Plešetom, harfistka Tina Grzetič in kitarist Maksim Vergan. Vodja sežanske območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Vladislava Navotnik pa je sežanskim pevci podelila zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke za 15-, 10- in 5-letno udejstvovanje v ljubiteljski kulturi.

Olga Knez

VIII. SLOVENSKI DAN V SLATINI

V Slatini blizu Banja Luke v Bosni je 24. junija 2017 Društvo Slovencev Triglav organiziralo 8. Slovenski dan, na katerem smo letos že drugič sodelovali tudi člani Brkinske godbe 2000.

Slatina je mesto, ki je v začetku 20. stoletja sprejelo mnoge Slovence, ki so se bežeči pred fašizmom in italijansko asimilacijo doselili na to področje in si tu zgradili nov dom. S prireditvijo slovenskega dne želijo Slovenci Slatine in Banja Luke ohraniti spomin na svoje rojake, ki so se pred mnogimi leti doseljevali na to področje.

Kljub oddaljenosti je med tamkajšnjimi Slovenci čutiti močno željo po stiku z matično domovino in njenimi ljudmi, kar se je tudi letos pokazalo v njihovi veliki srčnosti in gostoljubju.

V Slatini nas je pričakal gospod Darko Mijatović, mnogim poznan gospod, saj je otroštvo in mladost preživel na Kozini. Darko je hkrati glavni pobudnik, da se Slovenskega dne udeležijo tudi društva iz naše občine. V sproščenem pogovoru je povedal, da se »domov« vedno raje vrača, da je s prijatelji z otroštva zelo povezan, vesel je tudi, da ena od hčera živi na Kozini, kar še dodatno ohranja in krepi vez z našimi kraji.

Na prireditvi so poleg nas sodelovali tudi Vokalna skupina

Urban iz Maribora ter gostitelji z mešanim pevskim zborom in otroško folklorno skupino. V večer nas je zavrtela glasbena skupina Novo mesto, veselo in sproščeno pa so ga zaključili ob petju in harmoniki naši člani.

V nedeljo, 25. junija, na praznik države Slovenije, so ob razobešeni slovenski zastavi v parku sredi Banja Luke godbeniki izvedli krasen koncert.

Po koncertu smo s člani društva Triglav ob »čevapih v lepini« še pokramljali, si ogledali center Banja Luke ter si obljubili, da se še srečamo.

Pri organizaciji gostovanja nam je bila v veliko oporo gospa Marija Grbić, predsednica Društva Slovencev Triglav Banja Luka, našo pot v Slatino pa je podprla Občina Hrpelje - Kozina.

Hvaležni za to krasno izkušnjo se podajamo na zaslužen dopust do 23. julija, ko bomo nastopili na prireditvi ob Spominskem dnevu v Rodiku.

Tanja Trebec Benedejčič

ZAKLJUČNI KONCERT

V sredo, 14. junija, sem imela zaključni koncert, s katerim sem zaključila 6. razred glasbene šole. Vse skupaj se je začelo pri 6 letih, ko sem se vpisala v pripravnico in tam pod vodstvom Daniela Grizoniča začela s kljunasto flavto, na katero sem veselo pihala do 8. leta. Od vedno sem si želela igrati prečno flavto, a so bila vsa mesta zapolnjena. Vpisala sem se na klarinet in spet me je učil učitelj Daniel. Vesela sem, da nisem imela možnosti za flavto, kajti sicer ne bi nikoli vedela, kako čudovito je igrati klarinet, in ne bi imela te prelepe izkušnje. Prvo leto sem se še spoznavala s prijemi in pihanjem, nato pa sem že začela igrati pesmi. V tretjem razredu sem se udeležila tekmovanja in si tam priborila bron. Četrty razred je bil najbolj na-

poren, saj sem imela tudi mednarodno tekmovanje v Carlinu, kjer sem zelo ponosno osvojila bron. V istem letu sem odšla še na eno tekmovanje Svirel in tam razočarana prevzela bron. Peto leto sem imela samo Svirel in spet sem osvojila bron. Nisem bila zadovoljna, ker sem vedela, da sem sposobna več. Zadnje leto se je iztekalo in ponovno sem odšla na Svirel, kjer sem z 92 točkami pobrala srebro.

Ker se spodobi, da za zaključek naredim koncert, sem se z Lauro Šturm (še eno klarinetistko, ki je zaključevala) odločila, da ga organizirava, saj je napočil čas, da zaključiva nižjo glasbeno šolo. Pred nastopom je bilo veliko treme, ampak se je sčasoma sprostil. Po zaključku sem se počutila super. Zahvalila bi se

rada vsem, ki so me vso pot podpirali, ker brez njih ne bi prišla do konca. Hvala tudi vsem, ki so si za naju vzeli čas in prišli poslušat. Največja zahvala gre učitelju Danielu, ker brez njegove spodbude ne bi dosegla svojih ciljev. Skupaj sva preživela veliko vzponov in padcev. Seveda pa to ni konec – glasba je vedno bila in za vedno bo del mene.

Tanaja Česnik

Tanaja je vestna in predana članica pihalnega orkestra Brkinska godba 2000. Na njene dosežke in uspehe smo zelo ponosni. Ob zaključku ji iskreno čestitamo in želimo, da bi s svojo glasbo še naprej dopolnjevala naš orkester.

Upravni odbor

FESTIVAL ORKESTROV CASTIONS DI STRADA V VIDMU

V nedeljo, 18. junija, smo se člani Brkinske godbe 2000 odpravili na koncert v Videm (Udine). Bili smo eni od desetih nastopajočih orkestrrov iz Slovenije, Italije, Avstrije in Nemčije. Vsak orkester je imel dodeljeno lokacijo, kjer smo odigrali svoj program. Vsi orkestri smo se na koncu spet zbrali in skupaj odigrali štiri koračnice, od katerih je eno dirigiral naš dirigent Tomaž Škamperle. Po končanem dogodku smo se z novimi izkušnjami zadovoljni odpravili domov.

Deja in Neža

GODBENE SPLETKE NA VOGRSKEM

V soboto, 3. 6. 2017, smo se godbeniki odpravili na 85. obletnico obstoja Pihalnega orkestra Vogrsko. Na avtobusu je bilo zelo pestro. Ko smo prišli, se je več orkestrrov zbralo in vsak je zaigral eno koračnico, na koncu pa vsi skupaj skladbo »Slovenci«. Sledile so igrice, kjer so med seboj tekmovalе ekipe mladih godbenikov. V naši ekipi so bili Luka Korošec, Doronik Česnik, Ana Vlahovič, Pavel Lorger, Matjaž Urbančič in Tanaja Česnik. Zabavne igre so vse skupaj popestrile. Kasneje so se začeli nastopi posameznih godb in podelitev zmagovalni ekipi. Zmagala je ekipa z Vogrskega. Na koncu je imela godba Vogrsko še koncert, seveda pa nismo zamudili tekme Real Madrid : Juventus, ki se je odvijala na velikem platnu. Pozno zvečer smo se odpravili domov in za nami je ena res lepa izkušnja.

Tanaja Česnik

MUZEJSKI VLAK

Veliko časa je že minilo, kar so stare »čufarce« ropotale po naših železniških tirih. Zato smo bili toliko bolj veseli povabila Slovenskih železnic za vožnjo s to staro lepoto.

Nestrpno smo jo čakali na železniški postaji v Sežani. Z nami so bili še učenci iz Centra za usposabljanje »Elvira Vatovec« iz Strunjana, varovanci Varstveno delovnega centra iz Divače in učenci podružnične šole dr. Bogomirja Magajne iz Senožeč. Lepo in veselo družino je vlak s svojim predirljivim piskom pospremil proti Štanjelu. Postanek v Štanjelu in lepote tega starodavnega mesta so nas tako prevzele, da našega veselja ni zmotilo niti nekaj kapljic dežja.

Piskanje lokomotive nas je opozorilo, da je čas za nadaljevanje poti proti Novi Gorici. Na vlaku je bilo veselo. Druženje z vrstniki iz Strunjana, Divače in Senožeč je bilo sproščeno in spontano. Ob progi so nas občudovali naključni opazovalci in nam mahali.

V Novi Gorici smo si privoščili sladoleđ. Kratek sprehod po mestu in že je bil čas za povratek proti domu.

Za nazaj je bilo na vlaku res vroče in smo občutili, kako zgleda vožnja brez klime. Veseli, umazani in utrujeni smo se polni novih doživetij poslovili na postaji v Sežani. Hvaležni smo Slovenskim železnicam za novo izkušnjo.

Nataša Hreščak

POLETNI SONČNI OBRAT IN KRESNI VEČER

Poletni sončni obrat je najpomembnejši staroverski praznik, ki se vsako leto dogodi 21. ali 20. rožnika. Koledarsko je to najdaljši dan in ob sončnem obratu se lahko opazi, da sonce okoli tega dne miruje. Izročilo pravi: »O kresi se dan obe-si.« Tik po obdobju sončnega obrata (24. junij) praznuje god sv. Janez Krstnik, ki je v času pokristjanjevanja nadomestil sončno božanstvo Kresnika. Na njegov god je Cerkev name-stila praznovanja sončnega obrata, ki jih do danes poznamo pod imeni Kresna noč, Kreš, Ivanje in Šentjanževo.

Po ljudskem verovanju je med tem časom odprto nebo, zato je mogoče priti v stik z božjimi silami. Višek praznovanja je bil za prednike kres z obredom, ob katerem se je pelo kresne pesmi. Fantje so pripravljali kres, dekleta, odeta v bela obla-čila, imenovana kresnice/ladarice, pa so hodila od vrat do vrat in prepevala pesmi.

Kres je predstavljal zemeljsko sonce, kateremu so simbolično darovali kruh in medico. Ob tem praznovanju so najpogu-mnejši preskakovali kres, da bi se obvarovali pred zlimi si-lami in zagotavljali ljudem kot tudi živalim zdravje. Po kon-cu so odnesli kresni ogenj domov s katerim so zakurili nov ogenj v hiši.

Na najdaljši letni dan imajo zemlja, voda in rastline največjo magično moč. Praprotno je najpomembnejša rastlina kresne noči, praprotno seme pa v po ljudskih povedkah na ta dan da možnost razumeti govorico živali in rastlin. Praprotno so raztresali po hiši in hlevu, zatikali so jo tudi za okna, vrata in druge odprtine, da bi preprečili vstop zlim duhovom. Plete-nje vencev je simbolično povezano z »nebeško svatbo« in so jih po obredu darovali ognju. Venec so obešali tudi na hišna vrata, da jih je obvaroval pred ognjem in zagotovil obilno letino. Na ta dan so se ljudje tudi poročali. Otroci, spočeti na kresni večer, se rodijo skupaj z naravo na pomladno enako-nočje. Zato je praznovanje sončevega obrata kot kresni večer praznik zaljubljenecv. Na kresno jutro so se umivali z roso, ki ima v tem času posebne, predvsem zdravilne lastnosti.

Gori, gori, svetli kres, švigaj, plamen, do nebes!

Marija Logar

Foto: Sandra Maličević

RODIČANI POMAGALI SOUSTVARJATI SREDNJEVEŠKO PRIREDITEV

Pred obzidjem cerkve svetega Florijana nad vasjo Ku-bed so v soboto, 10. junija, pripravili kulturno-glasbeno prireditev, s katero so počastili 950. obletnico prve pisne omembe te istrske vasi.

Na celodnevni prireditvi so predstavili darilno listino, s katero je sinškemu škofu Elenhardu poleg Kubeda kralj Henrik IV. podaril tudi vasi Loka, Osp, Rožar, Truške, Šterna in Sveti Peter.

Na sobotni prireditvi so v igranih prizorih poskušali odgrniti delček zgodovine kraja. Tako je kraljevi sel pri-nesel listino z omembo Kubeda in jo pred obiskovalci predal škofu Elenhardu, v nadaljevanju pa so prikazali boj s Turki, ki so napadali utrjeno naselje.

Pripravili so bogat kulturni in zabavni program. Posta-vljene so bile tudi srednjeveške stojnice, kjer so poleg srednjeveške obrti predstavili tudi turistično ponudbo in lokalne dobrote. Ta dan je bilo edino plačilo srednjeveški kovanec, imenovan Cubidum.

Kubed se je ta dan preselil v čas srednjega veka. Dru-štvo za šport, kulturo in turizem Skala Kubed je po-vabilo Rodičane, naj se jim pridružimo in pomagamo soustvarjati to čudovito srednjeveško prireditev. Skr-beli smo, da niso bili želodci obiskovalcev lačni, zato smo v ta namen kuhali odlični divjačinski golaž v ko-tlih in ga delili v kruhovih skodelicah, ki so si ga obi-skovalci postregli z lesenimi žlicami.

Pogledat nas je prišla tudi naša županja Saša in se ude-ležila programa društva Skala, s katerimi smo stkali prijateljske vezi in se zavezali, da bomo tudi v priho-dnje sodelovali in si pomagali pri soustvarjanju pri-re-ditev, ki jih obe društvi organizirata.

Za TD Rodik, Judita Klun

ADRENALINSKI DAN V LIPICI ZA ZVEZDNIKA BILLA MURRAYJA

Ameriški filmski igralec in komik Bill Murray je včeraj doživel adrenalin »rallyja s konji« – vožnje s tekmovalno dvovprego. S parom belih lipicancev in s pomočjo lipi-ških voznikov je odpeljal več vratolomno hitrih krogov s tekmovalno kočijo. Povabilo na drzno vožnjo je bilo zanj prvo presenečenje, vendar ga je takoj sprejel in v »pol-ni bojni opremi« doživel moč lipicancev. Tako je postal predhodnik ameriške nacionalne ekipe, ki prihaja sep-tembra v Lipico na največji konjeniški dogodek vseh ča-sov v Sloveniji – SVETOVNO PRVENSTVO V VOŽNJI DVOVPREG. Ameriški igralec si je ogledal tudi nastop lipicancev, ki so ga še posebej navdušili, ko so izvedli spektakularne skoke šole nad zemljo po taktih glasbe iz filma Ghostbusters, s katerim je zaslovel. Obisk je bil navdse ploden, saj je Bill Murray ob tem postal še boter letošnje prvorojene žrebičke Slave.

Legenda med svetovnimi komiki je tako izkusila, kakšno izjemno doživetje in adrenalinsko vzdušje se v Lipici obetata od 20. do 24. septembra, ko bo na svetovnem pr-venstvu v vožnji dvovpreg tekmovalo več kot 66 vozni-kov iz 20 držav z več kot 200 vrhunskimi tekmovalnimi konji.

Redko in ganljivo doživetje je bilo tudi srečanje s čredo plemenskih kobil in njihovih žrebet, saj je Bill Murray postal boter letošnje prvorojene žrebičke Slave, ki je pri-šla na svet 10. aprila, čredi pa je za priboljšek prinesel jabolka in korenje. Vse kaže, da je bila Slavi slavna pri-hodnost zapisana že ob rojstvu, saj je ime podedovala od svoje matere, tako kot je v navadi za lipicanska žrebeta. Sedaj ima Slava slavnega botra, Lipica pa je – tudi s po-gostitvijo s kraško kulinariko in teranom – znova pone-sla ime Slovenije v svet. Tokrat sta zgodbo o promociji Lipice in Slovenije pomagala pisati chef Peter X. Kelly in poslovnež Emil Gaspari, v povezavi s fotografskim moj-strom Jocem Žnidariščem, ki je Lipico in lipicanca ove-kovečil na nepozabnih fotografijah.

Kobilarna Lipica

V Lipici so v enem dnevu pobarvali več kot 1 kilometer ograje

Več kot 300 prijateljev Lipice in lipicancev je v nedeljo, 11. 6., pobarvalo 1,1 kilometra znamenite bele lipiške ograje, ki skrbno varuje lipicanske kobile in njihove žre-bičke. Na dogodek so prišli ljudje iz vse Slovenije in z veliko dobre volje porabili več kot 250 litrov bele barve. V sproščenem vzdušju so ograjo barvale mnoge družine. V zelenem okolju Lipice so preživele prijeten dan in po barvanju nadaljevale druženje ob glasbi v živo, ustvarjal-nicah in pestrem spremljevalnem programu v lipiškem parku. Več metrov bele ograje so pobelili tudi predse-dnik sveta Kobilarne Lipica Marko Drofenik, državni se-kretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnolo-gijo Aleš Cantarutti, član sveta kobilarne Marijan Suša in direktorica kobilarne Lorela Dobrinja. Čopič je spretno vihtela tudi radijska voditeljica in vremenarka Jana Mo-relj, ki se je barvanju pridružila s prijatelji in starši. Dan je izkoristila tudi za ogled kobilarne, pri čemer so jo naj-bolj navdušili temni in sramežljivi žrebički. Prav zato se je še posebej razveselila presenečanja, da je postala botra malega lipicanskega žrebička Pluta Gratiosa XXI, ki se je v Lipici rodil 15. maja letos.

Kobilarna Lipica

NOV HIPODROM V LIPICI NAJSODOBNEJŠI V ŠIRŠI REGIJI

Najboljši vozniki dvovpreg z vsega sveta se bodo od 20. do 24. septembra borili za naziv svetovnega prvaka na prenovljenem hipodromu v Kobilarni Lipica. Prenova je v polnem teku, lipiški hipodrom bo kmalu postal naj sodobnejši in najbolj atraktiven hipodrom v širši regiji.

Celovita prenova hipodroma in ureditev okoliških objektov se je s pripravljalnimi deli začela konec maja in bo zaključena avgusta. 870.000 evrov zanj

bo prispevalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije. Tako bodo od 20. do 24. septembra na prenovljenem hipodromu nastopili najboljši vozniki dvovpreg z vsega sveta. Na tiskovni konferenci je direktorica Kobilarne Lipica Lorela Dobrinja s ponosom napovedala: »Na svetovnem prvenstvu pričakujemo več kot 65 voznikov z več kot 200 vrhunskimi tekmovalnimi konji iz več kot 20 držav sveta. Adrenalin svetovnega prvenstva bo za teden dni postavil Lipico, Kras in Slovenijo v središče zanimanja svetovne konjeniške javnosti.« Lipiški hipodrom bo tako – ob največjem konjeniškem dogodku v vsej zgodovini Slovenije – deležen celovite prenove, na katero

je čakal že vrsto let. Zgrajen je bil leta 1977 in je več kot 40 let gostil mednarodna in državna konjeniška tekmovanja pa tudi priljubljene prireditve, kot so Dnevi Kobilarne Lipica.

Otvoritev novega parka igral v Lipici

Kobilarna Lipica je s pomočjo družbe Adriatic Slovenica uredila nov park igral v lipiškem parku – Kluski kotiček ASov. V nedeljo, 25. junija, je potekala velika otvoritev parka igral z bogatim spremljevalnim programom. Vabljeni, da jih preizkusite!

Kobilarna Lipica

Z BRKINSKIMI SADJARJI NA STROKOVNI EKSKURZIJU PO BARANJI

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica – Kmetijska svetovalna služba II. Bistrica je za člane Društva brkinskih sadjarjev, Strojnega krožka Burja in Društva lastnikov gozdov Vrhe - Vremščica v sodelovanju s turistično agencijo Ideja turizem iz Sežane 23. in 24. junija organizirala dvodnevno strokovno ekskurzijo po Baranji.

Naša pot se je začela v Ilirski Bistrici, od koder nas je vodila do Đakova, kjer smo si ogledali kobilarno. Z rejo konj se ukvarjajo že 511 let. V začetkih so redili le arabske konje, danes pa samo lipicance. Hleve imajo na dveh lokacijah. Usmerjeni so v dresurno jahanje in vprežni šport. Njihova jahalnica je največja na Hrvaškem, meri 4200 m².

Iz kobilarne smo pot nadaljevali do vinske kleti ob katedrali v Đakovem, kjer smo pokušali tri vzorce vin. »Podjetje Mašno vino« obdeluje 30 ha vinogradov. Največ imajo sorte graševina, sledijo traminec, chardonnay in cabernet sauvignon, ob tem pa pridelujejo še vinjak iz sorte traminec. Po degustaciji smo si ogledali katedralo, ki jo je dal zgraditi škof Strossmayer. Sledilo je kosilo v mestu.

Od tu smo pot nadaljevali do sadjarsko-poljedelske kmetije Cestar Mrzović. Obdelujejo 5 ha sadovnjaka, površine pa nameravajo povečati na 20 ha. Trenutno imajo dve sorti – zlati delišes in idared. Urejeno imajo namakanje, sadovnjak pa je pokrit s protitlačno mrežo. Kot pri nas imajo probleme z divjadjo tudi oni, zato je nasad ograjen z mrežo. Jabolka prodajajo trgovskim verigam v box paletah in tako se izognejo stroškom embalaže in pakiranja, odkupna cena je 2,30 Kn/kg. Čez leto je na kmetiji pet zaposlenih, ob delovnih konicah pa najamejo še dodatno delovno silo. Poleg sadovnjakov obdelujejo še 300 ha njiv, posajenih s pšenico in oljno repico. Po degustaciji domačih dobrot, jabolčnega soka in žganja smo se odpeljali do hotela v Belem Manastiru, kjer smo v restavraciji Etno selo večerjali.

Drugi dan smo imeli prvi postanek na sadjarski kmetiji Bašič. Obdelujejo 17,5 ha sadovnjakov, od tega 11,5 ha jablan sort idared, zlati delišes, topaz, mutsu, jonagold in braeburn, poleg pa še 6 ha hrušk, sort abate fetel, viljamovka in conference. Urejeno imajo namakanje in nasad pokrit z mrežo. Po pokušini jabolčnega soka in žganja smo se odpeljali do kraja Batina, da smo si ogledali spomenik Batinske bitke.

Naslednji postanek smo imeli v Destileriji Kneževi vinogradi. Organizirani so kot zadruga, skupno obdelujejo okrog 30 ha sadovnjakov. Žganje pridelujejo na tradicionalen način z dvakratno destilacijo, iz 14 do 16 kg sadja dobijo 1 l žganja. Poleg čistih žganj pridelujejo tudi likerje. Po degustaciji smo se odpeljali do vasi Suza do Hrvoja Matijeveča, kjer se ukvarjajo s pridelavo suhomesnatih izdelkov, od katerih je »Barjanski kulen« geografsko zaščiten. To je fermentirana trajna salama, proizvedena iz svinjskega mesa, začinenega z mleto papriko, belo čebulo in poprom, napolnjena v svinjsko slepo črevo. Da se razvije aroma, salamo sušijo po naravni poti 6 do 7 mesecev. Vsi njihovi izdelki so dimljeni. Na kmetiji obdelujejo še 25.000 trsov vinske trte sort graševina, traminec, muškata, cabernet sauvignon in merlot. Po ogledu kleti ter pokušini suhomesnatih izdelkov in vina smo pot nadaljevali do vinske kleti Kalazič v Batini. Obdelujejo 27 ha vinogradov, od leta 2013 imajo certifikat ekološke pridelave. Poskusili smo tri vzorce vin, nato pa se odpeljali do »Barjanske kuče« v sklopu eko-etno vasi Karanac, kjer smo kosili, nato pa se odpravili proti domu. Nad vsem smo bili navdušeni, saj smo veliko videli in spoznali marsikaj novega in zanimivega.

Milena Štolfa, KGZS Zavod Go, KSS Sežana

30 LET MEDOBČINSKEGA DRUŠTVA INVALIDOV SEŽANA

Medobčinsko društvo invalidov Sežana, ki ga je vrsto let vodila predsednica, sedaj častna članica Valerija Macarol in šteje več kot 500 članov s Krasa in Brkinov (od tega 372 rednih, ostali so podporni), je 26. maja v veliki sejni dvorani Občine Sežana proslavilo 30-letnico delovanja.

Da je društvo zelo dejavno in eno izmed najbolj številčnih na Krasu in Brkinih, priča tudi podatek, da imajo več kot 500 članov. Njihovi člani in vabljeni gostje so do zadnjega kotička napolnili občinsko dvorano, kjer se je odvijala slavnostna prireditev, ki jo je vodila Ana Godnik. Predsednica sežanskega MDI Jelica Grmek je orisala plodno tridesetletno delovanje, katerega začetek je bil 9. maja 1987, ko je bilo ustanovljeno Društvo invalidov Občine Sežana. »Društvo je bilo ustanovljeno iz potrebe po zagovarjanju in zadovoljevanju posebnih potreb invalidov, medsebojne pomoči ter uresničevanja in zastopanja svojih interesov. V tej smeri z nadgradnjo različnih programov, ki so v dobro invalidov, deluje društvo še danes. V letu 2013 smo povečali število programov, in sicer s pet na osem psihosocialnih programov. V letu 2003 nam je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve podelilo status invalidske organizacije in leta 2008 še status društva, ki deluje v javnem interesu. Začetki niso bili lahki, saj nismo imeli svojih prostorov. Ob 25-letnici smo dobili svoje prostore v sežanski občinski stavbi, na pomoč je priskočila tudi Zveza delovnih invalidov Slovenije. Poleg programov izvajamo še društvene dejavnosti, kot so izleti, druženje, športna srečanja in povezovanje z društvi v našem okolju in širše. V teh 30 letih je bilo veliko narejenega, veliko sprememb in izboljšav pri socialnih programih. Vse to so postorili naši prostovoljci, za kar smo jim hvaležni,« je poudarila Grmekova.

Predsednica sežanskega MDI Jelica Grmek je podelila pohvale 12. zaslužnim organizacijam, društvom in članom. Najzaslužnejšim pa je posebna priznanja podelil predsednik Novak. Prejeli so jih: Vilma Karlovič, Antonija Poljšak, Jelica Grmek, Jože Valečič in Rado Pirjevec.

Ob tej priložnosti so izdali tudi zbornik, ki zaobjema 30-letno delovanje omenjenega društva. V kulturnem programu so nastopili člani Kraške harmonike, ki prav letos praznujejo tudi 30 let delovanja, z evropskim prvacom v igranju na diatonično harmoniko Maticem Štavarjem, njihova pevka Anica Čokelj ob spremljavi harmonikarja Igorja Radoviča in bas kitarista Marina Železnika, ki je tudi predsednik KD Kraška harmonika, in humoristka Erna Stantič v vlogi Pepija gasilca veterana.

Olga Knez

SEŽANSKE KMETICE NA ZGODBI HMELJA IN PIVA

Društvo kmetic sežanske regije, ki ga že osmo leto vodi predsednica Milena Štolfa, sicer vodja sežanske izpostave kmetijsko svetovalne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica, je 30. maja za svoje članice organiziralo strokovno ekskurzijo v Spodnjo Savinjsko dolino, ki slovi po tradiciji hmeljarstva in pivovarstva.

V Galiciji pri Žalcu so se ustavile na turistični kmetiji Podpečan, ki se ponaša z 250-letno tradicijo kmetovanja, zadnja leta usmerjeno v sirarstvo in prirejo mleka. 38 hektarjev velika kmetija ponuja hrano za 90 glav živine, od tega imajo 45 krav molznic, 50 prašičev, tri plemenske svinje in 350 kokoši nesnic. Pridelajo okrog 800 litrov mleka na dan, nekaj ga oddajo v prodajo, iz preostalega dela pa vsak drugi dan ustvarijo okrog 100 kilogramov poltrdega sira in različne mlečne izdelke svežega programa. Martina Podpečan je kot študentka namreč tri leta opravljala prakso pri Karlu Zanuttiniju na Vremščici in njemu v zahvalo je njihov trdi sir poimenovala Karlov sir. Pravi, da imajo veliko dela in da žal med slovenskimi iskalci zaposlitve niso mogli dobiti delavca. Kar pet let so potrebovali, da so prišli do ciljne skupine kupcev. Sicer se prijavljajo na razpise za šolsko prehrano. Za svoje izdelke je kmetija, ki ponuja tudi štiri sobe z velnes centrom, prejela številna priznanja in nagrade. Za svoj logotip so si izbrali kolo sira z miško.

Pot so nadaljevale z ogledom vrta zdravilnih in aromatičnih rastlin Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu s 50-letno tradicijo. Inštitut opravlja znanstveno raziskovalno dejavnost, skrbi za svetovanje in izobraževanje.

V dolini hmelja so se ustavili tudi na zanimivi turistični atrakciji, pri fontani piva »Zeleno zlato« v Žalcu, kjer so v lično oblikovanih vrčkih znanega primorskega industrijskega oblikovalca Oskarja Kogoja poizkusili pet različnih vrst piva, med njimi tudi termalno pivo prvega slovenskega lastnika pivovarne Laško Simona Kukca, po rodu iz Povirja pri Sežani.

Zatem so si ogledale še največjo pivovarno na Slovenskem, Pivovarno Laško, ki vari pivo že od leta 1825 dalje, in je od leta 1956 znana po svoji blagovni znamki Zlatorog.

Po kosilu na priznani turistični kmetiji Nemec v Sedražu pa so občudovale pridne roke družine Šolar s 30-letno tradicijo čebelarstva in lektarstva.

Polne novega znanja in primerov dobrih praks so se sežanske kmetice vračale na Kras in v Brkine.

Olga Knez

Foto: Olga Knez

ČESTITKE!!!

NAŠE DOBROTE PRIZNANE NA DOBROTAH SLOVENSКИH KMETIJ

Zvone Sedmak in Franc Jelušič sta letos iz Ptuja prinesla znaka kakovosti – Zvone za liker ameriškega slamnika z medom, Franc pa za rožičevo žganje. Za Sedmaka je to prvi znak kakovosti na Dobrotah slovenskih kmetij, za Franeta pa šesti – a prvi za rožičevo dobroto. Znak kakovosti prejmeš, ko za isti izdelek dobiš tri zaporedna zlata priznanja. V družbi najboljših dobrot je letos tudi Vojko Bolčič iz Prešnice. Njegov brinjevec so na Ptuj okitili s srebrnim priznanjem. Vojsko se ga je zelo razveselil, saj pomeni potrditev dobrega dela, za katerega ga je navdušil že pokojni tast Marjan Gerdevič iz Skadanščine. Vsem iskrene čestitke!

Ester Mihalič

IZLET RODIČANOV V ZASAVJE V DOLINO RUDARSTVA

Kot vsako leto smo se tudi letos Rodičani odpravili na tradicionalni izlet. Tokrat nas je pot vodila v Zasavje, delček Slovenije, ki je turistično manj znan, a hkrati ponuja zanimiva doživetja. Trbovlje, Zagorje in Hrastnik so mesta, ki jih je zaznamovalo rudarstvo in industrija, povezana z njim.

Najprej smo se ustavili v Rudarskem muzeju v Kisovcu, ki je nastal iz strojnice rudniškega jaška. Pobljše smo spoznali zgodbo o rudarjenju v teh krajih, ki je dolga več kot 250 let, repliko rudarskega rova, različne pripomočke in orodja rudarjev ter postopke pridobivanja in transporta rjavega premoga. Sledila je tradicionalna knapovska malica s klobaso, kruhom in funštercem (tradicionalna zasavska jed iz moke, jajc in vode).

Od tu smo se zapeljali proti Zagorju. Ustavili smo se pri Spomeniku rudarjem, ki simbolizira težko delo knapov in je posvečen gladovni stavki rudarjev leta 1934. Tu smo naredili spominsko sliko in se sprehodili po centru mesta, do mestnega parka, mimo črte 15. poldnevnik do spomenika dr. Janezu Drnovšku.

Sledil je odhod proti Steklarni Hrastnik, kjer smo med vožnjo po soteski reke Save videli znameniti dimnik Termoelektrarne Trbovlje, ki je visok neverjetnih 360 metrov, in nedavno zaprto cementarno Lafarge. V novi Steklarni Hrastnik so nas lepo sprejeli in nas povabili v vzorčno sobo embalažnega stekla, ki ga proizvajajo za svetovni trg. Predstavili so nam zgodovino steklarne, njihovo dosedanje delo ter vizijo za prihodnost. Prijazno so nas povabili v njihovo proizvodnjo, da smo si od blizu ogledali postopek izdelave steklenic. Tik ob tovarni smo obiskali še njihovo trgovino steklenih izdelkov Glashuta, kjer smo lahko izbirali med bogato založenimi policami z njihovimi izdelki. Vsak od nas je dobil v dar kozarec z vgrviranim logotipom Rodika.

Po ogledu smo se zapeljali v Trbovlje, kjer nas je pričakala kustosinja Zasavskega muzeja in nas popeljala po življenju

rudarjev in njihovih družin. Z razvojem industrije in rudarstva v Zasavju so bile zgrajene številne kolonije – revne stanovanjske skupnosti, kjer so prebivali rudarji z družinami. Ogledali smo si eno izmed kolonij »Na njivi« s tipičnim rudarskim stanovanjem in bivalne razmere iz časa 60. let prejšnjega stoletja v obdobju socializma. Sledil je ogled Preglovega mozaika na Delavskem domu, ki ponazarja težko knapovsko življenje. Nazadnje smo obiskali še Zasavski muzej, kjer je nazorno prikazana zgodovina rudarstva in ljudi v tej dolini od obdobja odkritja premoga sredi 18. stoletja pa vse do leta 1991. Navdušila nas je tudi zbirka bronastih kipov in skulptur akademskega kiparja Stojana Batiča, ki pripovedujejo o življenju knapov skozi oči umetnika. Sledil je še ogled začasne razstave, posvečene praznovanju 1. maja – praznika dela v Zasavju.

Ker je bil že čas za večerjo, nas je avtobus odpeljal v idilično gorsko vasico Podkum v priznani družinsko gostilno Pr' Čop. V viteški dvorani nas je sprejel prvi najmlajši kuharski mojster v Sloveniji Lojze Čop in nam postregel z odlično domačo kulinariko s pridihom srednjega veka. Po obilni in okusni pojedini smo se pomerili v zabavni skupinski tekmi v »metanju kulma u hunt« (metanju premoga v jamski voziček). Zmagala je ekipa »Plajner«, drugo mesto so osvojile »Rodiške pupe«, tretja pa je bila ekipa »Babenjski krej«. Razigrani, polni dobre volje in prijetnih vtisov smo se odpravili proti domu in si zaklicali rudarski pozdrav SREČNO!!!

Za TD Rodik, Judita Klun

SREČANJE LOVSKIH DRUŽIN ...

... je uspelo na celi črti. V prijetnem hladu dreves pri koči v Skadanščini se je zbrala lepa množica zelene bratovščine. Tekmovanje in prikaz lovskih veščin je pospremila glasba Lisjakov in mladih nadobudnih harmonikarjev Orkestra Nika Polesa. Marsikdo se je zavrteel, predvsem pa je potekalo prijetno druženje ob kozarcu dobrega, dobri hrani in pogovoru. Organizacija je bila brezhibna in prav ničesar ni manjkalo. Pozdrav do prihodnjega snidenja!

M. E.

NOVI ČLANI IN ČLANICE V ZELENI BRATOVŠČINI

Brkinsko-kraška lovška zveza je pridobila 14 novih članov in tudi članic, kar se nam zdi zelo zanimivo, saj jih ni prav veliko (trenutno 12 v naši zvezi). Po skoraj dveh letih izobraževanja in pripravništva sta skupaj z drugimi takoj zaprisegli tudi Aleksandra Rudež iz LD Videž Kozina (prva z leve) in Monika Mezgec iz LD Žabnik Obrov (prva z desne). Obe družji ljubezen do narave in želja po tovrstni aktivnosti, kar so pri obeh lovskih družinah pozdravili in ju lepo sprejeli medse. Med lovci je opaziti tudi kar nekaj mladih, čeprav bi

si jih predsedniki lovskih družin želeli še več, saj je dela za lovce veliko. Kdor je vsaj malo blizu tej dejavnosti, ve, da ne gre zgolj za uplenitev živali, ampak lovstvo obsega tudi načrtovano delo z živalmi, skrb zanje, uravnavanje populacije, pomoč v času, ko narava ni prijazna do gozdnih prebivalcev, in še veliko takšnih aktivnosti. Vsem novim lovcem želimo »dober pogled«.

Ester Mihalič

Foto: Helena Race, Primorske novice

ČAS BEŽI ... MINILO JE 20 LET

Leta tečejo in nič ne rečejo.

Od našega zadnjega srečanja minilo je 10 let, zato je bil čas, da se vidimo spet.

V začetku rožnika smo se vabila razveselili in komaj čakali, da si bomo v objem skočili.

17. junija smo se v Batanji zbrali, ob obujanju spominov smo se do solz nasmejali in dolgo v noč veselo kramljali.

Ker v družbi fini vedno je lepo, smo si obljubili, da se bomo kmalu spet dobili.

OBLETNICA OSNOVNE ŠOLE - 35 LET

Tanja in Roman sta »kriva«, da smo se po desetih letih ponovno srečali. Šolarji namreč, ki smo osnovno šolo zaključili leta 1982.

Zbrala se nas je polovica, vsi dobro razpoloženi in veseli, da smo se spet srečali in obujali spomine na stare, dobre čase ... 35 let je že minilo, odkar smo prepevali »Marie, življenje ni cvetoče polje ...« (pesem skupine Hazard). To pesem smo namreč priredili in jo veselo prepevali na zaključni prireditvi. Tudi ta večer smo jo, ob spremljavi kitarista Marka, lepo zapeli, le besedila se nismo več dobro spomnili (čas je naredil svoje ...).

Ugotovili smo, da nas več kot polovica še vedno stanuje v naši občini, nekaj pa v sosednjih: Ilirska Bistrica, Divača in Sežana. Najdlje pa se je odselil naš sošolec Danjel, in to kar v Radovljico! (ha ha)

V zgodnjih jutranjih urah smo sprejeli sklep, da se ponovno srečamo čez dve leti. Do takrat pa srečno vsem!

Tiskovni predstavnik P. L.

SREČANJE OB 30. OBLETNICI ZAKLJUČKA OSNOVNE ŠOLE

Za nami je že 30 let, odkar smo zapustili osnovnošolske klopi in uspešno zaključili Osnovno šolo DBB v Hrpe-ljah.

V soboto, 10. junija, se nas je pri Vrbinu v Paredu zbralo kar 28 od vseh 48 učencev 8.a in 8.b razreda. Med obujanjem spominov iz šolskih klopi smo ustvarili prekrasno vzdušje, ki je skozi pesem in glasbeno spremljavo Boštjana z njegovo "belo" kitaro trajalo pozno v noč, ko smo se naposled po četrti uri zjutraj vendarle poslovili. S svojo prisotnostjo nas je razveselila tudi naša razredničarka ga. Alma Gregorič in z nami ostala skoraj do konca.

Seveda smo se spomnili tudi na vse sošolce, ki se srečanja žal niso udeležili in jih že sedaj pozivamo in vabimo na naslednje druženje. Preživeli smo en resnično sproščen, razigran in nasploh super zabaven večer. Ob koncu naj se zahvalimo tudi našim gostiteljem iz domačije Vrbin za okusno hrano, vrhunsko postrežbo in potrpljenje do jutranjih ur.

8. a in 8. b

Zavod Dobra pot

Pisani svet — poletne delavnice za otroke in mladino

V Zavodu Dobra pot delujemo na različnih področjih ohranjanja naravne in kulturne dediščine, nudimo pa tudi brezplačno pravno svetovanje. Poleti z različnimi delavnicami in pohodi sodelujemo na občinskih prireditvah in drugih dogodkih.

To pa je tudi čas poletnih počitnic, ki jih otroci radi preživijo kreativno, gibalno in predvsem veselo. Zato s projektom Pisani svet že tretje leto zapored v sodelovanju s Parkom Škocjanske jame pripravljamo otroške delavnice v zavarovanem območju Parka, v Škocjanu. Namenjene so otrokom, najstnikom in mladim, ki si želijo svoj prosti čas

preživeti v prijetni družbi. Vsaka delavnica Pisanega sveta združuje ustvarjalni del in gibalne igre.

Tako bomo tudi letos vsako sredo za vse, ki si želijo nekaj časa preživeti v družbi vrstnikov in prijetnih vodij aktivnosti, pripravili raznolike delavnice. Letos so poleg ustvarjalnih in gibalnih aktivnosti pripravljene tudi raziskovalne delavnice po Parku Škocjanske jame in odkrivanje skritega zaklada z ogledom muzejskih zbirk. Ustvarjali bomo iz papirja, filca in vej, prav tako pa se bomo preizkusili v novih tehnikah slikanja in pletenja. Poleg ustvarjanja pa na vas čakajo nove prstne igre z vrvicami in gibalni izzivi.

Delavnice Pisanega sveta bodo na Delezovi domačiji v Parku Škocjanske jame ob sredah, od 10.00 do 12.00, v juliju in avgustu, in sicer:
julij: 5. 7., 12. 7., 19. 7. in 26. 7.
avgust: 2. 8., 9. 8., 16. 8. in 23. 8.

Vabljeni!

Več o Zavodu Dobra pot in projektih si lahko preberete na www.dobra-pot.si.

Katyush Manakai, prostovoljka v Pisanem svetu

Zmaj nam z repom poskuša preprečiti vstop v njegovo jamo, a mi smo pogumni in spretni.

Postani prostovoljec Zavoda Sopotniki

Sopotniki nudimo brezplačne prevoze za starejše. Pokrivamo oddaljene kraje, vasi, za katere malo kdo sploh ve. Nemalokrat slišimo: »Pa kdo bi si mislil, da ta vas sploh obstaja in da kdo v njej živi!«

Zakaj med prostovoljce?

Moja prostovoljska pot se je pri Sopotnikih začela čisto na začetku, pred tremi leti. Najprej z malo strahu, pa vendarle vneto in odločno sem prišla za krmilo vozila, da po svojih najboljših močeh pomagam starostnikom. V tistem času sem bila brezposelna in nameniti del prostega časa pomoči drugemu ni bilo težko. Bolje, kot da sedim doma in gledam v prazno ali pa še huje, da se smilim sama sebi, ker je bilo tako težko dobiti službo. Tako sem se enkrat ali dvakrat tedensko napisala v koledarček dežurstev, dan pred dežurstvom pa sem prejela razpored voženj, ki me čakajo. Včasih sem prevozila tudi več kot 300 kilometrov in spoznavala kraje, za katere sploh nisem vedela, da obstajajo. Kaj šele, da kdo v njih živi! Prostovoljstvo mi je odprlo oči, da sem izstopila iz začaranega kroga teže pri iskanju zaposlitve. Aktivirala sem se ne le pri Sopotnikih, ampak tudi na drugih področjih, začela sem širiti socialno mrežo – spoznavati ljudi in okolje, v katerem živim. Ker sem po profesiji družboslovka, humanistka, me je od nekdaj zanimalo, kako pomagati ljudem, kako narediti ta svet lepši in boljši, takšen, v katerem bodo vsi ljudje bolje in kakovostneje živeli. Prostovoljstvo je ena izmed možnosti, kako samega sebe aktivirati.

Toliko lepih trenutkov doživim v vozilu Sopotnikov skupaj z našimi starejšimi občani. Pravim našimi, ker se med nami ne samo odvijajo pogovori, ampak se tudi spletajo dragocena poznanstva, včasih starostniki navržijo takšno modrost, da te strese do kosti. Nekoč sem peljala starostnico, ki mi je povedala, kako so včasih hodili iz vasi, v kateri živi, peš do Neverk, kjer so, kot vemo, delali v kokošnjakih. Pravila mi je, s kakšnimi težavami se je delavec soočal v tistih časih, kako je bilo težko, npr. pozimi. Stvari, ki se nam danes zdijo samoumevne – usedemo se v avto, se odpeljemo, kamor koli želimo, včasih so bile te stvari tako zelo nesamoumevne. Sama iz takšnih spoznanj širim svoja obzorja in vsak dan bolj cenim dan, ki ga doživim.

Ja, lepo nam je skupaj s starostniki.

Direktor in ustanovitelj Sopotnikov Marko Zevnik mi je

pomagal tudi pri tem, da je, ko je videl, da je moje delo dobro opravljeno, napisal zame priporočilno pismo za potencialne delodajalce. Kako sem bila hvaležna, saj je to na trgu dela velika prednost pred drugimi.

Prostovoljstvo priporočam vsakemu.

Pa da ne končam brez srečnega konca ali pa novega začetka – moja pot se pri Sopotnikih nadaljuje tudi profesionalno, saj sem se v njem zaposlila. Delo pri Sopotnikih mi omogoča, da živim ta del, ki želi pomagati in Sopotnikom nam gre dobro! Postala sem koordinatorka programa in trenutno skrbim za kraško-brkinsko enoto ter koordiniram sevniško enoto na daljavo. Ob sobotah ali ko nam umanjka prostovoljec čez teden, pa še vedno sedem za krmilo vozila. Včasih si le želim, da bi naše starejše občane vozili tudi na lepše, ne samo k zdravnikom, da bi se ti opogumili in si dovolili v življenju še kaj doživeti.

Sopotniki smo odločeni, da nam bo tudi to uspelo, saj smo drug drugemu **Človek človeku Sopotnik**.

Če rad voziš in bi rad pomagal starostnikom, prijazno vabljen v družbo Sopotnikov. Pokliči nas na 031 831 030 ali nam piši na info@sopotniki.org. Zate smo dosegljivi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

Anu Kahuna, koordinatorka programa

Zavod Sopotniki

...Sopotniki
zavod za medgeneracijsko solidarnost

S prostovoljstvom pomagamo narediti ta svet boljši in lepši.

Morda tudi s tvojo pomočjo.

www.sopotniki.org

Planinsko društvo Slavnik je 10. junija izvedel

22. NOČNI POHOD NA SLAVNIK

Ob 18h je izpred OŠ Hrpelje začelo s hojo 16 mladih planincev, ki so jih po dobri uri hoje po Potočnikovi poti čez Nad Žlebe pri lovskem bivaku postregli s čajem Branko, Jože in Vlado.

Pod vodstvom vodnika Ježka in pomočnikov Tamare, Martina in Monike so šele po dveh urah hoje nad pl. Jegno zagledali v daljavi cilj – Slavnik, od koder je še več kot ura hoje do Tumove kočice, kjer so čakale postelje. Zjutraj po zajtrku še gasilska na vrhu in ob obilo cvetja spust po SPP v Prešnico.

Ob 20h se je pred Vaškim domom Hrpelje zbralo 40 odraslih

planincev, katerim je prišla voščiti varen korak županja Saša Likavec Svetelšek. Na vrh Slavnika smo prispeli ob 23h in se po vpisu, podelitvi značk in plaket v dobrem vzdušju dobro uro spočili. Ob 00.30h smo se spustili v Podgorje, kjer nas je čakal avtobus in nas odpeljal na izhodišče v Hrpelje.

V spomin na prvi Nočni pohod na Slavnik in otvoritev Tumove kočice smo pustili spodnje obeležje.

Vabimo vas, da se nam pridružite na pohodih mladinskega in vodniškega odseka!

OBISKAL NAS JE PRVI PODPREDSEDNIK OLIMPIJSKEGA KOMITEJA SLOVENIJE - ZVEZE ŠPORTNIH ZVEZ (OKS-ZŠZ)

Športno zvezo Občine Hrpelje - Kozina je obiskal prvi podpredsednik OKS-ZŠZ, mag. Janez Sodrznik. Sprejem smo imeli pri županji Saši Likavec Svetelšek, skupaj z Vasjo Valenčičem, odgovornim na občini za področje športa.

Vsebina srečanja je bila usmerjena v nacionalne usmeritve na področju športa, delovanje športne zveze in vključevanje v letni program športa v občini, s ključnimi načrti za leto 2018, ko občinska športna zveza praznuje 20 let obstoja.

Ob pregledu uspešnega dosedanjega dela športne zveze smo se usmerili v načrte za sodelovanje pri nacionalnih projektih, kot je mini olimpijada s šolo in vrtcem.

Mag. Sodrznik je predstavil sodelovanje OKS s športnimi zvezami, v tesni povezavi s sodelovanjem občin in lokalnih skupnosti, za kar se zelo zavzema tudi sam. Športne zveze v občinah so partner na področju športa, podporni steber, ki združuje in povezuje programe in društva. Predstavil je pomen »Športa za vse«, ki spodbuja h gibanju in zdravemu aktivnemu življenjskemu slogu velik del slovenske populacije, od otrok, do delavcev in starejših. OKS-ZŠZ bo sodeloval pri aktivnostih, ki jih naša športna zveza načrtuje. Županja Saša Likavec Svetelšek je poudarila skrb občine za delovanje društev. Zaveda se problematike skromne športne infrastrukture, kateri od ustanovitve Občine Hrpelje - Kozina do njene izvolitve ni bila namenjena ustrezna pozornost, z izjemo izgradnje igrišča z umetno

travo v Hrpeljah, prenove garderob in tal v športni hali in nekaj sredstev za ureditev garderob ob nogometnem igrišču v Krvavem Potoku.

Županja je izpostavila načrte za prihodnost, ki jih je v svoji strategiji športa v občini opredelila tudi športna zveza: nogometno igrišče s trim stezo v bližini šole in zaprto balinišče oziroma večnamenska športna dvorana kot dodatna telovadnica. Občina se zaveda truda vseh športnih društev in je usmerjena v pomoč pri razvoju tako nogometne kot rokometne športne panoge, balinanja in seveda vseh ostalih športnih panog, ki so organizirane na način, da lahko sodelujejo na občinskem razpisu za sofinanciranje športnih programov.

NAJAVA DOGODKOV ŠPORTNE ZVEZE z OKS in športnimi društvi, šolo in vrtcem:

- konec avgusta bomo organizirali odprto srečanje, na katerem bo vodilna vsebina novi Zakon o športu, skupaj z drugimi aktualnimi vprašanji s področja športa,
- 22. septembra bo 1. Mini olimpijada za vse učence I. triade in starejše otroke vrtca.

Nevenka Ražman, predsednica športne zveze

ČESTITKE KARATEISTOM IZ KARATE KLUBA BUSHI DIVAČA

V nedeljo, 4. junija, je v Divači potekal otroški pokalni turnir JKA zveze Slovenije, katerega se je udeležilo 97 tekmovalcev iz 6 različnih klubov zveze. Mladi karateisti KK Bushija so tudi tokrat dosegli odlične rezultate.

Posamično:

1. mesto: Nejc Kariž Križman (malčki kata), Staš Korva (kadeti kata), Veronika Cetin (malčice kata), Nikolina Devič (starejše deklice kata)
2. mesto: Luca Borg (mlajši dečki kata), Matej Enci (kadeti kata), Neža Tomažič (malčice kata), Pia Miklavec (najmlajše deklice kata), Nika Tavčar (mlajše deklice kata), Lara Ferjančič (starejše deklice kata)
3. mesto: Mark Uzelac (najmlajši kata), Žan Benčič (najmlajši kata), Lin Grk (malčice kata), Nora Ben Hamed (najmlajše deklice kata)

V kategoriji 'kata ekipno':

1. mesto: Divača 3 (Grk, Čok Valenčič, Tomažič) – mlajše deklice
2. mesto: Divača 1 (Prodan, Cetin, Prodan) – mlajše deklice
3. mesto: Divača 2 (Kocjančič, Miklavec, Bogdan) – mlajše deklice in Divača 1 (Pavlič, Cek, Benčič) ter Divača 2 (Vlašič, Kariž Križman, Skok) – v kategoriji malčki

V kategoriji 'Kihon ippon kumite mlajše deklice': 2.

mesto Nika Tavčar

V kategoriji 'kumite kadeti': 1. mesto Matej Enci, 2. mesto

Stoš Korva

Po končani tekmi pa smo se člani KK Bushi družili na tradicionalnem letnem pikniku v lovski koči Kazlje, kjer smo nazdravili uspešni sezoni, ki je za nami, in se posladkali s torto. Naši otroci so se 11. junija udeležili še tekme v Leskovcu pri Krškem, nato pa jih čaka poletni predah in zaslužene počitnice.

Čestitke vsem tekmovalcem!

Upravni odbor KK Bushi

“Kakšna Alta Badia, Brkini so zakon!”

MTB Slavnik – kolesarski maraton 7. maja skozi oči netekmovalca – prostovoljca.

Na postojanki 12 kilometrov pred ciljem smo skrbeli za to, da kolesarji napolnijo baterije pred zadnjimi vzponi. Za razliko od organizatorjev nas ni skrbelo, če vse poteka po načrtih, če je kdo zašel s poti, če je oder za zmagovalce že postavljen in podobno. Imeli smo veliko časa in priložnosti, da opazujemo, kdo od kolesarjev je bolj izmučen, bolj blaten ali bolj krvav. Bili smo priča jezi, razočaranju, popolnemu izčrpanju, zadovoljstvu, zagrizenosti ter tekmovalnosti in bili po drugi strani skupaj s tekmovalci veseli, da smo del tega velikega dogodka.

Nekatere izmed kolesarjev čas in uvrstitev ni preveč zanimala, zato so pri naši postojanki za nekaj minut odložili svoje kolo in v miru kaj prigriznili in popili. Njih smo še posebej z veseljem sprejeli in z njimi kakšno rekli. Večinoma so bili kolesarji zadovoljni, vendar so kljub temu malo pojmrli, da se organizatorji z zahtevnostjo niso šalili. Nasmejali smo se stricu, ki nam je v hecu hotel plačati, da odpeljemo njegovo kolo, saj ima njega in te dirke že čez glavo. Vendar pa se niso vsi samo šalili, eni so tekmovalce vzeli prav zares in mi smo se jim prilagodili. Eden iz naše ekipe je na daleč opazoval, kakšna je barva štartne številke. Rdeča je na primer pomenila, da kolesar tekmuje na 80 kilometrov in da najverjetneje ne bo izgubljal časa na naši postojanki. Bile pa so še modre (50 km) in zelene (20 km). Ko smo iz izvidnice zaslišali “Hitro, trije rdeči prihajajo!”, sva dva stekla s kozarci na pot, en član ekipe s sirom par metrov pod postojanko in drugi z bananami nekaj metrov navzgor. Ko smo jim v teku predali prigrizke so se nam eni nasmehnili in zahvalili drugi pa le osredotočeno oddrveli mimo.

Ko smo po koncu dneva ostalim poročali, kaj vse se je zgodilo, je poslušalce najbolj presunil Italijan, ki mu iz besednjaka kletvic ni zmanjkalo. Izza ovinka za našo postojanko je bilo še vedno slišati samo njega, kako preklinja. Tudi če se na prvi pogled ne zdi tako, je ta možak pozitivna zgodba za naše kraje. Preklinjal je namreč od samega navdušenja: “Kakšna Alta Badia! Pogled to naravo tu, kakšni razgledi! Kakšna proga! Neverjetno!” je razlagal prijatelju. Kljub temu da nismo preivali potu 80 kilometrov in nismo prireditve zapustili tako ponosni kot jo je teh 300 kolesarjev, smo tudi mi nekaj odnesli od tega dne. Od sedaj naprej še z večjim ponosom povemo, od kod prihajamo.

Paula Vouk

OGLED MX DIRKE V TRENTINU

Velikonočna nedelja je bila za člane Motorističnega društva Brkini obarvana navijaško. Zgodaj zjutraj smo se podali proti naši zahodni sosedbi, Italiji. Pot nas je vodila do mesta Trentino.

V velikem pričakovanju naših tekmovalcev, predvsem Tima Gajserja, je bilo v zraku čutiti napetost in veliko mero adrenalina. Ponosno smo vihteli slovensko zastavo in v množici navijačev vzklikali s preostalimi Slovenci, ki jih v Trentinu ni manjkalo.

Manjkalo ni niti stojnic, ki so ponujale razne navijaške rekvizite ter motokros opremo, ki je bila prava paša za oči. Med navijače so delili plakate s podpisi favoritov, za katere smo stiskali pesti in za katere je tisti dan bilo naše srce.

Vzdušje je bilo noro. Še bolj noro je bilo, ko je drugi del tekmovanja pripadal Timu Gajserju. Zaradi slabše uvrstitve v prvem delu je Tim slavil skupno 2. mesto, zmagal pa je domačin Antonio Cairoli.

Slovenski navijači so zmagalo v drugem delu tekmovanja proslavili v velikem slogu in trumno drli proti zmagovalcu, ki je prišel pozdravit podpornike. Čestitk in vzklikom zmagoslavja ni bilo videti konca. Med njimi so bili tudi člani MD Brkini, ki so se ob njem znašli prvi in mu segli v roko.

Da je bil tisti dan res nekaj posebnega, priča spodnja slika. Tim Gajser ima v rokah zastavo, ki mu jo je izročil član MD Brkini, Vlado. Kaj naj še dodamo temu dnevu? Odlično vzdušje, dobra družba, adrenalin in zabava. Lahko se le vprašamo, kam nas bo Nejc, predsednik društva, popeljal na drugo dirko.

Druženje smo nadaljevali za prvomajski praznik, kjer smo se zbrali vsi člani in podporniki našega društva. Skupaj smo kovali nove načrte in izzive, ki nas bodo vodili naprej.

V poletnem času pa vsekakor ne bomo počivali. Kmalu se oglasimo z novimi dogodivščinami.

MD Brkini

NOVICE NK JADRAN

Prvenstvene tekme so se končale. Izredno uspešno sezono smo zaključili na tradicionalen način:

3. TRADICIONALNI TURNIR U-9

Sončno sobotno dopoldne 3. junija je bilo v znamenju najmlajših. NK Jadran je organiziral 3. tradicionalni nogometni turnir U-9. Najmlajši nogometaši ekip domačega Jadrana in sosednjih klubov iz Divače, Sežane in Košane so napolnili igrišče in se med

seboj pomerili vsak z vsakim. Igra najmlajših poteka v športnem duhu »važno je sodelovati, ne zmagati«, vendar smo vseeno prešteli vse gole. Bilo jih je kar 76. Nogometni vrvež smo zaključili s podelitvijo medalj za vse udeležene, kosilom in tekmo med ekipama selekcije U-11, in sicer med NK Jadran in NK Železničar. Trdi enakovreden boj smo zaključili s streljanjem enajstmetrovk.

Zahvaljujemo se delovni in strokovni ekipi: Bruno Benčič, Martin Dujmovič, Peter Škerjanc, Alan Suban, Grega Pahor in Anže Dujmovič za nemoten potek tekem ter hišniku Huskotu, Sandiju Korošču, gostilni Flora, pekarni na Kozini, pekarni Hrpelje ter ekipi, ki je v tednu prej pokosila in uredila tribune in igrišče. Največja zahvala pa gre trenerjem in ekipam, ki so se odzvali in udeležili turnirja: ŠD Košana, dve ekipi NK Železničar Divača, NK Tabor Sežana in dve domači ekipi NK Jadran.

16. MAHNIČEV MEMORIAL

Sobotno popoldne smo se ob igrišču ponovno zbrali ljubitelji in podporniki nogometa. Zaključek sezone je bil tradicionalen, posvečen spominu na Vojka Mahnič, pa tudi kratkemu pregledu delovanja in uspehov zadnje sezone.

Domača članska ekipa je z gostujočima NK Jadranom iz Dekanov in NK Marušiči odigrala »triangolo«. Odvijal se je pravi nogometni spektakel, v katerem je slavila mlada ekipa NK Jadran Dekani in tako zaslužno osvojila pokal Mahničevega turnirja. Posebej pa smo se zahvalili celotni članski ekipi, ki je NK Jadran ponesla stopnico više. V sezoni 2016/17 so si z drugim mestom na lestvici zagotovili prestop v III. SNL. Pa tudi U-15 so nas razveselili, saj so z delom v tej sezoni čvrsto zadržali mesto in nadaljujejo v 1. SNL ligi – Zahod tudi sezono, ki prihaja.

Na memorialu je častna klubska delegacija ponesla rože na grob pokojnega Vojka Mahnič. Mi pa smo se zahvalili še VSEM DONATORJEM, SPONZORJEM, POSAMEZNIKOM IN ČLANOM DRUŠTVA, KI S SVOJIM DELOM PRISPEVAJO V ŽIVLJENJE NK JADRAN. HVALA OBČINSKI ŠPORTNI ZVEZI, FUNDACIJI ZA ŠPORT IN OBČINI HRPELJE - KOZINA. Hvala Vlasti Vatovec, ki skrbi za takojšnjo oskrbo poškodb, ki se na srečo ne končajo s hujšimi posledicami.

Na koncu smo podelili plakete najzaslužnejšemu igralcu članske ekipe v sezoni 2016/17 – Luci Novakoviču, najuspešnejšemu strelcu ekipe v tej sezoni Tjažu Toškani in seveda trenerju Robertu Barbu.

ISKRENE ČESTITKE
IN ZAHVALA VSEM!

NK JADRAN HRPELJE - KOZINA

IZREKA
ISKRENE ČESTITKE

OB USPEŠNEM 20-LETNEM DELOVANJU
in
SE ZAHVALJUJE
ZA PODPORO, BREZ KATERE
NE BI BILO
NAŠE NOGOMETNE ZGODBE!

Hvala, Marija!

USPEŠEN NOGOMETNI PODMLADEK

Skupna zgodba NK Jadran Železničar, ki se je začela pred štirimi leti, se uspešno nadaljuje. Mladim nogometašem iz Divače in Hrpelje so se v sezoni 2016/2017 pridružili fantje iz NK Tabor Sežana in NK Zarja iz Bazovice.

Ekipo U15 sestavljajo: Raffale Borsato, Jan Čermelj, Samuel Ferluga, Jure Gec, Aleks Gogič, Miha Hlad, Nestor Jovičič, Lenart Kavčič, Matic Kompare, Luka Korošec, Rok Ljutič, Tim Mahne Vatovec, Andraž Makuc, Blaž Mevlja, Staš Mijatović, Enrik Ostrc, Aljaž Rojc, Tine Rojc, Jan Jakob Sancin, Jernej Simčič, Redon Suka, Matija Valečič in Mark Žagar.

Skozi celo sezono so se fantje uspešno kosali z močno konkurenco. Odigrali so 26 tekem z ekipami po zahodnem delu Slovenije. Ponosni so, da jim je uspelo premagati velike klube, ki že več let zasedajo visoka mesta na lestvici. Pohvalijo se lahko z zmago nad nogometnimi klubi: Brinje Grosuplje, Krka Novo mesto, Jadran Dekani, Šobec Lesce, Olimpija Ljubljana in Interblock Ljubljana.

Vseh uspehov pa ne bi bilo, če ne bi fantje vsakodnevno trenirali, izpopolnjevali nogometno tehniko in se urili na kondicijskih treningih pod mentorstvom Danijela Stjepanoviča in Jana Novaka. Trdo delo, močna volja, znanje in izkušnje so prinesli rezultat, na katerega smo vsi ponosni.

Fantje so bili po vsaki tekmi, ki je bila zanimiva in napeta, bogatejši za novo izkušnjo ne glede na rezultat. Konkurenca je bila zelo močna in ekipe zelo izenačene.

Najuspešnejši strelci ekipe so: Miha Hlad, Enrik Ostrc, Jernej Simčič in Mark Žagar.

Fantje se ob zaključku sezone zahvaljujejo najboljšim trenerjem Daniju, Janu in Zdravku, strokovnemu štabu ekipe za vso organizacijo ter vsem sponzorjem in navijačem za podporo in glasno navijanje.

Fantje so novo sezono prve nogometne lige na nivoju NZS zahod uspešno končali. Ekipa je kot novinec v ligi osvojila deseto mesto in se uvrstila v novo sezono, kjer jo čakajo novi izzivi. Ponosni so na svoj dosežek, ki piše zgodovino kraja.

Jerica Hlad

PRVOŠOLCI, POZOR! VPIS V ROKOMETNO ŠOLO

Spoštovani starši in otroci. Vabimo vas k vpisu v rokometno šolo RD Škerjanc - Jadran Hrpelje - Kozina. V društvu imamo organizirano vadbo za vse selekcije od super mini (5-7 let), mini (8-9 let), mlajši dečki A, B in C (10-12 let), starejši dečki A in B (13-14 let), kadeti (15-16 let) in mladinci (17-20 let).

K vpisu posebno vabimo vse najmlajše, prvošolce, ki bodo pod budnim očesom športnih pedagogov na igriv in zabaven način spoznavali čudovit svet športa. Preizkusili se bodo v različnih športih in s tem postavili trdne temelje, potrebne za dober motorični razvoj. Starostno obdobje med 5. in 10. letom je z razvojnega vidika izredno specifično in pomembno. Za pravilno rast, telesno držo, razvoj koordinacije in drugih telesnih značilnosti je zelo pomemben pravilen izbor vaj in načrtovanje trenažnega

procesa, ki prinese napredek tudi na učnem področju. Vse napake v procesu treninga so ravno v tem obdobju najbolj usodne. Omogočite svojemu otroku ustrezen nivo športnega udejstvovanja ter hkrati zabave in osebne razvoja. Vadba za najmlajše bo

potekala v telovadnici OŠ Hrpelje, takoj po pouku. Za vpis nam pišite na rd.jadran2009@gmail.com.

Vabljeni k obisku naše facebook strani: <https://www.facebook.com/RdJadran2009HrpeljeKozina?ref=hl>
Hvala za zaupanje!

USPEŠNA 8. BRKINSKA REGATA

Marsikdo mogoče še ne ve, da jadralni klub Aurora, ki ima svoj sedež v Materiji, vsako leto organizira v Izoli Brkinsko regato. Tako tudi letos. V soboto, 26. maja, so uspešno izpeljali že 8. po vrsti. V odlični družbi osmih ekip ni manjkalo ničesar. Prvi je na cilj prispel lastnik kluba. Vsa pohvala organizatorju in zagotovo se vidimo prihodnje leto!
M.E.

ROZA KRIŽMAN, roj. ZADNIK

90-letnica

10. junija je praznovala 90 let življenja. Rojena je bila v Skadanščini mami Jožefi in očetu Ivanu kot drugi otrok v družini. Revščina predvojnega časa je botrovala odločitvi, da je oče odšel za zaslužkom v Argentino z namenom, da bi sčasoma prišla za njim še žena z otrokoma Ivanom in Rozo. Žal jim je, zaradi prezgodnje očetove smrti, usoda namenila življenje na domači grudi.

Ob vsakodnevem boju za preživetje jim je življenje zaznamovala še narodnoosvobodilna borba. Sin Ivan je odšel v partizane, hči Roza pa je kot aktivna članica SKOJ-a izvrševala dodeljene naloge in obveznosti, ki so bile v partizanski Skadanščini častno delo vaščanov. Kot mlada kurirka je Roza pogumno prenašala partizansko pošto mimo nemških straž, zašito v rokavu ali skrito v podplatu. Kljub pogumu in mladostni drznosti ji je marsikdaj srh spreletel telo ob misli, da jo sovražnik razkrinka. Čas vojne, vojnih grozot in nepopravljivih političnih krivic povojnega časa je Rozi zapustil trde in hkrabre preizkušnje pa tudi grenke spomine. Temna stran življenja je odprla nova vrata.

V Ljubljani je pridobila nove izkušnje urbanega življenja, se izučila šiviljskih mojstrov in obogatila svoje življenje za

nadaljnjo pot. Ob vrnitvi v rodno vas je, kot mlado nadobudno dekle, odprla šiviljsko obrt. Na kolesu je romala od vasi do vasi in mnogim družinam, predvsem premožnejšim, sešila celo sezonsko garderobo. Tako si je dolga leta, še potem, ko si je ustvarila družino, služila kruh. S svojo delavnostjo, iznajdljivostjo in modrostjo je znala, kljub skromnemu življenju, svoji družini in nama, otrokoma, pričarati lepo, umirjeno življenje.

Dandanes je Roza varovanka doma upokojencev v Postojni. Še vedno je aktivna v delovno-terapevtski skupini in pevskem zboru in še vedno nam zna postreči z marsikatero modro mislijo. Nedavno je, ob praznovanju 40-letnice doma in priložnostnem obisku predsednika države, še nastopala. Najbolj pa se razveseli vrnitve med svoje drage ob koncu tedna. Ob praznovanju svojega 90. rojstnega dne se je z radostjo v srcu veselila srečanja s svojimi sorodniki, prijatelji in znanci ter še dolgo premlevala dogodke, ki so ji polepšali ta dan. Dragi mami želimo, da bi ji bili nadaljnji dnevi naklonjeni in dobrem počutju in naj lepo preživi poglavje življenja, ko se srce veseli slehernega dne.

Neda Fabjančič

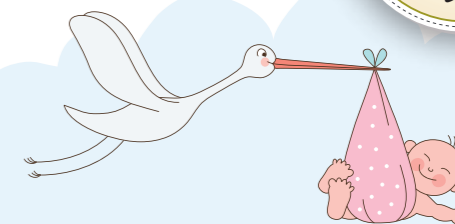
Droben obrazek vate zre, ko prvič se mu nov svet odpre. Naj obdaja ga zdravje in ljubezen, naj novo življenje bo kot pesem. Pesem, ki se rima na mama, in sreča, ki se smeje le vama. Čestitke ob najlepšem dogodku, ki ga pozna življenje!

(Vir: Puholino)

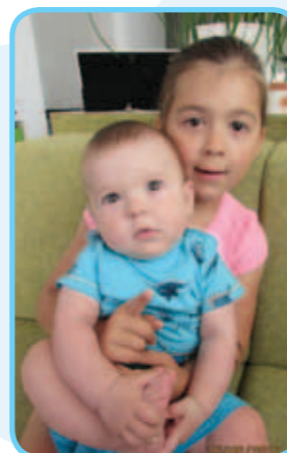

MOJA PRVA OSEBNA IZKAZNICA

IME IN PRIIMEK: ŽANA BENČIČ
ROJENA: 17. 3. 2017 v POSTOJNI
DOLŽINA in TEŽA: 47 cm, 2360 g
STARŠA: ANDREJA IVANČIČ in MITJA BENČIČ
DRUŽINA STANUJE NA: KOZINI

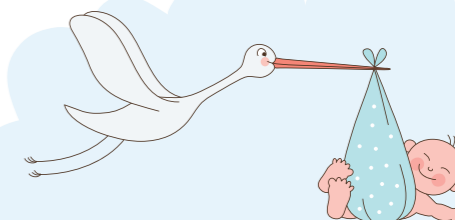

Žana je na svet pohitela kar pet tednov prezgodaj, a je zdrava in močna dojenčica, ki pridno pridobiva na teži. Spola starša nista hotela vedeti pred rojstvom, ampak sta si želela, da bi bilo presenečenje. Mamica je rodila s carskim rezom, ob njej pa je bil tudi očka. Ime sta izbrala skupaj. Noči so razgibane, enkrat ponagajajo krči, drugič zaspijo brez problemov. Ponoči se Žana zbudi enkrat do dvakrat, se naje in takoj zaspi nazaj. Veliko se smeji, cartajo pa tudi pogovarjajo. Zelo veliko se sprehajajo pri pradedku na Gradišici, ter pri noni in nonotu na Varejeh, kjer si urejajo domek. Žana zelo uživa na sprehodih, običajno tudi podaljša svoj spanec. Uživa tudi pri kopanju, še bolj pa, ko je brez pleničke. Vsi nonoti in none so zelo navdušeni, pa tudi teta Eva zelo rada popestva.

MOJA PRVA OSEBNA IZKAZNICA

IME IN PRIIMEK: FILIP SLUGA
ROJEN: 30. 11. 2016
DOLŽINA in TEŽA: 50 cm, 3120 g
STARŠA: ANDREJ SLUGA in MARJETA PRUNK
SESTRICA: EMA
DRUŽINA STANUJE V: JAVORJU

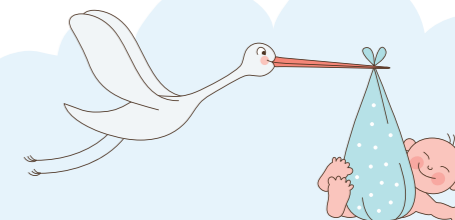

Da bo družino razveselil fantek, sta starša vedela že pred njegovim rojstvom. Nanj je najbolj ponosna sestra Ema, ki ga zelo rada pestuje in se z njim igra. Filip je že od rojstva priden in nezahteven, saj noči pridno prespi, podnevi pa je veliko buden in opazuje, kaj se dogaja naokrog. Filip velikokrat obiše nono in nonota v Vremah, od koder je doma mamica. Ob lepem vremenu pa dan preživi na svežem zraku.

MOJA PRVA OSEBNA IZKAZNICA

IME IN PRIIMEK: OTO POLES
ROJEN: 26. 5. 2017
DOLŽINA in TEŽA: 53 cm, 3690 g
STARŠA: Tjaša Pecman in Niko Poles
DRUŽINA STANUJE: na PREMUR

26. maja naju je štiri dni čez rok razveselil sinček Oto. Že ob rojstvu je bil pravi korenjak, sedaj pa pridno je in raste. Zvedavo gleda in poslušaj očka Nika, kadar vadi na harmoniko. Zelo rad se tudi kopa in komaj že čaka morje. Obožuje tudi svoj voziček ter vožnjo z avtomobilom.

Našemu znanemu harmonikarju Nikotu čestitamo ob rojstvu prvorojenca, družini pa želimo veliko radosti in otroškega smeha!

MLADI ZA SVETOVNO DEDIŠČINO

Z dijaki Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana smo v sodelovanju s Parkom Škocjanske jame, Centrom za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, dijaki idrijske Gimnazije Jurija Vege, Krajinskim parkom Ljubljansko barje in dijaki Gimnazije Želumlje preživeli tri nepozabne dni. V okviru projekta »Mladi za svetovno dediščino« smo preučevali tri slovenske lokacije, ki so vpisane v Unescovo svetovno dediščino.

S srednješolci vseh treh šol smo prvi dan raziskovali količarska naselja na Ljubljanskem barju. Drugi dan smo se odpravili v Idrijo, kjer smo preučevali dediščino živega srebra, se podali v Antonijev rov, obiskali na novo odprt muzej, v katerem je predstavljen postopek taljenja rude živega srebra, in si v gradu ogledali Mestni muzej. Tretji dan smo obiskali Park Škocjanske jame. Spustili smo se po kanjonu reke Reke v Škocjanske jame in občudovali njene lepote.

Med raziskovalnim taborom so dijaki pripravili več inovativnih izdelkov, ki jih bodo dokončali do jeseni, ko se bo projekt zaključil. S svojimi izdelki bodo interpretirali svoje dojemanje svetovne dediščine. Svetovno dediščino na pragu naših domov nam bo uspelo ohraniti le, če jo bomo dobro poznali.

Tabor so sofinancirali Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Park Škocjanske jame in Center za upravljanje z dediščino živega srebra.

Mentorici Patricija Kastelic Volf in Irena Dolgan Rosana Cerkvenik, organizatorica in predstavnica Parka Škocjanske jame

JEZERO, KI JE ALI GA NI | PROJEKT EU4Me

Petošolci smo se odpravili na poučno ekskurzijo v Ekomuzej. Vodička nam je predstavila značilnosti kraških tal in s čim so se ljudje nekoč ukvarjali.

Rastlinstvo in živalstvo je prikazano v zgornjem nadstropju muzeja. Zanimivo je, da v muzeju vse lahko otipamo in ne samo si ogledamo. S pomočjo lubja smo spoznavali drevesa, s pečatniki pa odtise nekaterih živali.

Nato nas je čakal še sprehod do Petelinjega jezera, ki je eno izmed sedemnajstih Pivških jezer. Žal jezera ni bilo, ker je presihajoče, zato smo lahko stekli po pisanem cvetočem travniku.

Učenci 5. razreda

V torek, 6. 6. 2017, smo se posamezni učenci odpravili v Ljubljano. Odšli smo na dogodek ob zaključku prvega leta projekta EU4Me. Najprej smo si ogledali Državni zbor Republike Slovenije, kjer smo izvedeli veliko o notranjosti parlamenta. Zatem smo odšli v Hišo Evropske unije, kjer smo se pogovarjali o prednostih in slabostih Evropske unije. Kasneje so nam pripravili interaktivno predstavitev EU z zabavnim kvizom. Sprehodili smo se do centra mesta in pojedli kosilo. Po končanih obveznostih smo se napotili proti šoli. Mislim, da nam bo ta dan ostal v lepem spominu.

Neja Baša

POGLEJ, POIZKUSI IN SE NAUČI

Ali je mogoče spraviti kuhano jajce v steklenico in iz nje, ne da bi ga pri tem poškodovali? Ali je mogoče, da bi plameni na plinskem gorilniku goreli ob ritmu glasbe, posnete na telefonu?

Odgovore in preizkuse v živo so preverili učenci od 1. do 7. razreda. Pod budnim očesom izvajalk – študentk, ki se spoznajo v naravoslovje, smo na šoli videli in preverili marsikaj. Kar 120 učencev je bilo priča različnim poskusom: kako in zakaj je čajna vrečka poletela v zrak kot raketa, kako se v vodi lomi svetloba, kako se topla in mrzla voda mešata, kako se ogreta pločevinka stisne v stiku z mrzlo vodo, kako prehaja zrak po cevki med baloni in še in še ... Učenci so bili nad poizkusi navdušeni in vznemirjeni. Iz učilnic je bilo vsake toliko časa slišati vzklike zaradi navdušenja in presenečenja. Demonstracijske poskuse smo si prislužili s tekmovanjem pri naravoslovju (Kresnička). Šola je bila izbrana med vsemi šolami v Sloveniji, ki so prav tako tekmovale. Zahvaljujemo se Maji Pečar iz DMFA (Društvo matematikov, fizikov in astronomov) in njenim študentkam, ki so nas tako prijetno presenetile in poučile.

OŠ DBB Hrpelje

SREČANJE VRTCEV V BOLJUNCU

V soboto, 10. 6. 2017, smo letošnje čezmejno sodelovanje vrtčevskih skupin Sovice iz Hrpelj in Miškolin iz Boljunca zaključili s prijetnim druženjem. Srečanja so se udeležili otroci in starši obeh skupin, županja Občine Hrpelje - Kozina Saša Likavec Svetelšek, predstavnica občine Ester Renko, ravnateljica Vrtca Sežana Radica Slavković, pomočnica ravnateljice Anja Kristan, ravnateljica Vrtca Miškolin Fiorella Benčič, odbornica za šolstvo na dolinski občini Franka Žerjal ter strokovne delavke obeh skupin.

Pozdravu je sledil ogled filma o Glinščici v sprejemnem centru, krajši pohod do reke ter ogled Vrtca Miškolin z druženjem. Lepo nam je bilo.

Lidija Benčina

»Zvezde vabijo« v Ilirski Bistrici

Ko smo že mislili, da bo šolska gledališka skupina za vse sodelujoče le še droben, a lep spomin tega šolskega leta, nas je razveselil topel odziv dveh ilirskobistriških šol, in sicer OŠ Antona Žnidaršiča in OŠ Dragotina Ketteja, ki so si za kulturno obarvan junijski dan zaželeli ogled našega muzikala. V dvorani Kulturnega doma na Vidmu smo v ponedeljek, 5. junija, tako uprizorili drugo ponovitev predstave, ki je osnovana na pripovedi Mihe Mazzinija, ter s pevsкими, plešnimi in igranimi deli navdušili še tiste učence, ki so morbiti na začetku še malo tipajoče spremljali našo odrsko postavitev. Glasen aplavz je na koncu povedal vse – naši gledališčniki, učenke pevskega zbora in glasbenice ter ple-salke so se odlično odrezali in ponesli dober glas tudi izven našega šolskega okoliša.

Tjaša Race, OŠ DBB Hrpelje

PRI BRHANOVIH NA GRADIŠICI

V skupini Medvedki smo v maju spoznavali domače živali. O živalih smo se pogovarjali, jih poimenovali, jih opazovali v knjigah ... O, zakaj pa si ne bi te živali ogledali v živo? Odšli smo k našemu prijatelju Patriku, kjer imajo veliko domačih živali. S seboj smo povabili tudi starše in na Gradišici pripravili igralno-opazovalni popoldan s prijetnim druženjem. Pri Brhanovih smo videli tudi ogromno njivo z zelenjavo, ki jo imamo v vrtcu za kosilo. Ta bo sedaj še slastnejša in okusnejša, saj smo videli, kje zraste. To pa ni bilo dovolj, naši gostitelji so nam postregli domače jagode, češnje, jabolčni sok in pizzo iz krušne peči. Družini Drožina - Dujc se iskreno zahvaljujemo za gostoljubje.

Za skupino, Romana Dujmovič

Medvedki iz Vrtca Hrpele smo tekoče leto v vrtcu zaključili na igrišču na Kozini. Predvsem smo se želeli zahvaliti našima odličnima in pridnima vzgojiteljicama Romani Dujmovič in Tamari Mavrič za vse potrpljenje, vzgojne nauke in sodelovanje z nami pri varstvu in vzgoji naših otrok. Zelo smo vam hvaležni za vse!

Starši otrok iz skupine Medvedki

IGRALNI POPOLDAN PRI ČEBELICAH

Z igro, petjem in prijetnim druženjem smo pri »čebelicah« 'uradno' zaključili šolsko leto. Staršem se zahvaljujemo za lep popoldan in za izkazano pozornost ter vsem skupaj želiva dolgo in lepo poletje.

Ksenja in Barbara

IZLET V ŠKOCJANSKI ZATOK

Letošnje šolsko leto smo zaključili z izletom v Škocjanski zatok.

Vodička Bojana nas je vodila po učni poti in nam povedala veliko zanimivega o živalih, ki tam živijo, predvsem o pticah. Otroci in starši so lahko opazovali ptice v njihovem naravnem okolju. Zanimivo jih je bilo opazovati z daljnogledom in v opazovalnicah, ki so zelo lepo urejene.

Hvala vsem za prijetno druženje. Lepo sončno poletje in se spet vidimo septembra!

Zorica in Mateja

GIBALNE DEJAVNOSTI V VRTCU SEŽANA

Potrebi po gibanju in igri sta primarni otrokovi potrebi. Kurikulum za vrtce (Bahovec, 1999) s tem, ko opredeljuje področje gibanja, poudarja, da je le-to pomembno za otrokov celostni razvoj. Zadostna telesna dejavnost je varovalni dejavnik zdravja, saj vpliva na telesno kot duševno zdravje in s tem na kakovost življenja. Priporočila Svetovne zdravstvene organizacije navajajo, da za doseganje zdravja otroci potrebujejo vsaj eno uro telesne dejavnosti na dan (B. Konda).

V Vrtcu Sežana smo na osnovi najnovejših raziskav o razvoju možganov in na osnovi ugotovitev pomena gibanja v predšolskem obdobju posebno pozornost posvetili gibanju. Program FIT je projekt promocije gibalne športne aktivnosti za zdravje otrok mladostnikov ter izobraževalni program za strokovni kader vrtcev in osnovnih šol.

Vadbeni programi FIT so privlačni in dostopni vsem otrokom, ne glede na njihove gibalne sposobnosti, starost, spol ali socialni položaj. Način učenja je igra, programi pa poudarjajo prijateljstvo, veselje, sodelovanje in netekmovanje ter so varni in zdravi.

V vseh oddelkih vrtca smo veliko pozornosti posvetili vsakodnevnemu gibanju otrok, sprehodom, jutranji vadbi, gibalnim minutam ... z rekviziti (žoge, obroči, trakovi, baloni ...), z glasbeno podlago ... S tem želimo spodbujati razvoj in izboljšati gibalno učinkovitost otrok, vzpodbuditi srčnožilni in dihalni sistem ter s tem pripraviti telo na nadaljnje psihofizične obremenitve, povečati notranjo motivacijo za nadaljnje delo, povečati osredotočenost in koncentracijo ter zmanjšati možnost za nastanek negativnih čustvenih situacij. Tedensko smo organizirali vadbene ure oziroma ure športne vzgoje, s pestrimi elementarnimi igrami, poligoni, krožno vadbo, vadbo po postajah, in sicer v telovadnici, večnamenskem prostoru vrtca ... pa tudi na zunanjem igrišču, terasi in prosti površini pred vrtcem. Enkrat mesečno smo organizirali FIT aktivno igrišče za otroke več oddelkov skupaj.

Načrtno smo začeli uvajati tudi aktivnost FIT Hidracija – uvajanje pitja vode v času pedagoškega procesa. Hidracija pomeni zadostna oskrba telesa s tekočinami, ki preprečuje dehidracijo in ohranja zadostno prepojenost z vodo ter je

nujna za normalno delovanje telesa že v mirovanju, kaj šele v primeru psihofizičnih obremenitev. Da bi razvili oziroma spremenili vedenjski vzorec pitja vode, smo zagotovili, da je voda na doseg roke. Otroci, ki se »urijo« v pitju vode, morajo imeti le-to ves čas pred očmi. V igralnici je voda na voljo ves čas v samostojnih plastenkah, stekleničkah ali kozarcih.

V vseh 61 oddelkih Vrtca Sežana smo obeležili Svetovni dan hoje (15. 10. 2016) in Svetovni dan zdravja (7. 4. 2017) z namenom motiviranja otrok in staršev za aktiven in zdrav življenjski slog.

Tisto, kar otrok zamudi v zgodnjem otroštvu, kasneje žal ne more nadoknaditi, zato je ena temeljnih nalog staršev in vrtca, da otroke spodbujamo k različnim dejavnostim. Glede na pomen, ki ga ima gibanje v otrokovem razvoju, je nujno že v otroštvu ustvariti pozitiven odnos do gibalnih dejavnosti.

Jana Štok Pavlin, pomočnica ravnateljice Vrtca Sežana

Foto: Iris Zadnik

Vse, kar moram vedeti o tem, kako je treba živeti,
kaj je treba početi in kakšen moraš biti,
sem se naučil že v vrtcu,
modrost me ni čakala na vrhu šolanja,
ampak v peskovniku na otroškem igrišču.

Tam sem se naučil tole:
vse deliz drugimi,
igraj pošteno,
ne tepi drugih,
vsako stvar vrni tja, kjer si jo našel,
počisti za seboj,
ne jemlji stvari, ki niso tvoje,
opraviči se, če koga prizadeneš,
preden začneš jesti, si umij roke.
(Masaru Ibuka)

Otrokom iz skupin ZVEZDICE in SOVICE želimo srečno v osnovnošolskih klopih!

Tadeja in Lidija

ZAKLJUČNI PIKNIK ZVEZDIC IN SOVIC

V letošnjem šolskem (vrtčevskem) letu naše male »zvezdice in sovice« zaključujejo brezskrben svet igre v vrtcu in se podajajo na novo življenjsko dogodivščino. S prvim septembrom bodo namreč prvič prestopili osnovnošolski prag.

Zato smo se zbrali starši in v sodelovanju z vzgojiteljicama (Tadejo Cizl in Lidijo Benčina) in pomočnicama vzgojiteljic (Janjo Vatovec in Barbaro Grižon) začeli z organizacijo zaključnega piknika. Naši mali nadebudneži so se neizmerno veselili tistega petka, 2. junija.

Zbirali smo denar za nakup vseh dobrot, ki smo jih pred piknikom nameravali nabaviti. Žal pa je prišlo do zelo neprijetne izkušnje, saj je bil denar ene od skupin odtujen, skupaj še z dvema fotoaparatom in celo otroškimi copatki. Za nepridiprava, ki je storil tako nizkotno dejanje, raje ne bi izgubljali besed, smo pa mnenja, da je življenje zelo nepredvidljivo in se dobre stvari vračajo z dobrim, slabe pa ...

Kljub začetnemu šoku in dejstvu, da se je ta zelo neljub dogodek zgodil le par dni pred zaključnim piknikom, smo se starši zorganizirali in stopili v akcijo. Napisali smo prošnjo za donacije z upanjem, da bomo zbrali kaj pijače in prigrizkov. Na naše ogromno presenečenje so se donatorji takoj odzvali in dobili smo ne samo pijačo, prigrizke in sadje, temveč tudi torto in lepo vsoto prispevkov. Odločili smo se, da bomo z viškom prejetega denarja kupili fotoaparata in ga podarili vrtcu.

Zaključni piknik je tako potekal v zelo lepem, ganljivem vzdušju. Naši otroci so uživali s prijateljčki, mi starši pa tudi, saj nas je ta »nesreča« dejansko združila, stopili smo skupaj in naredili nekaj lepega – dejansko neverjetnega.

Iskreno bi se radi najprej zahvalili našim vzgojiteljicam in pomočnicam vzgojiteljic, ki so vsa ta leta skrbele za naše otroke, jim bile druge mame. Zelo smo hvaležni za to, da so se naši otroci v vrtcu počutili ljubljene in iz vrtca odnesli ogromno pozitivnih izkušenj. Res hvala vsem, ki so jih spremljale od jaslic naprej!

Za konec pa se resnično iskreno zahvaljujemo vsem donatorjem, ki so nam pričarali res nepozaben zaključni vrtčevski piknik. Javno bi radi izpostavili:

- Motel in restavracija Finida, Obrov
- Slaščičarstvo A-B, Ojstrovica
- Picerija Tonca, Kozina
- Nane bar, Kozina
- OMV, Kozina
- Avtoprevoznitvo Černetič
- Gostilna Na burji, Kozina
- Restavracija Porky's, Krvavi Potok
- Carbon bar, Klanec pri Kozini
- Bar V8, Valentina Strle, s.p., Kozina
- Gostilna Žigante, Hrpelje
- Trgovina Fama, Hrpelje
- Pivovarna Hrvatini, Hrpelje
- Slaščičarna Trije kolački, Golac
- Trgovina Soap art, Piran oz. Marina in David Ludvik
- Ivančič Suzi s.p., Hrpelje
- Trgovina z oblačili Nogavička, Kozina
- Hostel Ociski raj, Jana Jurič, s.p. Ocizla
- ATech, electronics, Bač pri Materiji
- Kmetija Brhanovi, Gradiščica
- Auto Unik, Materija
- Foto Levac, Koper
- HaloSUP.si, Koper

Še enkrat ISKRENA HVALA VSEM!

Starši otrok Vrtca Hrpelje – skupini Zvezdice in Sovice

JUHUUH, POČITNICE SO TU! ☺

Letošnji zaključni prireditvi v našem vrtcu je bilo vreme res naklonjeno. Tako smo se na sončno petkovo popoldne zbrali vsi – otroci in starši obeh skupin skupaj s strokovnimi delavkami. V kratkem programu so se vsi otroci predstavili z dvema plesnima točkama, skupaj smo zapeli tudi nam ljubo pesem Če si srečen. V sproščenem vzdušju se je srečanje ob hrani in pijači nadaljevalo do večernih ur. Bilo nam je lepo.

Kot vsako leto smo tudi letos vključeni v projekt Varno s soncem. Skozi različne dejavnosti otroci pridobivajo znanja o škodljivih vplivih sonca in o zaščiti pred njimi.

Zadnji šolski dan, ko se simbolično poslavljamo od otrok, ki v jeseni odhajajo v šolo, nam je popestrila Svitova mama (gospa Petra Smrekar), ki nam je pripravila presenečenje. Ob glasbi, ki je odmevala na našem igrišču, smo zaplesali, veliki in mali, in uživali.

Vsem otrokom, ki odhajajo v šolo, želimo vse dobro na novi poti in upamo, da vam bodo dnevi v vrtcu ostali v lepem spominu.

Ob koncu pa se zahvaljujemo še vsem staršem, ki so uspešno sodelovali z nami skozi celo šolsko leto. Skupaj smo zbirali star papir in zamaške. Z zbranimi sredstvi smo kupili didaktične pripomočke, ki jih veselo uporabljamo pri vsakdanjem delu.

Vsi se veselimo počitnic in vam pošiljamo vroč, poletni pozdrav.

Strokovne delavke Vrtca Materija

ALI GA POZNATE?

Dragi bralci, skorajda se je za zamisliti nad tem, da osebe iz predhodne številke ni prepoznal prav nihče, čeprav ima svoj kip v spominskem parku na Kozini. To je bil **Jože Dekleva**. Prilagamo predstavitev te velike osebnosti. Pred vami je nov izziv, da osebnost prepoznate po predstavljenih lastnostih.

Ali prepoznate osebo, ki je bila:

- primorski skladatelj,
- rojen v Trstu,
- pokopan v Rodiku,
- glasbenik, politik in pisec,
- nekaj njegovih skladb: Polka, Bilečanka, Štiri dobe, Samo milijon nas je na Kajuhovo besedilo.

Odgovore sporočite v uredništvo na telefon: (05) 6800 150 oziroma po elektronski pošti: glasil@hrpelje.si do **11. 8. 2017**. Med pravnimi odgovori bomo izžrebali nagrajenca in podelili privlačno praktično nagrado.

Uredništvo

Dr. Jože Dekleva

Jože Dekleva se je rodil očetu Ivanu in mami Ani 8. februarja 1899 v Baču pri Materiji, torej pred 100 leti. Po končani ljudski šoli v Materiji je nadaljeval študij leta 1911 na nemški gimnaziji v Trstu, nato v Gorici, v Ljubljani in leta 1916 v Celovcu. V obdobju 1917–1918 je bil vojak avstrijske vojske in je tako šele leta 1920 maturiral v Ljubljani. Tam se je istega leta vpisal na Pravno fakulteto in takrat se je tudi začela njegova aktivna politična pot – bil je na vodilnih mestih kar treh študentskih društev. Pogosto je zahajal v Trst, kjer je vzdrževal vezi z vodstvom tržaške Edinosti. Na njihovo pobudo se je leta 1923 prepisal na univerzo v Rim, po enem letu pa na univerzo v Sieno, kjer je doktoriral iz prava. Takoj nato je prevzel odgovorna mesta, med drugim je bil predsednik Zveze mladinskih društev v Trstu, ki je bila tedaj med mladimi Slovenci številčno najmočnejša in borbena (iz nje so izšli tudi trije bazoviški junaki). Po nasilnem razpustu društev s strani fašističnega režima je Dekleva deloval v ilegali in bil tudi pobudnik za ustanovitev tajne ilegalne protifašistične organizacije TIGR (zgodnja jesen 1927 na Nanosu).

Policija je Deklevo aretirala avgusta 1928 in posebna komisija ga je obsodila na 5 let zapora na otoku Ponza. Po štirih letih so ga izpustili. Še naprej je ilegalno deloval, zato je bil še večkrat aretiran in je imel težave z zaposlitvijo.

V letih pred 2. svetovno vojno je živel in deloval v emigrantskih organizacijah, leta 1935 je osnoval Bratstvo bivših političnih kaznjencev iz Julijske krajine.

Z začetkom vojne je bil na seznamu tistih, ki jih je bilo treba aretirati zaradi posebne zaščite države. Nekaj časa se je skrival v Beogradu, Zagrebu, Kragujevcu in Leskovcu, dokler ga niso izročili italijanskim oblastem. Obsojen je bil na 12 let zapora. Leta 1943 je bil izpuščen. Po vojni se je za Deklevo začelo dolgo plodno obdobje aktivnega dela v Trstu: ugleden protifašist s širokim krogom poznanstev in pridobljenim znanjem. Obuditi je bilo treba vse dejavnosti, ki smo jih Slovenci potrebovali in ki jih je neusmiljeno zatrl italijanski fašistični režim. Srce dogodkov je bilo takrat v Trstu. Dekleva je bil vodilna osebnost v celi vrsti organizacij v političnem življenju, med drugim je bil nekaj let predsednik krovne organizacije Slovencev: Slovenske-kulturne gospodarstvene zveze, ki je nastala po razpustitvi OF.

Dr. Dekleva je bil velik govornik in plodovit pisec, gonilna sila pri postavitvi spomenika bazoviškim žrtvam (80.000 ljudi na odkritju) in postavitvi Kulturnega doma v Trstu, viden je bil pri pripravi osnutka londonske spomenice. Odlikovali so ga je velika narodna zavest, pogum, volja in odločnost.

24. oktobra 1999 smo se poklonili spominu Dr. Jožeta Dekleve z odkritjem spomenika na Kozini. Za pomembno dejanje sta poskrbela Občina Hrpelje - Kozina in Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske.

NK JADRAN

vabi na

**AKTIVNI
ŠPORTNI
PROGRAM,**

za vse od 7 do 15 let!

Od 10. 7. ob 10.30 uri
na UMETNI TRAVI V HRPELJAH
v času poletnih počitnic.

Info: Jan Novak
T.: 031 805 001

Zgodbarnica

PETARDA

Ko kdo omeni petardo, se najprej spomnim na kolegico iz službe, ki so jo sodelavci zjutraj smeje spraševali: »A si se spet počesala s petardo?« Njena frizura je bila res taka, da si kaj drugega nisi mogel misliti. A jim ni zamerila. Samo smejala se je in naslednje jutro se je zgodba ponovila. Drugi spomin je bolj žalosten. Je spomin na našega labradorca, ki so mu objestni otroci vrgli petardo v pesjak; ubogi revček se je tako prestrašil, da je zbolel na živcih in kar nekaj let smo porabili, da se je pozdravil. A čisto prva petarda se je zgodila kar nekaj desetletij pred prej omenjenima. Takole je bilo. Hodila sem v eno najlepših osnovnih šol, kar jih poznam. Nova stavba je stala med travniki, gozdom in ob parku, ki smo ga čistili in urejali učenci višjih letnikov. Šola je bila velika, a kljub temu je pouk potekal v dopoldanskem in popoldanskem času. Po štirje razredi vsakega letnika smo bili dopoldanci, ostali pa popoldanci.

Takoj, ko je zvonec naznanil konec učne ure, smo se zgrnili na ogromne hodnike. Nihče ni smel ostati v razredu. Pričeli smo hoditi v krogu in to smo počeli ves odmor. Razen tistih, ki so tekli na stranišče. Nekateri zaradi resnične potrebe, nekateri so na hitrico pisali »domačo nalogo«, najbolj predrzni so prižgali cigareto. Danes bi hojo v krogu ocenili za prisilo, a mi smo je bili vajeni. Po eni strani je bilo celo praktično. Nihče se ni prerival. Hodili smo in se opazovali. Fantje so opazovali punce in me smo opazovale njih. Pošiljali smo si zadržane ali že pomenljive poglede, nastajale so simpatije, zaljubljenosti. Jasno, saj smo bili v sedmem razredu. Če si hotel govoriti s kom, si samo malček pohitel ali pa malček zaostal, seveda po notranjem delu potujoče skupine. Moral si biti pazljiv, da te ni videl kateri od štirih profesorjev, ki so bili zadolženi, da nadzorujejo »krožni promet«.

Nekoč me je fant, ki sem mu bila všeč, potegnil za lase, a ga je opazil profesor matematike, mu takoj namenil pridigo o bontonu in mu na koncu naložil kazen. Ves odmor smo tako klepetali o pomembnih ali nepomembnih stvareh. Ko je zazvonil zvonec za konec odmora, smo se zrinili v razrede in hodnik je bil že pripravljen za uro telovadbe. Nekega dne me je med odmorom k sebi poklicala tovarišica in me povabila v razred. Ustrašila sem se, če sem kaj zamočila. A povedala mi je, da bodo izbrali nekaj učencev, ki bodo enkrat tedensko vodili družabno urico z učenci prvega razreda. In da so se profesorice dogovorile, da bi bila ena od teh učencev tudi jaz. Ni mi bilo jasno, kaj pravzaprav pričakujejo od mene, a ker naj bi taka dodatna aktivnost pripomogla k boljšemu skupnemu učnemu uspehu, nisem iskala izgovorov. Pravzaprav sem bila vajena, da so mi občasno naložili dodatno delo pomagati kakšnemu sošolcu pri nalogi ali učenju. Pouk

za »p'rvčke« je potekal v dveh stavbah na dveh zelo različnih lokacijah, ki smo jim obema rekli »stara šola«. Sama sem prve štiri razrede obiskovala v stari šoli v združenem domu, tako da razporeditve prostorov v stavbi, v kateri naj bi vodila družabno urico, nisem poznala. Stavba je bila velika, z več vhodi. En del je bil namenjen stanovalcem. S sošolkami smo šle malo pofirbat, da mi naslednjič, ko naj bi se zgodila »družabna urica«, ne bi bilo težko najti učilnic. Bila sem kar nervozna, ko sem naslednji teden stopila v staro šolo. Nisem poznala tovarišice, ki me je pričakala. Naročila mi je, naj celo uro ponavljamo pionirsko zaobljubo; pravzaprav, da je moja naloga, da jih naučim zaobljubo povedati. Peljala me je do razreda, odprla vrata in me rahlo porinila noter. Predstavila me je in učencem povedala, kaj bomo delali. Res dolgočasna ura, saj smo celo uro ponavljali: »PRED PIONIRSKO ZASTAVO OBLJUBLJAM, DA SE BOM MARLJIVO IN VZTRAJNO UČIL. S SVOJIM ZNANJEM IN PRIDNOSTJO ŽELIM ZDAJ IN KO ODRASTEM KORISTITI NAŠI SOCIALISTIČNI DOMOVINI JUGOSLAVIJI IN VSEM NJENIM DELAVNIM LJUDEM.« Pomislila sem, da sem bila tudi jaz nekoč tako majhna, kot so bili otroci v razredu, in je bil tudi meni tekst zaobljube trd oreh. Naglas smo ponavljali in ponavljali, a sploh še nismo prišli do naslednjega odstavka, ko je že vstopila v razred tovarišica in rekla, da je družabne urice konec in da bom prišla spet naslednji teden. Pred šolo me je čakala prijateljica in na vprašanje 'kako je bilo?' sem lahko rekla le: »Čudno. Sploh ni bilo nič družabno.« Odpravili sva se proti domu in ugotovili, da se bom morala česa domisliti, če nočem, da je družabna urica čudna. Naslednjič sem s seboj nesla odslužene barvice. Otroci so že sedeli v klopih in me gledali, kot da sem »ta zaresna tovaršica«. Rekla sem jim, da bomo, ko se bomo naučili prva dva stavka povedati brez napak, risali. Vsi so bili navdušeni, vsaj tako se mi je zdelo. Prav zavzeto smo se lotili ponavljanja pionirske zaobljube. Ko smo že petič, šestič ponovili stavka, se je pod katedrom zabliskalo in močno počilo, da smo se vsi prestrašili in poskočili. Tudi jaz, saj sem bila s hrptom obrnjena proti tabli. Nekateri deklice so začele jokati. Vsi skupaj smo se počutili čisto nemočne, dokler se trije fantje niso začeli privošljivo hahljati in zadovoljno smejati. Zdaj sem vedela, kaj se je zgodilo. Eden od njih je pod kateder vrgel majhno petardo. Poznala sem raztrgan papir in dim, saj je take petarde moj oče na silvestrski večer metal na vrt. Čudno je bilo, da nihče iz stavbe ni prišel pogledat, kaj je počilo. Meni se je zdelo, kot da je razneslo vesolje. Nisem vedela, kaj pravzaprav moram v tistem trenutku storiti, in zaman sem čakala profesorico, ki

naj bi bila moj mentor. Tri fante sem resno in strogo gledala in razmišljala. Nazadnje sem jih porinila na hodnik in rekla, da ne smejo v razred, dokler se vsem ne opravičijo in obljubijo, da nikoli več ne bodo kaj podobnega storili. Od kod je šinila v mojo glavo taka odločitev, mi ni jasno. V razredu sem razdelila barvice in do konca ure smo risali. Fantje so dvakrat potrkali na vrata, če smejo v razred, pa sem rekla da ne, ker rišemo in nočemo, da bi nas motili.

Že je bil tukaj naslednji teden in pojavila sem se pred staro šolo. Mentorice ni bilo. Očitno je menila, da obvladam zadevo. Pred razredom so me čakali trije mulci. Eden je skesano rekel: »Tovaršica, a lahko gremo v razred?« In moledujoče dodal: »Saj bomo pridni.« Moj ego je jasno v trenutku zrasel, saj so mi rekli »tovaršica«. Zadeva

je bila rešena in jasno, da sem jim dovolila iti v razred. Odločila sem se tudi, da mentorici ne bom povedala, kaj se je zgodilo. Še nekajkrat smo imeli družabne urice in se naučili tudi drugi del zaobljube: »OBLJUBLJAM, DA BOM ZVEST TOVARIŠ IN DOBER ČLOVEK. VSE MOJE DELO IN RAVNANJE NAJ POKAŽETA, DA SEM VREDEN OTROK SVOJEGA LJUDSTVA IN VREDEN ČLAN VELIKE DRUŽINE NARODOV, KI HOČEJO PO POTI NAPREDKA, PRAVICE IN MIRU.« Vsakič smo se imeli lepo in kar žal mi je bilo, ko se je moja obveznost končala.

Prvčkov nisem srečala nikoli več, a verjetno še dandanes kdo od njih zna povedati zaobljubo.

Irena Štemberger

PRODAJAT ZA LIRE

Na meji z Italijo so nam rampo vzdignili, ker propustnice smo dobili, to čudež je bil, da so nam vrata odprli, že drugi dan v Trst smo jo ucvrli.

Radovedni, kaj v Italiji se vidi, kako in kje bi kaj lir dobili, lahko bi kaj prodajat' nosili in se govoriti po italijansko naučili.

Doma kokoši smo imeli, da žive nas ne bi izdale, smo se bali, zato smo jih s šnopcem napili, da so pridno spale in molčale.

Suhe gobe smo v tanek, dolg kušin zložili, da se ne bodo premikale, smo jih prešili, vse skupaj na šotogono zašili, da krila smo imele široka, kot lici bi bili.

Cigarete v rokave smo skrili, da lažje smo čez mejo znosili, v magazin od vina smo jih prodali, da so nas vsakokrat z maršalo opili.

Cigarete smo tudi na Ponterošu prodajali, da so nas policaji lovili, bežali smo pred njimi in se v cerkev skrili, da nam ne bi cigarete al' denar pobrali in bi kazen dobili.

Na bloku so nam fajfat strili, da so se z nas norca delali in smejali, pa nič zato, samo da smo prodajali lepo in te dragocene lire dobili in shranili.

Kilo mesa smo pod kapot obesili, da več smo ga v Trst znosili, in denar, ki smo ga s prodajo dobili, ga v šulne skrili, da nam ga ne bi staknili.

Pršut, klobase in panceto, vse je bilo za prodajo odšteto, doma smo jeli ječmen, krompir in zelje, drugo smo prodali in bilo je veselje.

Oj, denar, denar, kaj naredi, vse dobrote smo prodali, elegantni in suhi smo bili, samo da z denarjem smo si pomagali.

Takšno je bilo življenje, vse smo prodali, z denarjem za hišo vse preskrbeli, če nam ga je kaj ostalo, se za ples ob nedeljah je dajalo.

Na srcu nam ostale so carinarke kot pravi hudiči, carinarke v Krvavem Potoku, slabše kot biriči, prosili smo jih, včasih solze potočili, da bi nam pustile, pa nič jih ni omeščalo, srce jim je mrzlo ostalo.

Slavka Cetin Čufar

Za ljube knjigoljube

PREBUJENI MILIJONAR, MANIFEST DUHOVNEGA GIBANJA BOGASTVA

JOE VITALE, INŠTITUT EKO365, LJUBLJANA 2017

»Obljubite si, da boste mirni in da nič ne bo zmotilo vašega duševnega miru. Da boste vsem ljudem želeli zdravje, srečo in blaginjo. Da boste vsakemu izmed prijateljev dajali občutek veljave. Da boste na svet vedno gledali s svetle strani in se trudili, da tak tudi postane. Da boste mislili le najboljše, ravnali po najboljših močeh in pričakovali le najboljše. Da se boste veselili uspeha drugih ljudi, tako kot se veselite svojega. Da boste pozabili na pretekle napake in se osredotočili na prihodnje dosežke. Da boste vedno vedrega duha in boste nasmešek poklonili vsakemu živemu bitju, ki ga boste srečali. Da boste ves svoj čas namenili svojemu napredku in ne grajanju drugih. Da boste preveliki za skrbi, preveč plemeniti za jezo, premočni za strah in preveč srečni, da bi vas prevzela žalost. Da boste o sebi mislili dobro in to s svojimi dejanji razglašali celemu svetu. Da boste zvesti najboljši različici sebe in da boste živeli v veri, da je vse svet na vaši strani. (Vera optimista, Christian D. Larson, Vaše moči in kako jih uporabiti, 1912)

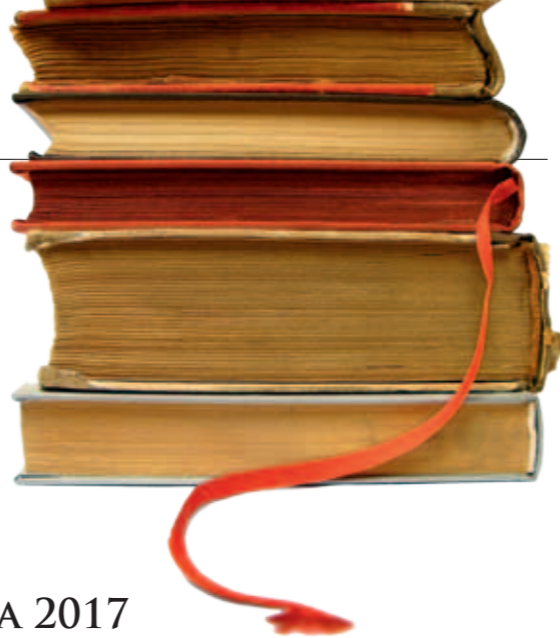
Nalašč sem citirala drugega avtorja, ampak prav nič zgrešeno, saj tako začenja knjigo sloviti milijonar, avtor več kot trideset svetovnih uspešnic in zvezda filma The Secret. Ali bolje, četudi so mu knjige pisali drugi, se v tej knjigi najde kak nasvet o tem, kako z denarjem početi, če že je vladar sveta in če bi ga imeli polne omare. Knjiga je inspiracijska, motivacijska in kontroverzna (ravno tako recept za bodoče pisatelje: najbolj uspešni in »in« boste, če se lotite pisati t. i. motivacij-

ske in inspiracijske knjige, op. avt.), v kateri gre za združitev finančnega obilja in duhovnosti. Ne bomo šli v podrobnosti, veliko bi lahko o marsičem razpredali, pa se raje osredotočimo na vsebino. Torej: pripravite se na nekaj praktičnih nasvetov, kako postati milijonar – pred dopustom. Pravijo, da prebujene milijonarje (torej vse perspektivne bodoče nas, če le ne bomo prej zapravili preveč) vodi jo strast, cilj in poslanstvo. »Bodoči bogataš uporablja denar kot močno orodje za ustvarjanje pozitivnih sprememb, je vztrajno odločen in popolnoma zaupa vase. Je zaprisežen rasti, izpopolnjevanju, ponovni najdbi sebe in nenehnemu raziskovanju. Je neomajno drzen, tvega in ne okleva. Vodi ga mogočna moč njegove intuicije. Ve, da bogastvo ni le denar, temveč vse obilje, ki ga ima. Je globoko hvaležen za vse, kar ima in kar je dosegel. Je nenehno povezan z vesoljnim obiljem. Je velikodušen, etičen, v ljudeh išče najboljše. Obvlada igro zmagovalcev. Podjetniške sposobnosti z veseljem deli z drugimi. S svojim zgledom pomaga pri preobrazbi drugih.«

Zaenkrat toliko. Se vam dozdeva, da morda poznate kakšnega podobnega v Sloveniji? Potem mi jih naštejte, prosim. Našteto terja razmislek. V dodatku zapišejo, da nihče ne more uresničiti svojih talentov ali duhovno rasti, če nima dovolj denarja, da bi razkril svojo dušo in razvil svoje talente, torej mora imeti na razpolago veliko sredstev. In ja. Recimo, da je temu tako. Čeprav imamo Brkinci in še kdo zelo negativen odnos do denarja ali bolje do tistega, kar ta

prinaša – vsaj v naših krajih ali kar v celotni Sloveniji. Vitale pravi, da svet potrebuje naš uspeh. Avtor je živel na ulicah Dallasa v Teksasu. Okušal je desetletje grenko revščino in dosegel dno. Danes živi življenje, ki si ga kot brezdomec ni predstavljal niti v sanjah. Hkrati pa hodi po duhovni poti. Danes leti v Kuvajt kot gost tamkajšnje princeze, ki ga bogato plačuje za uvodne govore, veliko potuje, je avtor programov za osebno rast, predvsem se ukvarja z zdravilno duhovno metodo ho'oponopono in razvija duhovni pristop k bogastvu, ki ne vsebuje krutih metod in se nenehno osredotoča na uravnovešen in zdrav pristop k uspehu, ki temelji na strasti in poslanstvu. Ustanovil je operacijo YES, gibanje za preprečevanje brezdomstva in zbiranje denarja za vse ljudi, ki živijo v revščini. Ampak, Vitale pravi tudi, da je težava izobraževalnega sistema v tem, da otroke sprašujemo, kaj bi radi postali, ko bodo odrasli. Narava tega vprašanja in ideje same namiguje, da odrastemo zato, da bomo imeli službo in služili denar za preživetje. Boljše od tega bi bilo vprašanje, kaj je tisto, kar res rad počneš in s čimer bi lahko obogatil svet. Ampak ... o tem in še marsičem zanimivem govori knjiga, ki si jo lahko izposodite v krajevni knjižnici. In v želji, da si izpolnite čim več želja in začnete poletje kot prijeten spust po klancu proti vašemu cilju, vas prav lepo pozdravljam do naslednjega branja.

Patricija Dodič

ČE SI SREČEN, Z ROKAMA ZAPLOSKAJ SI ...

Se spomnite te pesmi? Vsakič, ko smo jo peli, smo bili srečni in veseli. A ne? ☺ Tokrat nekaj misli o iskanju sreče, saj je v zadnjih letih to postalo zelo priljubljeno početje. Včasih smo lovili samo 'srečo', v modernih časih pa je dobila še pridevnik – 'notranja' sreča. Kot da je sreča lahko zunanja! ☺ Kaj je tisto, kar nas naredi srečne, in kako do tega pridemo, pa sta vprašanji, ki si ju človek že od nekdaj postavlja. Ker je poletje radodarno s soncem in prijetnimi doživetji, ponavadi v njem pričakujemo tudi obilje sreče. Kaj pa če srečo iščemo preveč intenzivno ..., če se preveč trudimo? Nekaj misli o tem v članku Lizzie Pook, objavljenem na britanski spletni strani THE DEBRIEF.

Lizzie začena svoja razmišljanja z naslovom: RAZISKAVE KAŽEJO, DA NAS VZTRAJNO ISKANJE OBČUTKA SREČE LAHKO PRIPELJE DO ŽALOSTI. No, in kje naj bi bilo tu kaj dobrega?

Potem pa nadaljuje ... Bil je poletni večer, ko sem se zalotila, da že ure turobno posedam na kavču, na televiziji pa se je vrtela že četrta oddaja, ki je nisem niti gledala niti poslušala. S suhimi usti sem segla po kozarcu in sama pri sebi ugotavljala, da se mi gospodična sreča spet izmika. In spet ta žalost v meni! Pa sploh nisem oseba, ki ne bi znala biti vesela. Pravzaprav se kar veliko smejem in v družbi prijateljev sem razposajena in prijetna, vsaj tako pravijo. Življenje imam rada. Resnično sem srečna, ko sem v dobri družbi, ko uživam v dobri hrani ali ko me moj ljubljeni stisne v objem. Ampak nagnjena sem tudi k samotnemu preživljanju trenutkov žalosti. Rada se predajam samopomilovanju. Večkrat se cmarim v malodušju. Za povrh me vsake toliko popadejo še tesnoba, jokavost in trdovraten pesimizem.

Ampak tistega poletnega večera sem začela bentiti zaradi vsega, kar mi je kratilo srečo v življenju in me spravljal v slabo voljo. Resnica je pač taka, da nisem ena od tistih, ki so ves čas neizmerno srečni. Srečni brez prestanka, ljubi bog! A še bolj me skrbi to, da se zaradi tega skoraj vsak dan počutim kriva. Sreča je namreč za vsakim vogalom, od vsepovsod leze in povsod me dobesedno bombardirajo z njo. V letu 2016 je bilo med prvimi 20 najbolje prodajanimi knjigami o samopomoči v spletni knjigarni Amazon največ knjig o tem, kako biti srečen in kako najti zadovoljstvo. Raziskave kažejo, da se je število besede 'sreča' v spletnih iskalnikih od leta 1998 potrojilo, nedavna raziskava o družabnih omrežjih pa je pokazala, da je glavni razlog, da se nekateri videi in slike bliskovito širijo po spletu, prav ta, da bolj ali manj očitno govorijo o sreči. V naši sodobni družbi je sreča nekaj, kar cenimo še bolj kot denar, še bolj kot materialne dobrine, še bolj kot hrano! Za crknit.

Vendar pa je to nenehno in pogosto tudi brezplodno is-

kanje sreče ena od največjih ironij življenja. Kako smo lahko resnično srečni, če nas ves čas skrbi, ali smo enako srečni kot drugi ljudje? Kako smo lahko resnično srečni, če se sekiramo, ali 'svojo srečo občutimo pravilno', ali pa smo obsedeni s tem, da bi izpadli srečni in s tem normalni?

Ko me je šef nazadnje vprašal, koliko sem srečna na lestvici od 1 do 10, sem odgovorila, da 4. Še isti hip sem slišala pritajen šepet, ki se je širil po vsej pisarni kot veter skozi žitno polje. Sodelavci so me gledali pomilovalno. Nekateri so buljili v tla. Eden mi je celo poslal e-pošto, če sem v redu. Ampak ta raven sreče, torej 4 od 10, se mi je vedno zdela popolnoma normalna zame, tudi če vsake toliko zanika v eno ali drugo smer. Zaradi odziva sodelavcev pa me je odtlej začelo pošteno skrbeti.

Pogosto citirani statistični podatki o sreči niso kaj prida uporabni. Ena od nedavnih študij, ki jo je objavila znanstvena revija Journal of Social Psychological and Personality Science, trdi, da ko smo enkrat stari 30 let, začne naša raven sreče strmo upadati. Druga študija, objavljena v reviji Economic Journal, nas resno opozarja, da je obdobje okoli štiridesetih 'najbolj nesrečno obdobje v življenju'. Torej nikoli nismo bili pod tako hudim pritiskom, da se moramo počutiti srečne, kot smo še v svojih dvajsetih. Namreč, morali bi frfotati naokrog, se krohotati z vrha strehe, iskati srečo, radost in veselje v vsaki malenkosti, pa četudi v krpici trave v parku ali v adrenalinskih športih. Vsepovsod bi bilo dobro objavljati svoje nasmejene slike in vsečkati vse tiste srečneže na Facebooku. No, vsaj pristrčni videi z muckami ali psički bi nam morali odtajati srce za kakšno uro ali dve.

Ta družba nam želi povedati, da imamo ves čas zadnjo priložnost za sončno srečo, saj nas kasneje čakajo samo še nevihte malodušja in žalosti. Ta pritisk postaja neizprosno. Dejansko pa lahko tudi pretirano iskanje sreče negativno vpliva na naše zdravje.

»Če imamo ves čas občutek, da bi morali biti srečni, potem verjetno zanemarjamo svoje ostale občutke – ignoriramo jih ali potiskamo ob rob –, to pa lahko škoduje našemu splošnemu čustvenemu zdravju,« pravi integrativna psihoterapevtka Hilda Burke iz Londona. »Naša čustva nam dajejo dragocen vpogled v to, kdo smo, kako se povezujemo z drugimi ljudmi okoli nas in kaj nas dela žive. Če se osredotočimo samo na zasledovanje sreče, naše življenje postane precej enobarvno.«

Dobro je vedeti, da se je naše pojmovanje sreče v zadnjih desetletjih zelo spremenilo. V svoji knjigi 'Onkraj sreče' (Beyond Happiness) Anthony Seldon trdi, da danes veliko ljudi srečo zamenjuje z užitek. Čeprav se nam zdi, da je naval endorfinov, ki ga občutimo po vsem telesu, kadar si

kupimo kaj lepega, naval sreče, pa gre le za občutek užitka, ki kmalu izzveni in že kliče po novih užitkih.

Naša sreča je odvisna tudi od bioloških danosti, saj raziskave genov kažejo, da so nekateri ljudje 'programirani' tako, da so v življenju na splošno srečnejši kot večina ljudi. Leta 2008 je študija Sonje Lyubomirsky, profesorice psihologije na Kalifornijski univerzi, ki je preučevala podatke o dvojčkih, pokazala, da je 50 % sreče že v naših genih. Torej so nekateri ljudje naravno blagoslovljeni z geni sreče, drugi pa so že od malega nastavljeni na 'črnobel' program. Zakaj bi se torej borili proti svojim melanholičnim občutkom?! Tako smo pač zgrajeni.

Zapomniti si velja, da nam malo žalosti tu pa tam lahko zelo koristi. Študija, ki so jo opravili na Univerzi Erasmus v Rotterdami, je pokazala, da je okrog 10 % žalosti v našem življenju za nas dobro, ker obrzda negativno obnašanje in nas spodbuja, da se umaknemo iz nesrečnih situacij. Prav tako je dobro občutiti žalost, razburjenje ali jezo, da bi sprostili napetost in tudi razvili empatijo, saj brez teh občutkov ne bi mogli pomagati drugim in bi človeška rasa kar hitro izumrla.

»Brez občutka žalosti ni mogoče občutiti sreče,« dodaja Burke. »Če vam je kdo kdaj zlomil srce ali ste utrpeli bolečo izgubo, ste se pozneje, nekega dne, ponovno uspeli vsaj nasmehitati ali se celo smejati na ves glas. Tistega dne

je bilo tako, kot bi sončni žarek posijal skozi debel led. Ta občutek je čudovit prav zaradi tega, ker sledi obdobju intenzivne žalosti. Potrebujemo temo, da bi lahko videli svetlobo.«

V resnici nikoli ne bomo srečni, če se bomo pretirano trudili, da bi bili srečni. Študije so celo pokazale, da so tisti, ki pripisujejo preveč pomena občutku sreče, bolj osamljeni kot ostali. Zato je včasih najbolje, da se samo sprostimo in svojo pozornost preusmerimo na kaj drugega.

»Sreča je velikokrat 'stranski produkt' drugih stvari v življenju,« dodaja Burke. »Lahko je zelo izmuzljiva – poskusimo jo ujeti, a se nam vsakič izmakne. Ko pa pozabimo nanjo, sledimo svojim strastem in smo dejavni v življenju, ki se odvija okoli nas, sreča sama vstopi skozi zadnja vrata in nas potrepja po rami.«

Zato naslednjič, ko vas srečni ljudje živcirajo, ko bi najraje nekaj zalučali v ves čas smejoče se obraze ali ko vas prizori s tjujenčki ali slončki ne spravijo v ekstazo sreče, ampak prej na rob živčnega zloma, pomislite samo to: vse je čisto v redu, danes sem pač takšne volje. Sprejmite občutek. Prav fino je kdaj pa kdaj biti en mali kupček nesreče.

Prevedla in priredila: Nives Mahne Čehovin
(Vir: www.thedebrief.co.uk/news/real-life/why-we-need-to-balance-out-the-happiness-equation)

NEPREMIČNINE: PRODAJA KMETIJSKEGA ZEMLIŠČA, GOZDA ALI KMETIJE

Ljudje smo načeloma svobodni pri prodaji in nakupu nepremičnin. Lahko prodamo ali kupimo tisto nepremičnino, ki jo želimo, ter lahko svobodno sklepamo posle s kupcem oz. prodajalcem, ki ga sami izberemo. Vendar to ne vedno oz. prodajalcem, ki ga sami izberemo. Vendar to ne vedno. Pri prodaji kmetijskega zemljišča smo vezani na Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), ki točno ureja postopek prodaje. Tu ne moremo prosto izbirati kupca oz. skleniti posel s točno določeno osebo, ker zakon določa vrstni red, kdo ima predkupno pravico. Vrstni red je takšen: 1. solastnik, 2. kmet – mejaš, 3. zakupnik zemljišča, ki je naprodaj, 4. drug kmet, 5. kmetijska organizacija oz. samostojni podjetnik, ki mu je zemljišče potrebno za opravljanje kmetijske dejavnosti, 6. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS.

Poleg tega je pri prodaji kmetijskega zemljišča točno napisan postopek, ki ga moramo izvesti. Ko se odločimo prodati kmetijsko zemljišče, moramo najprej podati ponudbo za prodajo, ki jo vložimo na upravni enoti (UE), kjer zemljišče leži. Ponudba visi 30 dni na oglasni deski upravne enote in je objavljena na državnem portalu eUprava. V tem času jo mora zainteresirani kupec sprejeti: na UE vloži pisno izjavo o sprejemu ponudbe. V primeru, da ponudbo ne sprejme nihče, je treba postopek ponoviti.

Po poteku tridesetdnevnega roka UE obvesti prodajalca in vse sprejemnike ponudb, kdo vse je ponudbo sprejel v roku. Potem sprejemnik ponudbe – kupec, ki izpolnjuje zgornje pogoje oz. ima predkupno pravico, sklene z lastnikom

kupoprodajno pogodbo in vloži vlogo za odobritev pravnega posla skupaj s prilogo pogodbe na UE, vse to mora storiti v roku 30 dni po poteku roka za sprejem ponudbe.

UE nato odobri pravni posel, če je promet potekal v skladu z zakonsko določenim postopkom, če je upoštevan vrstni red predkupnih upravičencev in če so izpolnjeni pogoji v zvezi s prometom z zaščiteno kmetijo.

Ko prejmemo odločbo UE o odobritvi pravnega posla, moramo pri davčnem organu na območju katerega leži nepremičnina, vložiti vlogo za odmero davka. Šele ko plačamo davek, lahko kupoprodajno pogodbo overimo pri notarju in zatem nepremičnino vpišemo v zemljiško knjigo, s čimer zaključimo postopek prodaje oz. nakupa kmetijskega zemljišča.

Helena Godina, Brkini nepremičnine

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

SLOVENIJA GRE NA POČITNICE: NA POČITNICE TUDI SODOBNE TEHNOLOGIJE

Približuje se čas počitnic, dopustov in prostih dni za otroke, učence, dijake, študente pa tudi za starše in ostale. Za naše zdravje in dobro počutje je pomembno, da si v tem času odpočijemo, smo dovolj časa zunaj na svežem zraku, se družimo in »odklopimo« od vsakdanjih obveznosti in skrbi. Ker se pri otrocih in mladostnikih povečuje čas, ki ga preživijo v zaprtih prostorih in z uporabo različnih tehnologij, na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) spodbujamo starše, da ne dopuščate predolge in pretirane uporabe različnih tehnologij v času počitnic in tudi sicer. Poleg tega imejte pregled nad tem, kaj otroci in mladostniki pri njihovi uporabi počnejo. Namesto pasivnega jih usmerite v aktivne oblike preživljanja prostega časa: **NAŠI KRAJI in NAŠE OKOLJE so več kot primerni in čudoviti za različne aktivnosti s prijatelji, druženje v naravi, na prostem, igranje različnih iger in razvijanje različnih oblik gibalnih aktivnosti. OBUDITE VAŠKA IGRIŠČA** – tudi za odrasle, starejše in celotno lokalno skupnost.

UŽIVANJE 5-TIH OBROKOV DNEVNO
4 URE TEDENSKO DRUŽINSKEGA GIBANJA V NARAVI
3- JE OBROKI Z VKLJUČENO ZELENJAVO IN SADJEM
NAJVEČ 2 URE ČASA DNEVNO PREŽIVETEGA ZA
VELIKIMI IN MALIMI ZASLONI
1 URA GIBANJA NA DAN
0 UŽIVANJA SLADKIH PEJAČ

POZORNO:

- Po vrnitvi iz gozda se preoblečemo in dobro pregledamo morebitno prisotnost klopa, ki ga moramo čim prej varno odstraniti.
- Spremljajte nasvete potnikom pred potovanjem.
- Skrbite za zdravo prehranjevanje, predvsem pa zadostno uživanje tekočin.
- Redno se gibajte: otroci in mladostniki vsaj 1 uro, odrasli pa 30 minut dnevno.
- Zaščitite se pred soncem in omejite gibanje na soncu med 10. in 16. uro.

Vir: <http://www.nijz.si/sl/slovenija-gre-na-pocitnice-na-pocitnice-tudi-sodobne-tehnologije>, 20. 06. 2017

Vabim vas, da informacije pridobivate in spremljate na spletnih portalih Nacionalnega inštituta za javno zdravje www.nijz.si in Facebook profil <https://www.facebook.com/nijz.si/>.

Nevenka Ražman, NIJZ OE Koper

Analiza telesa in vitaminsko - mineralni test brezplačno. Izkoristite.

*ožilje
*krvni sladkor
*možgani
*kosti
*toksini
*koža
*oči
*vitamini
*minerali
*ledvica
*jetra
*pljuča
*žolč
*zakisanost
*težke kovine
*aminokisliline

VISOKOKAKOVOSTNA PREHRANSKA DOPOLNILA
Biovis d.o.o.

Vabljeni

na brezplačno analizo telesa in svetovanje, ki se bo odvijalo v večnamenskem prostoru v stavbi Občine Hrpelje - Kozina

**v petek, 14. 7. 2017, in
torek, 18. 7. 2017, od 8.00 ure dalje.**

Za prijavo na testiranje ali dodatne informacije
pokličite na tel. št. 070 177 352,
kjer se boste dogovorili
tudi za točno uro pregleda.

Ne boš več v zvezdnatih nočeh bedel,
ne boš več sanjal in ne boš več pel,
ne boš nemiren čakal več pomladi,
kdaj breskve cvetijo in trt nasadi.
(Alojz Gradnik)

V 66. letu nas je po hudi boleznici mnogo prezgodaj zapustil
naš dragi mož, oče, nono, tast, brat in bratranec

DUŠAN GRK

IZ SLIVJA
(12. 3. 1952–30. 4. 2017)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, prijateljem, znancem, sosedom in vaščanom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Prav posebna hvala patronažnima sestrama, ge. Tatjani Kastelic in ge. Marti Ražem, za nego in pomoč ter celotnemu kolektivu Zdravstvene postaje Hrpele, Reševalni službi Sežana, ORL kliniki v Ljubljani, dr. Petru Puklu in dr. Igorju Fajdigi, Onkološkemu inštitutu v Ljubljani in Splošni bolnišnici Izola. Srčna hvala PGD Materija, g. Valterju Fabjančiču in ekipi za nudenje prve pomoči.

Iskrena hvala duhovniku g. Vidu Premrlu za opravljen obred in darovano pogrebno mašo, pogrebni službi Komunale Sežana za organizacijo in vodenje pogrebne svečanosti, ge. Marjetki za ganljive besede slovesa in pevcem za lepo zapete pesmi. Iskrena hvala vsem za sleherni stisk roke, objem in tolažilne besede, darovano cvetje in sveče ... Hvala, ker ste našega Dušana imeli radi in ga v tako velikem številu pospremili k preranemu večnemu počitku.

Vsi njegovi

Teško je in boli,
ko te nekdo zapusti,
a v srcu zapisan spomin,
naj nikoli ne zbledi.

V 79. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče,
nono in brat

FRANC DUJSMOVIČ

IZ RODIKA
(25. 10. 1938–16. 6. 2017)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in dobrodelni prispevek.

Posebna zahvala komunalnemu podjetju iz Sežane, pevcem za ganljivo petje ob njegovem grobu, cerkvenemu pevskemu zboru iz Rodika, g. župniku Iztoku za opravljen obred in osebju Zdravstvene postaje Hrpele.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci:

žena Olga, hči Damjana in sin Ervin z družinama ter sestri Marija in Olga z družinama

KNJIŽNICA

Urniki:

ponedeljek od 8h do 15h

torek od 11h do 18h

sreda od 11h do 18h

petek od 11h do 18h

prva sobota v mesecu od 8h do 13h

Poletni urnik v juliju in avgustu:

torek, četrtek in sobota zaprto;

ponedeljek: 8h–15h;

sreda in petek: 11h–18h

JULIJ 2017: POLETNI URNIK

- razstava: **5. julij 2017 ob 18.00 Irena urankar: Ko mi šepetajo predniki**, računalniške grafike, otvoritev
- **3. julij 2017 ob 10.30:** mladinska delavnica, vodita osnovnošolki **Sara in Nija**

AVGUST 2017: POLETNI URNIK

- razstava: **4. avgust 2017 ob 18.00: Katja Škerjanc: Na zmenku s fotoaparatom**, fotografska razstava, otvoritev

STOLI ZA IGRIČARJE

Ljudje vse več časa presedimo. Veste morda, koliko časa na stolu povprečno preživi pisarniški delavec? Kar 85.000 ur, kar je nekaj več kot 9 let. Vsak dan večina od nas sedi – doma ali v službi. Ker toliko časa preživimo v tem položaju, je treba poskrbeti, da je drža za naše telo kar najmanj škodljiva, sedenje pa »zdravo« in udobno. Da bi se obvarovali pred poškodbami hrbtenice, je treba najti primeren stol, ki bo omogočal vse to. Investicija v kakovosten stol se še kako obrestuje – in čeprav tudi najboljši ne izničijo bolečin v hrbtu, jih vsaj omilijo. Zaradi nepravilnega sedenja in nekakovostnih stolov, ki hrbtenici ne nudijo opore, nastanejo kronične težave. Morda ne danes ali jutri, se bodo pa pojavile dosti prej, kot bi se sicer. Najpogostejše težave so glavoboli ter bolečine v vratu, ramenih, križu in kolenih.

Nastavitve stola so zelo pomembne za pravilno sedenje!

Nakup stola ni več preprosto opravilo. Na izbiro je čedalje več znamk in tudi »gaming« stoli upravičeno pridobivajo na priljubljenosti. Čeprav so primarno narejeni za igralce iger, jih brez težav lahko uporabljamo tudi vsi ostali. Namenjeni so večurnemu sedenju in upoštevajo ergonomijo. Kot zanimivost obstaja tudi sloven-

ska znamka igričarskih stolov – UVI Chair.

Da bi izbrali pravi stol, si moramo na začetku postaviti nekaj vprašanj. Za pravo udobje so pomembne naše navade sedenja, trdota stola, ergonomska oblika in dodatki, ki jih nekateri stoli ponujajo. A pogledjmo si najprej, kako je sploh treba sedeti, da nam bo hrbtenica hvaležna: potisnite boke nazaj, kolikor se da, ramena nazaj in raven hrbet, prilagodite višino stola glede na vašo višino, če je mogoče, nastavite nagib naslonjala 100°–110°, poskrbite, da je celoten hrbet podprt, prilagodite naslonjala za roke – ramena sproščena, zapestja pa na ravni tipkovnice.

Na kaj smo pozorni ob nakupu stola?

Velikost je pomembna. Če bomo kupili premajhen ali prevelik stol, ne bomo mogli izkoristiti prednosti, ki jih ponuja. Prav tako je treba vedeti, koliko prostora v sobi imamo in kako je miza z računalnikom zasnovana. Premisliti moramo, ali želimo kupiti stol z ročicami ali brez. Nekateri stoli omogočajo nastavitve naslonjal za roke po višini ter levo in desno. UVI stoli ponujajo vse to, če pa so vam ročice v napoto, jih lahko brez težav tudi odstranite. Priročne znajo biti za starejše in tiste, ki imajo težave s hrbtom, saj se lahko nanje naslonijo pri vstajanju in usedanju.

Seveda je tudi videz pomemben, ampak na dolgi rok je pomembnejša ergonomija. Ker so človeška telesa različna, ni nujno, da vam bo stol, ki ga priporočajo ostali, ugajal. Zato je pred nakupom vsekakor potreben tudi test. Če imate dostop do kiropraktika, ga lahko prosite, da vam slika obliko vaše hrbtenice. S to informacijo lahko lažje najdete stol, ki vas bo prisilil v pravilno držo.

Oglejmo si pet dejavnikov, na katere morate biti pozorni ob nakupu stola:

- **Nastavljivost.** Skoraj vsak stol na trgu je vsaj delno nastavljiv. Pri stolu si morate želeti več možnosti kot le prilagoditev višine in naslonjal za roke. Idealno naj bi bil stol nastavljiv v petih predelih, nekateri pa to

številko ponesejo vse do štirinajst.

- **Nastavljiva podpora za ledveni del.** Bolečina v ledvenem delu vsekakor ni zabavna. Že vsak stol, vreden naziva, bo oglaševal podporo za ta del telesa. Kvaliteten stol bo šel še dlje in omogočal prilagajanje te podpore.
- **Premični ali stacionarni stol.** Če sedite za malo večjo mizo in se pogosto premikate, seveda potrebujete stol s kolesčki. A tudi za manjšo mizo lahko to pride še kako prav. Vsekakor se tu splača investirati v malo bolj trpežen spodnji del, ki se zlahka pelje čez preprogo ali parket. Dobri stoli nudijo tudi možnost zamenjave uničenih koles in namestitev gume, ki je namenjena tršim površinam. Hiter pogled na splet vam bo povedal, da obstaja tudi več vrst kolesčkov in katere se vam splača vzeti glede na površino vašega doma.
- **Vrtljivi glavni del.** Tudi ta točka je podobna kot prejšnja, saj je vrtljivost glavnega dela kritična. Če se vaš stol ne obrača, se boste morali sami, kar lahko povzroči utrujenost in stres.
- **Material.** Večina pisarniških stolov je izdelana iz sintetičnih materialov. Splošni uporabnik bo s tem zadovoljen, a izbira pravega materiala je kot izbira obleke. Material, ki diha, bo dosti bolj udoben. Vsekakor želite tudi oblazinjenje, saj ne želite čutiti okvirja. Izbira materiala je prav tako pomembna kot ostali faktorji, na stolu se nikoli ne želite znojiti, zato so dražji stoli pogosto zasnovani tako, da vas hladijo. Medtem ko pravo usnjeno oblazinjenje vsekakor izgleda odlično, ni idealno za daljše sedenje. Večina naprednih stolov na trgu dandanes uporablja posebne materiale (PU umetno usnje), ki omogočajo dihanje materiala.

VIDEO: https://www.youtube.com/watch?v=7J6_0FdDR1I&feature=youtu.be

Če želite stol preizkusiti oziroma vas zanima nakup, lahko pišete na zan@gaming.si.

Žan Zupančič

Taša Cucek, magistra zakonskih in družinskih študij, specializantka zakonske in družinske terapije, relacijskega družinskega modela na Teološki fakulteti v Ljubljani in stažistka na Družinskem centru Sveta Gora in v zasebni praksi v Sežani.
Foto: Polona Makovec

ODNOSI SO GARANJE

Zakaj nam niso povedali, kaj so odnosi, in zakaj nas niso naučili graditi odnosov?

Nihče nam ni povedal, kaj pomeni graditi odnos in da je to sploh treba narediti. Mislimo si, da je biti v odnosu enostavno. Izbereš si pravega partnerja in si srečen. Je res tako? Zaljubiš se in na začetku je vse popolno, odnos gladko teče, zdi se nebeško. Končno si našel osebo, ki te razume. Občutek je, kot da te prvič v življenju nekdo pozna, vidi v tebe, vidi v tvojo dušo.

Nato pa se vse obrne ... oseba, ki si ji tako zelo zaupal in se ji predal, postane tvoj največji sovražnik ... Pride do nerazumevanja, do preziranja, mogoče do sramotenja, poniževanja ali celo nasilja ...

Kako se je vse tako zapletlo, kako smo naenkrat postali drug drugemu tujec?

Mogoče ste že kje slišali, da v odnos ne pridemo sami, ampak s seboj pripeljemo celo svojo družino. Ne samo svojih staršev, ampak tudi več generacij nazaj. Stroka pravi, da se nerazrešeni družinski vzorci oz. čustveno vzdušje v družini prenaša preko petih generacij. To pomeni, da sedaj v vašem odnosu lahko doživljate nekaj, kar je se je dogajalo že pet generacij nazaj, a se ni ozavestilo in razrešilo, zato se ponovno odvija v sedanjih odnosih. Ozaveščanje tega nam da možnost, da ustavimo prenašanje nefunkcionalnih vzorcev – da ozavestimo in začnemo stvari delati drugače. Za to pa je seveda potrebno garanje in odločitev, da želimo vložiti energijo v svoje odnose, ker se zavedamo, da lahko spremenimo le sebe.

Potrebe v odnosih

Za dober odnos in dobro počutje v odnosih potrebujemo izpolnjene

osnovne potrebe, kot so potreba po sprejetosti, varnosti, ljubljenosti.

Kaj nas lahko blokira?

Strah pred ne vrednostjo. Pogosto smo odraščali v družinah, kjer so nam pustili občutek ne vrednosti. Pogosto so nas primerjali z drugimi in ko nismo mogli dohajati oz. doseči visokih pričakovanj, so nam dali občutek, da smo slabi in ne vredni.

To se lahko kaže kot:

- otroke učimo, da je njihova vrednost odvisna od ocen,
- obsedeni smo s tem, kako naši otroci izgledajo (zunanost),
- nadzorujemo otrokova prijateljstva in dajemo velik pomen popularnosti,
- imamo prekomerno skrb glede zunanjega videza in socialnega statusa.

Strah pred neljubljenostjo. Če to ni bilo zadovoljeno v našem otroštvu, bomo lahko iskali ljubezen na vse možne načine ali pa se zaprli pred možnostjo biti ljubljeni z namenom, da se zaščitimo pred ranljivostjo.

To se lahko kaže kot:

- težko postavljate meje svojim otrokom,
- težko vam je biti odločni in vztrajni,
- otrokovo upiranje interpretirate kot zavrnitev,
- otrokove reakcije vidite kot osebni napad na vas.

Strah pred konfliktom. Čustveno vzdušje podedujemo od svojih družin in to nesemo s seboj v naše odnose, družine. Veliko nas je, ki se bojimo zavrnitve in konfliktov. To je zato, ker ko smo vključeni v konflikt, izkusimo posledice, kot so sramotenje, kaznovanje ali celo zavrnjenost. Kot rezultat smo bili v naših družinah neslišani, nevideni in tako se sedaj v odraslih odnosih poskušamo izogniti konfliktom za vsako ceno.

To se lahko kaže tako, da:

- ne prenesete tekmovnosti pri vaših

otročih in se tako pogosto vmešate v konflikt,

- se počutite krive, ko rečete »ne«, in to kompenzirate na nezdrave načine,
- hitro posredujete in rešujete otroke iz težkih situacij.

Strah pred neuspešnostjo. Veliko nas je odraščalo v družinah, kjer je bilo veliko tesnobe, strahu pred tem, da si nesrečen. Občutek nesreče ni viden kot nekaj naravnega, ampak kot nekaj sramotnega. Če se upiramo občutku biti nesrečen, učimo otroke, da je to naravno telesno občutje napačno in da se ga je treba bati.

To se lahko kaže kot:

- če so otroci slabe volje, jih takoj poskušate razveseliti, jim popraviti njihovo počutje,
- ne zmorete biti empatični, ko imajo občutja, ob katerih se vi počutite neudobno,
- otrok ne naučite, kako se soočiti z bolečino, ampak kako se ji izogniti,
- pomilujete jih, ko se počutijo ranljivi.

Strahovi so naravni, vsi jih doživljamo, dobro pa je vedeti oz. ozavestiti te temeljne strahove, ki lahko ovirajo naše življenje. So tako močni, da lahko celo vodijo naše življenje in ne dovolijo, da bi v polnosti živeli, uživali in si dovolili biti sproščeni v odnosih, ki lahko prinesejo veliko zadovoljstva in osebne izpolnitve, ko so zgrajeni na trdnih temeljih.

Izziv v razmislek!

Vzemite si par minut in razmislite o tem, kaj bi lahko bilo v vaši družini, kar se ponavlja.

Vprašajte se:

- ✓ **Kaj se ponavlja v moji družini oz. družinah?**
- ✓ **Kaj je naš družinski vzorec?**

20. 9. 2017 bo v Sežani (ul. Tankovske brigade 9) prvo srečanje skupine za "Zavestno starševstvo", kjer bomo

govorili o čustvih, telesnih senzacijah in na konkretnih primerih osvetljevali, kako pristopiti k vzgoji, da bo dobra tako za vas dragi starši kot tudi za vaše otroke. Lepo vabljeni!

Vprašanja lahko pošljete na e-pošto: tukajsem.zate@gmail.com, ali preko spletne strani www.mladifest.org.

psihoterapijatasata.com. Odgovori ali pa tema bo obravnavana v naslednjem članku. Oseba bo ostala anonimna. Želim vam vse dobro in obilo pristnih trenutkov, preživetih v družbi ljudi, ki vam veliko pomenijo.

mag. Taša Cucek

MLADIFEST 2017

Ste pripravljeni na letošnje poletje? Pravijo, da bo vroče, saj se je v zraku nekaj kuhalo že med letom, mladinski vročinski val pa bo Sežano zadel v juliju, natančneje med 14. in 23. julijem! Njegov vrhunec bo v mesto prinesel glasbene, gledališke, športne, medgeneracijske in ustvarjalne pretese. Intenzivnost? 23. stopnja po vročinski lestvici. Ime mladinskega pojava? Mladifest.

Pri obvladovanju festivalskega pojava bomo moči združili Klub študentov Sežana, Mladinski center Podlaga in Kosovelov dom Sežana ter se potrudili, da bo s seboj prinesel nekaj za vsakogar.

Letošnji festival pa prinaša tudi nekaj sprememb. Glede na prejšnja leta smo festival nekoliko strnili, a vseeno zapolnili s kakovostnim programom in raznolikimi dogodki ter novimi lokacijami. Začnemo in končamo s predstavo. Po otvoritvi vas bomo pretresli s konceptualno preurejenim elektronskim dogodkom Pulvers. V letošnji izvedbi nam bo temačne industrijske ritme ob spremljavi domačih matadorjev serviral skrivnostni umetnik berlinskega podzemlja z umetniškim imenom Phase Fatale. V dneh po elektronski ekstazi sledijo glasbene in ustvarjalne delavnice v parku pri Starem gradu in

pod Bolnišnico Sežana, lutke, medgeneracijsko druženje v Domu upokojencev Sežana, potopisno predavanje, filmi, lovljenje ravnotežja z mojstrom hoje po vrvi, športni dogodki in koncerti na kar treh prizoriščih.

Svežino pa prinaša predvsem prenovljeni glasbeni dogodek v zadnjih dneh festivala, ki sliši na ime "Wkrwglca"! Po večletnem odločanju glede izpeljave dvodnevne edicije dogodka se je ekipa

Kluba študentov Sežana končno odločila: »Letos podvojimo!« Na petkov večer nam bodo sluhovode preluftali treski težje kategorije, ki segajo od Slovenije pa vse do Ukrajine. Za pravo fešto pa bo poskrbel sobotni, žanrsko zelo pester »line-up«.

Bodi del mladinskega vročinskega vala tudi ti. Se vidimo na 23. Mladifestu!

Organizacijska ekipa Mladifesta

ALI STE VEDELI?

Kaj je kontrolna številka, CVC ali CVV koda na bančni kartici in kje jo najdemo?

CVV (Card Verification Value Code) je tri- ali štirimestna številka na kreditni kartici, ki zmanjšuje možnosti zlorab pri poslovanju prek interneta. Številka zagotavlja, da je v trenutku transakcije kartica »pri roki«. Številka CVV zato ni del številke kartice. Različne kartice imajo različne nazive za to številko (Visa: CVV2, MasterCard: CVC2, American

Express: CID), vendar je funkcija pri vseh enaka.

Večina kartic MasterCard ali Visa ima na zadnji strani številko kartice (16 mest), ki ji sledi trimestna številka CVV ali pa zadnja 4-mestna številka kreditne kartice, nato pa še 3-mestna številka CVV. Podoben zapis ima tudi kartica Diners. Številka je napisana v polju za podpis, in sicer vedno na hrbtne strani kartice.

Vedno posredujte le prvo stran kartice in nikoli hrbtne strani. Na hrbtne strani je kontrolna številka, ki je dovolj za to, da izvedeš plačilo preko interneta.

Poletni kino na Krasu 2017

Sežana:

**Kosovelov dom
Sežana –
amfiteater**

sreda, 5. 7. ob 21.30
Rdeči balon (Le Ballon rouge), Albert Lamorisse, Francija, 1956, s klavirsko spremljavo Andreja Goričarja in Martina Belušiča.

sreda, 12. 7. ob 21.30
Ameriška ljubica (American Honey), Andrea Arnold, VB/ZDA, 2016

MLADIFEST 2017

nedelja, 16. 7. ob 21.30

Vstaja v dolini (Valley Uprising), Nick Rosen, Peter Mortimer, Josh Lowell, ZDA, 2014
Soorganizacija: MC Podlaga in Festival gorniškega filma

sreda, 19. 7. ob 21.30

Ko odpre oči (A peine j'ouvre les yeux), Leyla Bouzid, Tunizija/Francija/Belgija, 2015

sreda, 26. 7. ob 21.30

Laguna, Aaron Schock, Mehika/ZDA, 2016
SI-G, Frederike Migom, Belgija, 2017, Soorganizacija: Mednarodni filmski festival za mlade Film na oko

Predvajanja bodo v amfiteatru Kosovelovega doma Sežana. Če bo vreme slabo, pa bodo predvajanja v Veliki ali Srednji dvorani. Vstopnine ni, razen za zadnji film (Trst, Jugoslavija), kjer bo vstopnina 3,50 EUR. Za natančne informacije glej spletno stran Kosovelovega doma Sežana (www.kosovelovdom.si).

sreda, 16. 8. ob 21.00

Nora veselje (La pazza gioia), Paolo Virzi, Italija, 2016

sreda, 23. 8. ob 21.00

Pod gladino, Klemen Dvornik, Slovenija, 2016
Po filmu bo pogovor z ustvarjalci filma (vodi Žan Papič).

sreda, 30. 8. ob 21.00

Trst, Jugoslavija, Alessio Bozzer, Italija/Hrvaška/BiH, 2017
Film bo predvojan v Veliki dvorani Kosovelovega doma Sežana.

Divača:

**Muzej slovenskih
filmskih igralcev
– letni kino**

petek, 7. 7. ob 21.30

Poklon Demetru Bitencu
Minuta za umor, Jane Kavčič, Slovenija (Jugoslavija), 1962

petek, 14. 7. ob 21.30

Ita Rina 110
Ita Rina – filmska zvezda, ki je zavrnila Hollywood, Marta Freljh, Slovenija, 2016

petek, 21. 7. ob 21.30

Potovanja
Potovanje z Anita (Viaggio con Anita), Mario Monicelli, Italija/Francija, 1979

petek, 28. 7. ob 21.30

100 let rojstva
Jažeta Babiča
Po isti poti se ne vračaj, Jažeta Babič, Slovenija (Jugoslavija), 1965

petek, 4. 8. ob 21.30

Potovanja
Do zadnjega diha (À bout de souffle), Jean-Luc Godard, Francija, 1960

petek, 11. 8. ob 21.30

Potovanja
Jaz pa tebi mam (Y tu mama tambien), Alfonso Cuarón, Mehika/ZDA, 2001

petek, 18. 8. ob 21.00

Potovanja
Ofsajd (Offside), Jafar Panahi, Iran, 2006

petek, 25. 8. ob 21.00

Potovanja
Kikujiro (Kikujiro no natsu), Takeshi Kitano, Japonska, 1999

Filmi bodo predvajani s 35 mm filmskega traku s slovenskimi podnapisi, razen novega dokumentarnega filma o Iti Rini. V primeru dežja ali burje program odpade. Vstopnica za kino predstavo pod zvezdami velja tudi kot vstopnica za ogled Muzeja slovenskih filmskih igralcev. Projekcija v okviru prireditve Poklon Demetru Bitencu je brezplačna, vstopnina za ostale projekcije se obračunava po veljavnem ceniku. Za natančne informacije na dan dogodka glej spletno stran Kinoteke (www.kinoteka.si) in Muzeja slovenskih filmskih igralcev (www.muzejdivaca.si).

GEODETSKO PODJETJE SEŽANA

GPS

D.O.O.

Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. • Partizanska cesta 17 • 6210 Sežana
☎ 05 730 45 75 ✉ info@geodezija.eu 🌐 <http://www.geodezija.eu>

**STROKOVNA
IN HITRA
IZVEDBA
GEODETSKIH
STORITEV.**

PRIPOROČA

Obšel nas je že prvi vročinski val in za njim so prišle tudi poletne počitnice, kar pomeni dopustovanje in oddihi v naravi. Da bi bili na poti mirni in brez skrbi, pa lahko poskrbi AMZS v sodelovanju z AVTOEXPERTOM.

Po novem lahko tudi pri nas, na Pošti Materija, sklenete članstvo AMZS za poti brez skrbi. S tem članstvom si zagotovite:

- prevoz poškodovanega ali pokvarjenega vozila,
  - nadomestno vozilo,
  - edinstvene storitve AMZS članstva, ki ponujajo več kot avtomobilske asistencije zavarovalnic,
  - pomoč na cesti, ne glede na to, čigavo vozilo vozite,
  - popuste doma in v tujini,
  - skrb za vozilo pred in med potjo,
  - varnost v prometu sebi in drugim.
- Še več razlogov za sklenitev članstva najdete na www.amzs.si. Odločitev za varnost je na vaši strani!

Opasilo v Rodiku

PETEK, 28. julij 2017

Ob 20:00

Za zabavo in ples bodo poskrbeli
COCTAILS band in ansambel BISERI iz Pivke

SOBOTA, 29. julij 2017

Ob 10:00

USTVARJALNE IN ŠPORTNE DELAVNICE ZA OTROKE

Info: Valerija Pučko, 041 338 671

Ob 15:00

TURNIR V BRIŠKOLI

Prijave: Aleš Bernetič – 041 343 797,

Martin Čepar – 040 187 711,

participacija: 5 EUR na osebo

Turnir se organizira v primeru najmanj 10 prijavljenih parov.

Zmagovalce čaka nagrada!

Ob 20:00

Predstava Družinske štorje od Zmagota in Vitorje v izvedbi

Gledališke skupine Dekani.

Ob 21:00

Čaka nas neskončna harmonija za ušesa, oči in dobro razpoloženje ...

Zabavali nas bodo:

Špela Grošelj, Davor Borno in Tequila band

NEDELJA, 30. julij 2017

Po sveti maši zakuska in ples v "prvega".

Vse dogajanje bo v vašem domu ali pred njim!

VABLJENI V RODIK – NA DOGODKE POZITIVNE ENERGIJE!

Krajevna skupnost in Turistično društvo Rodik

PREŠKI DNEVI IN NOČI 2017

PETEREK 21.7.2017

- o TURNIR V BILJARDU

SOBOTA 22.7.2017

- o Ob 15h TURNIR V MALEM NOGOMETU (ekipe 4+1). Prijavnina znaša 30,00 € na ekipo, prijavitelje se lahko na 041 800 019 (Erik). Število ekip je omejeno, zato pohitite s prijavi. Prva tri mesta bodo nagrajena.

NEDELJA 23.7.2017

- o Ob 16h KMEČKA DIRKA Z "BCS"kami
Prijavnina znaša 15,00 €. Ob prijavnini prejme vsak tekmovalček štartno številko in pijačo. Najboljši "koseci" bodo nagrajeni.
- o KOZJA RULETA

INFO: 041 821 071 Iris
KŠTD in KS Prešnica

(Pridržujemo si pravico do sprememb programa)

SOBOTA 29.7.2017 - GNZ

- Španska muha
- Pigs Parlament
- Reckless Roses - Gn'R Tribute Band (Madžarska)
- Cowboys from Hell

NEDELJA 30.7.2017 - PREŠKO OPASILLO

- Ob 20:00 h predstava domačih dramske skupine KŠTD Prešnica
- Ples s skupino ZVITJA FELTNA

PONEDELJEK 31.7.2017

- o Ob 17 h KOLESARJANJE-lahka tura – zbor pred staro šolo

VABLJENI V PREŠNICO!!!

Poletni večeri v hladu brkinskih biserov:

Tinjelova pečina

petek, 11. 8., ob 18.00

Tinjelova pečina pri Materiji

Koncert:

Klapa modrinac

Vljudno vabljeni v čudovit ambient jamske dvorane z naravnim odrom, ki ga sestavljajo kapniki. Potrebni so primerna obutev in oblačila. Jama je tik ob kolovozu, ki povezuje cesto Materija-Gradišica in Bač-Odolina (v tej smeri bo potekal tudi enosmerni promet v času koncerta, dostop bo označen).
Vstopnine ni.

Organizira:

Občina Hrpelje - Kozina v sodelovanju z
Jamarskim društvom Dimnice Koper in PGD Materija

PREŠNICA 2017

GLASNOST
V ZNANIH

SOBOTA 29. 7. 2017

ŠPANSKA MUHA

COWBOYS

FROM HELL

PIGS PARLAMENT

BIKERS WELCOME

FREE CAMPING

SPOMINSKI DAN OBČINE HRPELJE - KOZINA

NEDELJA, 23. 7. 2017

22.7., ob 19h,
vaški dom Rodik
predvajanje filma o
požigu vasi na Primorskem in pogovor z živimi pričami
ter otvoritev razstave

ob 14:30 - Rodik
start spominskega pohoda na Artviže

ob 16:00
počastitev spomina na žrtve pri spomeniku na Artvižah
MoPZ Slavnik

ob 18.00
osrednja proslava pri spomeniku NOB v Rodiku
Slavnostna govornica: dr. Maca Jogan
Brkinska godba 2000
Partizanski pevski zbor iz Ljubljane
domačini

Iz Zavoda Dobra pot
vas vabimo na

Brezplačno pravno svetovanje.

V kolikor potrebujete pravni nasvet iz katerega koli področja prava, se oglasite v času uradnih ur oz. nas kontaktirajte na naslov: mario.benkoc@dobra-pot.si.

Projekt brezplačnega pravnega svetovanja je prvenstveno namenjen socialno šibkejšim posameznikom, ki jim želimo olajšati vključevanje v družbo in dostop do pravnih nasvetov. Na svetovanju vam bo naš pravnik odgovoril na pravno vprašanje, vam razložil vsebino in postopke omenjene zadeve ter vam predlagal možnosti za naprej. Julija bo svetovanje potekalo 1. 7. med 9. in 12. uro v Divači (svetniška soba v 1. nadstropju občine Divača) in 15. 7. med 9. in 12. uro v Hrpeljah (družbeni prostori v pritličju občinske stavbe).

! Vse informacije, podane na brezplačnem pravnem svetovanju, so informativne narave in niso nadomestilo za strokovni nasvet odvetnika oz. druge strokovne službe ali podjetja.

Ekipa Zavoda Dobra pot

MALI OGLASI

V Gostilni in piceriji Ž2 iščemo delavko/delavca v strežbi.

Info: 031 649 265 ali 031 649 298.

***

Prodamo rabljeno otroško prenosno posteljico svetlo modre barve. Je odlično ohranjena.

Info: 031 680 617

RAZNAŠANJE GLASILA

Občinsko glasilo raznaša POŠTA SLOVENIJE. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto na Kozini, v Materiji ali Obrovu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Tako vam bodo glasilo lahko dostavili naknadno. Glasilo dobite brezplačno tudi v kiosku na Kozini ali na občini. Glasilo je na voljo tudi v elektronski obliki na internetni strani občine: www.hrpelje-kozina.si.

Prihodnja številka za september 2017 bo izšla v četrtek, 24. avgusta 2017 (uredništvo si pridržuje pravico do spremembe datuma izida glasila). Rok za članke: petek, 11. avgust 2017!

Uredništvo

KRAJEVNI URAD HRPELJE

vsak prvi in tretji torek v mesecu od 8.00 do 11.00 ure in od 12.00 do 14.00 ure. V času poletnih počitnic, v juliju in avgustu, bo krajevni urad ZAPRT. V tem času lahko uredite zadeve na sedežu Upravne enote v Sežani.

KNJIŽNICA KOZINA

Tel.: (05) 680 30 27, pon: 8.00 - 15.00, torek, sreda in petek: 11.00 - 18.00, četrtek zaprto, sobota - samo prva v mesecu: 8.00 - 13.00, nedelja zaprto. Poletni urnik v juliju in avgustu: torek, četrtek in sobota zaprto; ponedeljek: 8h-15h; sreda in petek: 11h-18h

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO (Partizanska cesta 82, Sežana): uradne ure: ponedeljek, sreda in petek: od 8. ure do 10. ure
Tel: (05) 73 10 141 ali po elektronski pošti: soou@sezana.si

POŠTA Kozina

od ponedeljka do petka: 8.00 - 11.30 in 14.30 - 18.00, sobota: 8.00 - 11.00

POŠTA Materija

Pon, tor, čet, pet: 8.00 - 16.00, sre: 8.00 - 17.00, sobota: 9.00 - 11.00

POŠTA Obrov

Ponedeljek, sreda, četrtek, petek: 8.00-15.00, torek: 10.00-17.00, sobota: 8.00-10.00

Banka Koper

od ponedeljka do petka: 8.30 - 16.30, sobota: 9.00 - 12.00

Deželna banka Slovenije

od ponedeljka do petka: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 16.00, sobota: zaprto

ZBIRNI CENTER KOSOVNIH ODPADKOV V HRPELJAH

(na začetku obrtne cone):
tor: 14.00 - 17.00, čet: 9.00 - 13.00, vsako 1. in 3. soboto v mesecu: 9.00 - 13.00

Dimnikarske storitve Enerdim: 031 662 550

Zdravstvena postaja Hrpelje: (05) 689 04 90

Splošna ambulanta dr. Georgijeva: (05) 6890 498

Splošna ambulanta dr. Lazič: (05) 6890 499

Referenčna ambulanta: (05) 6890 500

Dežurna služba in urgencia: (05) 6890 490

Zobna ambulanta Zavod ODONTO: (05) 6800 350 ali 031 349 373

Lekarna Hrpelje: (05) 680 00 60

pon-pet: 8.30 - 16.00, sob: 9.00 - 12.00, ned: zaprto

Lekarna Divača: (05) 731 17 80

pon: 12.30 - 19.00, tor: 7.30 - 14.00, sre: 10.00 - 19.00, čet-pet: 7.30 - 12.00

Lekarna Sežana: (05) 731 17 70

pon-pet: 8.00 - 19.00, dežurstvo: 19.00 - 21.00, sob: 9.00 - 12.00,

dežurstvo: 19.00-21.00, ned: dežurstvo: 9.00 - 11.00 in 19.00 - 20.00

Lekarna Koper na Kidričevih: (05) 611 00 00

Dežurstvo: neprekinjeno

Redni urnik:

pon-pet: 7.30 - 19.00, sob: 7.30 - 13.00, nedelja in prazniki: 8.00 - 12.00

Varuh pacientovih pravic: Info: 041 667 501; ponedeljek, torek in četrtek

od 18:00 do 20:00 ali e-pošta: zastopnica.pacienta@guest.zzv-kp.si.

Več na: <http://www.mz.gov.si/>

Veterinarska ambulanta Hrpelje: (05) 680 01 99

Policijska postaja Kozina: tel.: (05) 618 12 00 ali

e-naslov: pp_kozina.pukp@policija.si

Gasilci in nujna medicinska pomoč: 112

PRIJAVA NAJDBE ZAPUŠČENE ŽIVALI (brez skrbnika) ALI I

ZGUBLJENE ŽIVALI: 051 30 44 35 (Polona) ali 041 71 37 32 (Ada),

Zavetišče Horjul

PRIJAVA ŽIVALI, KI OGROŽA VARNOST ČLOVEKA ALI PREDSTAVLJA NEVARNOST V PROMETU: Policijska na 113

PRIJAVA NAJDBE MRTVE ŽIVALI: (05) 338 37 01,

Veterinarsko higienski služba Nova Gorica, enota Južne Primorske

PRIJAVA MUČENJA OZ. NEPRAVILNE OSKRBE ŽIVALI PO VELJAVNI ZAKONODAJI: VURS, OU Koper, Trg Brolo 4, 6000 Koper,

vurs@gov.si, (05) 663 45 00

Naravoslovno-zgodovinska učna pot - informacije za ogled:

Vladimir Grželj (031 539 028) in Darij Jelušič (041 282 453)

BREZPLAČNI PREVOZI: info@sopotniki.org, www.sopotniki.org, 031 831 030

Za najavo prireditve v Občinskem glasilu pošljite elektronsko pošto na

naslov: glasilo@hrpelje.si ali pokličite na telefon: (05) 6800 150 ali pošljite po

pošti na naslov: Občina Hrpelje - Kozina, Hrpelje, Reška c. 14, 6240 Kozina.

Info za glasilo: Ester Mihalič, 051 677 017 in glasilo@hrpelje.si

Info za prireditve in drugo: Občina Hrpelje - Kozina, Ester Mihalič,

tel.: (05) 6800 150, e-pošta: ester.mihalic@hrpelje-kozina.si

(Foto: Nives Mahne Čehovin)

Koledar aktualnih dogodkov v OHK

Datum in ura	Kraj	Dogodek	Organizator	Kontakt
5. 7., ob 18h	Knjižnica Kozina	Otvoritev razstave Irene Urankar	Knjižnica Kozina	05 / 6803 027
5. 8., ob 18h	Knjižnica Kozina	Otvoritev razstave Katje Škerjanc	Knjižnica Kozina	05 / 6803 027
15. 7., med 9. in 12. uro	OHK, večnamenski prostor v prvem nadstropju	Brezplačno pravno svetovanje po predhodni najavi	Zavod Dobra pot	mario.benkoc@dobra-pot.si
22.7., ob 19h	vaški dom Rodik	predvajanje filma o požigu vasi na Primorskem in pogovor z živimi pričami ter otvoritev razstave		
23. 7.	Rodik, Artviže	Spominski dan	Občina Hrpelje - Kozina v sodelovanju z OZ Borcev za vrednote NOB, KS Rodik in Artviže, TD Rodik	www.hrpelje-kozina.si
23. 7.	Rodik, vaški dom	Na ogled razstava o požganih vaseh na Primorskem	ZRS Koper	www.hrpelje-kozina.si
21. 7. - 23. 7.	Prešnica	Opasilo v Prešnici (program na notranjih straneh glasila)	KTŠD Prešnica	www.presnica.si
28. 7. - 30. 7.	Rodik	Opasilo v Rodiku (program na notranjih straneh glasila)	TD Rodik	www.rodik.si
29. 7. - 30. 7.	Prešnica	Opasilo v Prešnici (program na notranjih straneh glasila)	KTŠD Prešnica	www.presnica.si
31. 7., ob 20h	KD Hrpelje	Premiera filma Marka Breclja »Pljuni istini u oči«	Marko Breclj	www.dodogovor.si
5. 8., ob 18h	Knjižnica Kozina	Otvoritev razstave Katje Škerjanc	Knjižnica Kozina	05 / 6803 027
11. 8., ob 18h	Tinjelova pečina	Koncert klope	Občina Hrpelje - Kozina v sodelovanju s PGD Materija in Jamarskih društvom Dimnice Koper	www.hrpelje-kozina.si
26. 8., ob 18h	Jama Dimnice	Koncert klap	Občina Hrpelje - Kozina v sodelovanju s TD Dimnice Slivje	www.hrpelje-kozina.si
1. - 3. 9.	Kraji Občine Hrpelje - Kozina	OBČINSKI PRAZNIK (več o programu v naslednji številki glasila)	Občina Hrpelje - Kozina v sodelovanju z društvi	www.hrpelje-kozina.si

Razstave

Knjižnica Kozina:

Julij - Irena Urankar, računalniške grafike, razstava »Ko mi šepetajo predniki«
avgust - Katja Škerjanc, fotografska razstava »Na zmenku s fotoaparatom«

Razstveni prostor v KD Hrpelje:

Razstava o požganih vaseh na Primorskem, ZRS Koper, od 25. 7. do 10. 8.

PLANINSKO DRUŠTVO SLAVNIK:

vsak četrtek od 18h do 19h, v planinski pisarni v Vaškem domu v Hrpeljah.

Prijava prireditev: glasil@hrpelje.si